

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

**„Je třeba vyjít
z tohoto tunelu,
abychom se vrátili
do společenství...“**
papež František,
17. 4. 2020

**Civilizace, která bere smrt vážně,
je paradoxně civilizací života,
která ví, že počet mých dnů na této zemi je
konečný a že se musím velmi snažit, abych je
směnil za něco nadčasového.**

Fabrice Hadjadj, současný francouzský filozof

Obsah:

Obsah: padesáté čtvrté číslo

Milovaní čtenáři!

Toto číslo *Milujte se!* je určitým způsobem výjimečné, protože reaguje na výjimečnou situaci, ve které se letos svět nachází. Má shrnout povzbuzení z toho, co jsme již prožili – a především z toho, co nám pro jakoukoliv myslitelnou (nebo dokonce nemyslitelnou) situaci nabízí sám Bůh –, a připravit toto bohatství jako „duchovní výzbroj“ pro to, co je ještě před námi. Ať už to bude cokoli... Svátá Terezie Veliká, učitelka Církve, řekla: „Kdo má Boha, nic mu neschází!“

Časopis *Milujte se!* zpravidla nabízí obsah, který je velmi nadčasový (jak jsem již řekl, toto číslo je určitou výjimkou – alespoň doufám, že to, o čem se zde píše, bude s Boží pomocí brzy z velké části minulostí). Všechna dříve vydaná čísla časopisu proto nezastarávají a jsou aktuální stále. Díky vašim darům můžeme vydávat časopis ve vysokém nákladu a s pomocí desítek a možná i stovek spolupracovníků ho pak šířit v nejrůznějších prostředích mezi lidmi, kteří by si ho sice sami neobjednali, ale kteří si ho rádi přečtou, když se k nim časopis díky jiným lidem dostane. Naši spolupracovníci ho nosí do společenství mládeže i do jiných společenství (vždy zdůrazňujeme, že jde o „časopis nejen pro mladé, ale i pro novou evangelizaci“), kolegům v práci, sousedům, do nemocnic, do zdravotních a sociálních zařízení... Starají se, aby byl k dispozici v kostelích a zádveřích kostelů, kde si ho mohou vzít kolemjdoucí a „nakukující“ (to je zvláště účinné v turisticky atraktivních lokalitách). V uplynulém půlroce se nám tento způsob šíření dost zadrhl. Hledáme proto další spolupracovníky. **Naléhavě prosím, nabídněte svou pomoc** (můj mail je marek@fatym.com).

V Kristu P. Marek Dunda

- 3 Dnes
- 4 Až, až
- 5 Vyjít z tunelu, vrátit se do společenství
- 6 Lásky zahání strach
- 7 Dar, nebo čertův dárek?
- 8 Reportáž psaná z karantény
- 9 Rabín a půst
- 10 „Nebojte se!“
- 11 Svědectví taxikáře: Myslel jsem na Ježíše
- 11 Televize, modlitba 10:1? Obrát to!
- 12 Jak prožívat mši svatou „na dálku“
- 13 Jako strom zasazený u vody (Jer 17,8)
- 14 Muž, který byl Boží odpovědí na problém
- 19 Kdybychom ho vzali vážně
- 21 Voda oheň, láska hříchy...
- 22 Obavy z vymření národa mění klima ve společnosti
- 26 Jak vyčarovat zdání „mezinárodního práva na potrat“
- 28 V poslední chvíli
- 30 Co je to moudrost?
- 31 Deprese, léčba... a modlitba
- 32 Ty jediný jsi naší nadějí
- 34 Objev v době epidemie
- 36 Prožívání týdne podle tradice Církve
- 41 Jeho poslední den
- 43 Kříž je tou nejpoučňivější knihou...
- 44 Pán je úžasný frajer
- 46 Slyší Bůh naše modlitby? Ano!
- 48 Ty jsi uzdravován. Věř!
- 50 Duchovní a svátostné Svaté přijímání
- 53 Adorace na břehu Labe
- 54 Krize
- 56 Vlk v beráncím rouše neboli Jako ovoce shnilé uvnitř
- 58 Pokušení
- 61 Na bojišti poznáš rozdíl...
- 62 Společenství čistých srdcí: Dáváš angličáky?
- 63 Pod ochranou Nejvyššího

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
54/2020, XIV. ročník, vydáno 24. srpna 2020

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P.ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P.ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zaslání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Designed by Freepik

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

DNES

***Dříve
než se zítřek stane
včerejškem, lidé
často přehlédnou
šance, které jim
nabízí dnešek.
(čínské přísloví)***

DNES se budu namáhat prožít tento den, aniž bych chtěl rozřešit všechny problémy svého života.

DNES vynaložím co největší péči svému vlastnímu chování. Nebudu kritizovat, nebudu se snažit opravovat druhé, ale polepšit jen sebe.

DNES věnuji deset minut dobré četbě: jako je potrava nutná pro život, tak je i dobrá četba důležitá pro život duše.

DNES udělám dobrý skutek a nebudu o tom nikomu vyprávět.

DNES vykonám něco, do čeho se mi nechce. Pokud se budu cítit někým dotčen, budu se snažit, aby to nikdo nepoznal.

DNES si udělám program pro tento den. Asi ho docela nesplním, ale přesto si ho stanovím. Budu se vyhýbat dvěma krajnostem – shonu a nerozhodnosti.

DNES nebudu mít strach. A především nebudu mít strach těšit se ze všeho, co je krásné, a budu věřit v dobro. Je mi dáno, abych během necelých dvou desítek hodin konal dobro.

*Z myšlenek svatého papeže
Jana XXIII. připravil
P. Pavel Jagoš ■*

AŽ, AŽ

Na břehu řeky seděl rybář.

Náhle přijelo auto a vystoupil z něj nervózní byznysmen, který si chtěl chvilku odpočinout.

„Tady je klid,“ pochvaloval si byznysmen.

Rybář mu vyprávěl o svém životě. Byznysmen mu ale radil, že by si měl koupit větší síť a víc ulovit...

„A co pak?“ ptal se rybář.

„Nu, pak motorový člun a pak...“ – byznysmen rozvíjel úvahy až k továrně na ryby u jezera.

„A pak?“ zeptal se rybář.

„Pak by sis mohl klidně dovolit si sednout, nic moc nedělat a pozorovat západ slunce.“

Rybář se usmál: „Možná bych stávil další továrny... Ale hlavně – sedět pokojně a pozorovat západ slunce mohou už teď, ne AŽ pak... Žiji teď, ne AŽ.“

***

Nestanovujeme si podmínky pro něco, co můžeme už nyní? Nenaříkáme pak zbytečně? Nehoníme se sami?

Jitka Krausová (z knihy „Příběhy moudrosti. Pomoc na cestě k sebepoznání a růstu“, A.M.I.M.S, Vranov nad Dyjí, 2019; on-line zdarma v PDF formátu na www.fatym.com a www.milujte.se, tištěné možno objednat na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 41; příspěvek na tisk 20 Kč + obvyčejné poštovné České pošty) ■

*Kdo se může radovat dnes,
nemá čekat do zítřka.
německé přísloví*

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Smrt je v přítomném řádu trestem za dědičný hřích.^[De fide]

Všichni lidé stížení dědičným hříchem jsou podrobena zákonu smrti.^[De fide]

Smrtí přestává možnost zásluh a obrácení.^[Sent. cert.]

Bezprostředně po smrti se koná zvláštní soud, při němž se rozhoduje o osudu zemřelých.^[Sent. fidei prox.]

Stupeň blaženosti (mohli bychom také říci štěstí – pozn. red.) je u jednotlivých oslavených rozdílný podle stupně jejich zásluh.^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učением Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry; **Sent. probabilis** – názor považovaný teology za pravděpodobný, ale nikoliv jistý.

Vyjít z tunelu, vrátit se do společenství

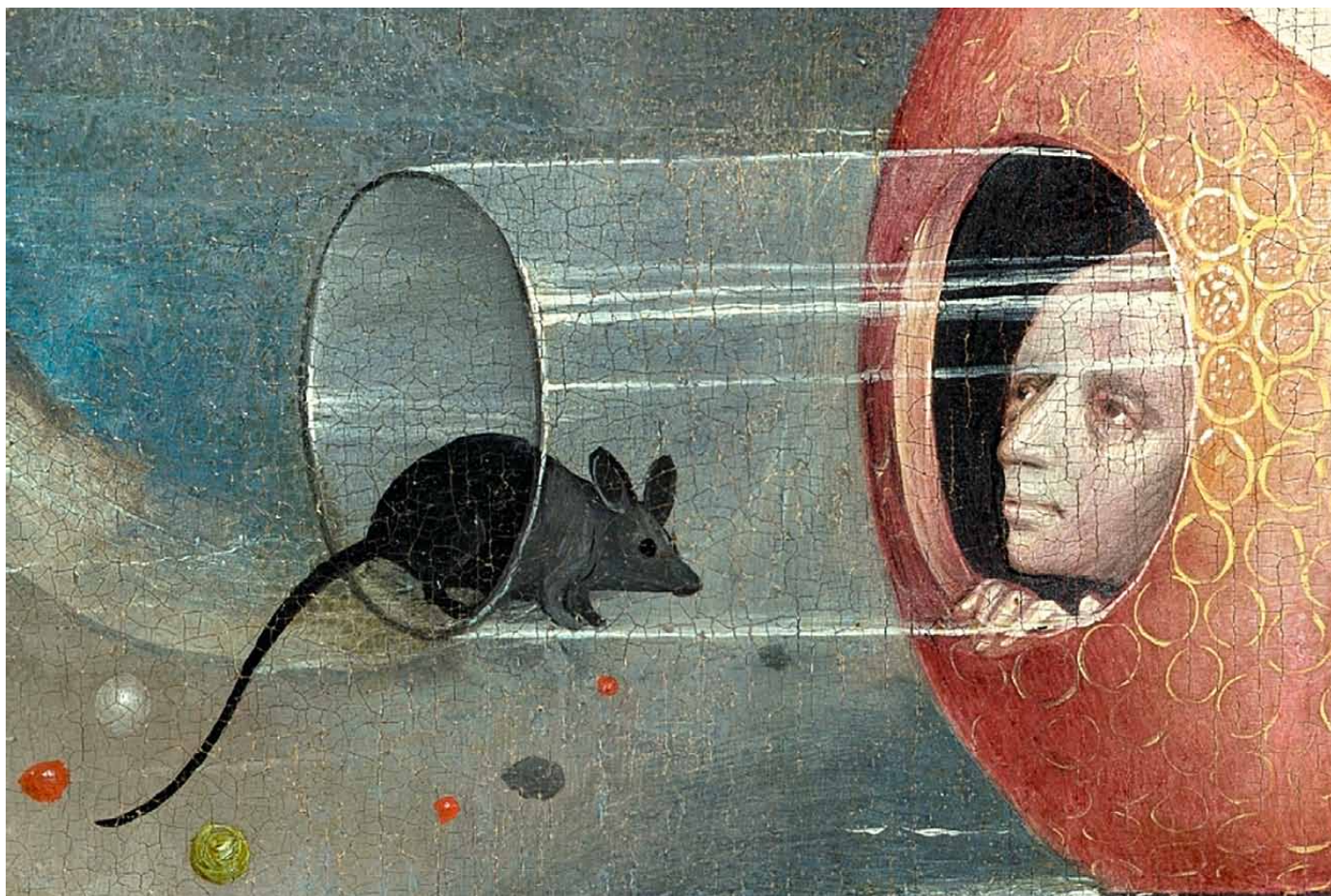

Foto: Wikimedia Commons, Hieronymus Bosch

Svatý otec František těsně po tom, co o Velikonocích 2020 musel konat bohoslužby v prázdné bazilice, naléhavě varoval před církví, která by se omezila jen na přenosy bohoslužeb, před církví zbavenou živého společenství a reálných lidských kontaktů, prožívanou výlučně skrze internet, televizi...

Jen vir(tu)ální církev?

Na webových stránkách České biskupské konference www.vira.cz v článku *Papež varoval před vir(tu)ální vírou* jsou citována slova Svatého otce Františka, která pronesl při mši svaté v Domě svaté Marty. Bylo to ve velikonočním oktávu, v době, kdy byla nejen Itálie velmi těžce zasažena koronavirovou epidemií a kdy v mnoha zemích – včetně té naší – nebyla jiná možnost, jak se účastnit bohoslužeb, než virtuálně: prostřednictvím internetu, televize, případně při poslechu rozhlasu. Svátý otec mluvil o vyjití z tunelu. Měl na mysli

vyjití z tunelu víry prožívané bez živého společenství! Řekl, že důvěrnost bez společenství, církve a svátostí je nebezpečná, protože se může změnit v gnostický vztah, oddělený od Božího lidu: „*Za nynější pandemie komunikujeme prostřednictvím sdělovacích prostředků, ale nejsme spolu, jako například při této ranní mši. Je to obtížná situace, kvůli níž se věřící nemohou účastnit bohoslužeb a ke Svatému přijímání přistupují pouze duchovně. Je třeba vyjít z tohoto tunelu, abychom se vrátili do společenství, protože církev, která se šíří virálně, není církev. Kéž nás Pán naučí* ▶

„Kdo se vzdálil od církve, opustil dům i vlast a vydal se napospas v daleké zemi.“

sv. Ambrož

této konkrétní důvěrnosti, tomuto niternému přátelství s Ním, avšak v Církvi, se svátostmi a spolu se svatým lidem Božím,“ modlil se Petrův nástupce.

Využijme naplno možnosti, které nyní máme

Svatý otec tehdy řekl: „Také při této mši jsme všichni propojeni, ale nejsme spolu. Je zde malá část lidu, přijímající Eucharistii, avšak velké množství lidu, které je s námi ve spojení, ji přijme pouze duchovně. Toto není Církev – je to Církev, která se ocitla ve složité situaci, kterou Pán dopouští, ale ideálem Církve je svátostné společenství s lidem, a to stále.“

Nyní tato možnost již je. Samozřejmě – určité obtíže jsou vždy a úplně snadné není nic a nikdy... Naučilo nás to, co jsme prožili, vážit si ještě více každé možnosti, kdy se můžeme účastnit slavení mše svaté, být na ní opravdu fyzicky přítomní, svátostně přijímat Pána Ježíše? Využíváme po tom, co jsme prožili, tuto možnost o to intenzivněji? I ve všední den?

Nakonec kdo má jistotu, že tato možnost tu bude již stále... A tak si važme toho, co nyní máme, a dobře toho využijeme. Kdo využil naplno možnosti, když byly, nemusí se pak trápit, až nebudou...

Připravil P. Pavel Zahradníček
(zpracováno podle www.cirkev.cz
a Vatican News) ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jak se rozděluje sedm svátostí?

Svátosti se rozdělují na:

- svátosti uvedení do křesťanského života (křest, biřmování a eucharistie);
- svátosti uzdravení (pokání a pomazání nemocných);
- svátosti k službě společenství a poslání věřících (kněžství a manželství).

Týkají se důležitých okamžiků křesťanského života. Všechny svátosti jsou zaměřeny k eucharistii „jako ke svému zvláštnímu cíli“ (sv. Tomáš Akvinský).

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

... nemohou se
účastnit bohoslužeb
a ke Svatému
přijímání přistupují
pouze duchovně.
Je třeba vyjít
z tohoto
tunelu!

papež František,
17. 4. 2020

Láska zahání strach

Současná situace ukazuje, jak svět bez lásky snadno propadá strachu, který se šíří jako pandemie a ochromuje život.

Dnes prosím: Vezměme tuto situaci tak, že nás rozšířenou nemocí (koronavirovou epidemií – pozn. red.) zastavil sám Bůh, a ptejme se, co nám tím chce říci. Zastavil naši činnost a vnutil nám pracovní klid k soukromým duchovním cvičením a samotu, abychom si udělali čas na Boha a vychutnali si jeho přítomnost. Už ve Sta-

rém zákoně řekl Hospodin lidem mnohokrát, že nestojí o jejich dary, ale že chce je samotné. Dnes zastavil naši činnost a my těžko neseme například zákazy veřejných bohoslužeb. Chybí nám svátosti. Nechce nám tím Bůh říct, že od nás chce, abychom přestali s pouhým zvykem či plněním povinností? Abychom, až to bude možné, chodili na bohoslužby daleko častěji? Abychom přestali žít pro sebe a podle sebe, že od nás čeká úplné darování sebe Bohu? To nepřeháním. Darování se Bohu není jen pro kněze a řeholnice. Jde o odpověď pokřtěných na jeho dar nám. On za nás

Vezměme tuto situaci tak, že nás rozšířenou nemocí zastavil sám Bůh, a ptejme se, co nám tím chce říci.

„Pokud žije někdo sám, lehkou se může považovat za svatého; až ve společenství pocítí, jestli je opravdu pokorný a trpělivý.“

sv. Terezie z Avily

Foto: Pixabay, OpenClipart-Vectors (CC0), Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0) / koláž: MŠI

Dar, nebo čertův dárek?

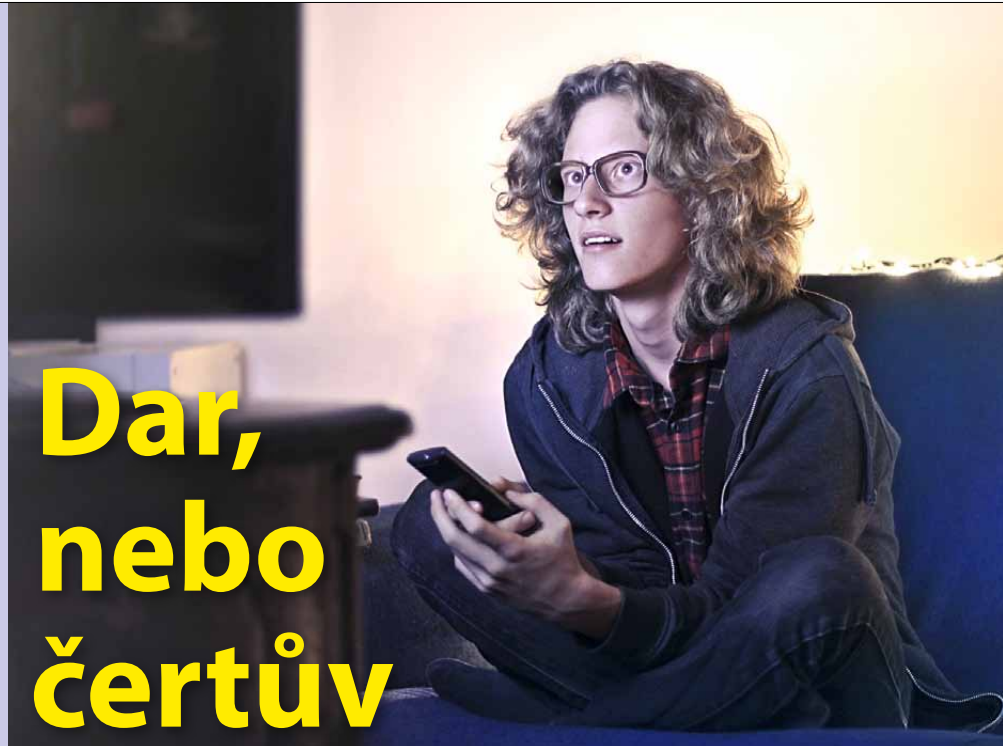

Foto: Pexels, Andrea Piacquadio (CC0)

Jeden člověk vyprávěl s obrovským nadšením knězi: „Ty přenosy mše svaté, to je úžasný dar. Jsem na mši svaté v Praze, Brně, Ostravě, i se Svatým otcem...“

Kněz, který toho člověka už dlouho v kostele neviděl (a tušil, že ho zase možná delší dobu neuvidí), mu opatrně řekl: „Ano, máš pravdu, je to velký dar pro ty, kteří opravdu nemají žádnou jinou možnost, jak se mše svaté účastnit. Je to také velký dar pro ty, kteří kromě účasti na živé liturgii ve své farnosti takto čerpají ještě další impulsy pro svůj duchovní život. Ale byl by to ‚čertův dárek‘ pro toho, komu by tyto jinak tak úžasné možnosti sloužily jako výmluva a omluva z účasti na bohoslužbách a přijímání svátostí. Stanou-li se tyto možnosti omluvou a výmluvou pro to, abychom už nepřekonávali překážky a nesnažili se – i když to třeba není vůbec jednoduché – pak je to skutečně ‚čertův dárek‘. A ďábel nám vždy dává jen proto, aby o to víc jinde sebral.“

***

A co ty? Jsou pro tebe přenosy bohoslužeb velký dar, nebo „čertův dárek“? A nebo se tě tento problém vůbec netýká, protože ty už máš na neděli (a co teprve na všední den) zcela jiný program...?

P. Pavel Zahradníček ■

A co ty???

už přece život dal, když zemřel na kříži! (...) Současná situace ukazuje, jak svět bez lásky snadno propadá strachu, který se šíří jako pandemie a ochromuje život. Mysleme na biblické: Láska zahání strach. Otevírat se Bohu a nechat Boha milovat skrze

nás je nejjistější cestou k vítězství nad strachem z nemoci i ze smrti samotné.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký (Pozdrav k Velikonocům 2020, zkráceno podle www.ado.cz) ■

„Nic není malé, co se koná z lásky a pro lásku.“

sv. Terezie z Lisieux

Foto: Flickr, Matthew Almon Roth (CC BY-NC 2.0)

Reportáž psaná z karantény

Když nás o Velikonocích pan farář potkal na schodech kostela, kam jsme se šli s manželem, třemi kluky, babičkou a s rouškami přes ústa pomodlit, okomentoval to slovy: „Vypadáte jak Alibaba a čtyřicet loupežníků.“

Ne těžší, ale jiné

Je nesporné, že týdny uprostřed „karanténních opatření“ plynuly jinak, než jsme zvyklí. Promítlo se to jak do každodenního chodu v naší rodině, tak do prožívání Velikonoc a naší víry celkově. Nemůžu říct, že by v našem konkrétním případě bylo prožívání nějak těžší. Jiné – to určitě.

Začátek dne skoro jako za studentských let

Pro tatínka se toho změnilo asi nejméně, neboť mohl pokračovat ve své práci. Pro zbytek rodiny začíná všední den v naší rodině v 7.00 živým přenosem mše svaté

se Svatým otcem z kaple Domu svatě Marty. Ne vždy se děti vzbudí na začátek a ne vždy mají chuť sledovat se mnou, ale aspoň na krátkou modlitbu a požehnání se před obrazovkou potkáme. Tyto ranní mše svaté mne vrátily do studentských let, kdy mé všední dny také začínaly v kostele. Byla to velká výhoda kostela v bezprostřední blízkosti internátu. A nyní se tato milost vrátila v podobě přímých přenosů. Začít den Božím slovem a vyjít vstříc denním povinnostem posilněná Božím požehnáním, to zkrátka považuji za milost.

Test, ve kterém ne vždy uspějí

V osm jsme „zasedli do lavice“ v kuchyni a začalo pronikání do tajů goniometrických funkcí, opakování druhů zájmen, vehementní přemýšlení, jakže se jmenuje to kožní barvivo, které nám chybí do tajeňky, a mezi tím s nejmladším procvičování logopedických básniček a vysvětlování, že mezi čtvercem a obdélníkem je skutečně podstatný rozdíl. Pře-

pínání mezi učivem deváté a páté třídy a úkoly pro předškoláky je někdy opravdu test na mé pedagogické schopnosti a test trpělivosti, ve kterém ne vždy uspějí.

Odpoledne a večery

V postní době jsme se ve tři hodiny přesunuli opět k televizní obrazovce, neboť se v televizi Lux modlí Korunku k Božímu Milosrdenství. Občas jsme k ní přidali také křížovou cestu. K té jsme jednou přizvali i sestru, která se k nám přidala přes messenger.

Den končíme o půl osmé při modlitbě růžence, desátku, čtení z Písma svatého atd. (v osm je na nás pozdě, protože to už jsou děti připraveny v postelích: nejmladší ke spaní a starší na čtení knížek).

Zvláštní Velikonoce 2020

Specifické bylo prožívání Velikonoc. Tam jsem velmi ocenila *Manuál na Svatý týden*, který na své webové stránky vyvěsila Komunita Blahoslavenství. Od Květné neděle na celý týden zde bylo uvedeno

krátké 10minutové video, čtení na ten den, otázky k zamyšlení, audio nahrávka s přednáškou, ale i to, jak si nachystat modlitební koutek, či stručná struktura rodinné pobožnosti.

Myslím si, že nikdo z nás si nemohl v tyto dny stěžovat, že by bylo příležitostí a inspirace málo. Mši svatou na internetu člověk mohl sledovat prakticky v jakoukoliv denní dobu. Mnoho kněží vysílalo on-line. My například sledovali nedělní bohoslužby z Dolních Bojanovic. Můžeme virtuálně nahlédnout na poutní místa, modlit se růženec, adorovat. A navštívit Ježíše „naživo“ v kostele nám také nikdo nebrání, ba naopak kostel je otevřený den co den. Také to, že tam můžu být, není tak samozřejmé.

Jde o to, vše nějak dobře vyvážit

Jde tedy spíše o naše možnosti rodinné i pracovní. Protože – co si budeme povídat – někdy je to prostě přímo dřina, rozdělit svůj čas a pozornost tak, aby se nikdo necítil ochuzen a doma to vypadalo stále ještě k žití. Navíc děti mají také svou „kapacitu“, kterou není rozumné překračovat. A tak se snažíme balancovat na této tenké hraně, jak se dá, s vírou, že když spadneme, má nás kdo pozvednout.

Co tedy pro naši rodinu znamenaly tyto dny?

Nesporně bych našla dlouhý seznam toho, v čem nás omezily, o co nás připravily, kde nám přidaly práce... Pro mnoho lidí to byl a je daleko větší zásah než konkrétně pro nás a mělo to pro ně někdy opravdu citelné následky.

Ale byly to také dny, které nám hodně daly. Od velkých věcí, jako je větší pospolitost v naší rodině, pocit zodpovědnosti, víc času spolu nerozptylování ničím jiným, neboť se nedalo uniknout na výlet, na hřiště, ale byli jsme „masivně“ vystaveni působení jeden na druhého, až po ty menší věci. I obyčejné nošení roušky může být pro děti škola lásky, kdy nemyslím na vlastní nepohodlí či image, ale soustředím se na to, že tím chráním lidi kolem sebe. Nejstarší syn zase získal přehled o tom, kolik co stojí, protože začal ráno chodit na nákupy.

A tak se snažíme balancovat na této tenké hraně, jak se dá, s vírou, že když spadneme, má nás kdo pozvednout.

Rabín a půst

V židovských městečkách na Ukrajině, říkalo se jim „šetly“, bývala veliká bída. Jeden mladý rabín, který sloužil takové chudé obci, si užil dost nouze. Vypravil se proto poradit se za starým rabim.

Ten ho vyslechl a řekl: „Každé pondělí a čtvrtek se celý den posti ke slávě Nejvyššího a za Izrael.“

„Cože, já umírám skoro hladu a ještě se mám postit?“ divil se mladý rabín.

Ale i tak radu poslechl. Po roce navštívil rabiho znovu a řekl mu: „Buď požehnán Hospodin, že ti dal pro mne dobrou radu, protože kdybych se nepostil, už bych asi umřel z bídy a hladu.“

***

Mohu dát něčemu těžkému smysl, význam, zacílení? Pro co, pro koho to dělám, snáším? Skoro vše se dá vydržet, snést, má-li to smysl – a bez smyslu je život těžký.

Jitka Krausová (z knihy „Příběhy moudrosti. Pomoc na cestě k sebezpoznání a růstu“, A.M.I.M.S, Vranov nad Dyjí, 2019, on-line zdarma v PDF formátu na www.fatym.com a www.milujte.se, tištěné možno objednat na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 41; příspěvek na tisk 20 Kč + obyčejné poštovné České pošty) ■

Skoro vše se dá vydržet, snést, má-li to smysl.

vech, ale žitá musí být mezi námi všemi bez rozdílu. A u sebe pozoruji i to, že si nyní více vážím možnosti jít ke Svatému přijímání, ale i dalších věcí. Vztahy, víra, ale i to, čemu jsme přikládali důležitost, je „tříbeno“ a u některých věcí vyvstává jejich skutečná hodnota.

Přeji tedy nám všem, abychom z těchto dnů vyšli obohaceni, mimo jiné i o vědomí toho, že **kde** není zas tak podstatné (tím samozřejmě nechci snižovat společné slavení v kostele), ale **jak**. A na to si musí dojít každý z nás sám ve svém srdci, to za nás žádná vláda ani kněz nemohou rozhodnout a nemají nad tím moc. Vždyť co nás může odloučit od lásky Kristovy?

Petra (titulky redakce) ■

„Nebojte se!“

Střípky pro povzbuzení nejen v „době koronavirové“

Svatý papež Jan Pavel II. zahájil svůj pontifikát povzbudivým zvoláním: „Nebojte se!“ Tato slova, která pak často opakoval, jsou ale ve skutečnosti slovy samotného Pána Ježíše. I on je řekl vícekrát: když připravoval své učedníky na pronásledování (Mt 10,26.28.31); když byli vyděšeni tak, že křičeli strachy, protože si mysleli, že vidí přízrak, jak kráčí po jezeře (Mt 14,27); když se setkal se ženami po svém zmrtvýchvstání (Mt 28,10)...

Mnozí se dnes bojí, že přijde další vlna epidemie, že koronavirus již bude na trvalo součástí našich životů. Je dobré být opatrný (ovšem přiměřeně nebezpečí!), ale bát se nemusíme. Písmo svaté říká: „Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? Když ani vlastního Syna neušetřil, ale vydal ho za nás za všechny, jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní? (...) Ani smrt, ani život, (...) ani nic přítomného, ani nic budoucího, ani moci, ani výška, ani hloubka, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (srov. Řím 8,31–39)

Svědectví taxikáře: Myslel jsem na Ježíše

Foto: Flickr, zak mc (CC BY-SA 2.0)

„Největší oporou pro mě byl Bůh a myšlenky na Boha a na Ježíše,“ říká taxikář uzdravený z nemoci covid-19.

Média opakovaně informovala o taxikáři, který se nakazil koronavirem a bojoval o život. Byl první, komu byl u nás podáván nový experimentální lék remdesivir. Méně

známé je, co řekl zpravodajskému serveru *novinky.cz* v rozhovoru po svém zotavení:

„Říkal jsem si, že trpím a nevím, jak to vše dopadne, ale uvědomoval si, že když Ježíš trpěl a mučili ho, a nesl ten kříž dlouhou cestou a pak ho ukřižovali, spousta lidí se na něj jen dívala, někteří po něm házeli i kameny. Ani jeden mu nepomohl, nikdo se nesnažil mu pomoci. A já jsem věděl, že mně lidé pomáhají...“

Po Ježíšovi házeli kameny, mně pomáhali!

A když se ho redaktorka z *novinky.cz* zeptala „Co teď budete dělat jinak?“, odpověděl: „Člověk si uvědomí spoustu věcí, a hlavně takových těch obyčejných věcí, že se nemá cenu honit za nějakým materialismem, že jsou hrozně důležité věci, jako je rodina, láska k bližnímu, radovat se ze života, ale i úplné maličkosti jako procházky po lese, prostě žít.“

A na otázku „Kdo vám byl během boje o život největší oporou?“ odpověděl: „Největší oporou pro mě byl Bůh a myšlenky na Boha a na Ježíše. A pak jsem hodně vzpomínal na svoji mámu, která už umřela. Takže jsem prosil Boha a trochu jsem měl naději, že to dopadne dobře, ale moc jsem tomu nevěřil.“

Zdroj: www.novinky.cz/domaci/clanek/vyleceny-taxikar-vzdylt-je-to-jen-chripkarikali-mi-napred-lekari-k-praci-uz-se-nevrati-40322614

Televize, modlitba 10:1? Obrát' to!

Foto: Flickr, Florian F. (fivography) (CC BY-NC-ND 2.0)

Zaujal mě jeden obrázek na internetu. Měl popisek „Jak jsme zvítězili nad koronavirem“. Na obrázku bylo otevřené okno ve druhém patře a z něho velkým obloukem letěl ven televizor...

Když desetkrát více času, než kolik ho věnuješ modlitbě, strávíš u sledování internetu a televize (jak jeden expert či politik říká to a jiný ono, jak bagry v Brazílii hloubí hromadné hroby a reportéři na tebe chrlí čísla vytržená z kontextu...),

nediv se, že pak nemůžeš klidně spát. Neříkám, že nemáš vůbec sledovat média, být „v obraze“. Ale zkus ten poměr obrátit a více času i pozornosti věnovat v modlitbě a při četbě Písma svatého Bohu, méně televizi a internetu. Najdeš pokoj v srdci v každé situaci – dokonce i v takové, která bude mnohem horší, než byl „koronavirus“. Jestli je také ve tvém životě poměr obrazovka–modlitba 10:1, není na čase skóre obrátit? Alespoň pokud chceš zažít pokoj, který svět nemůže dát...

P. Pavel Zahradníček (2x) ■

Čísla v souvislostech

„Na území Itálie zemřelo v březnu 2020 na dýchací potíže 12 352 lidí, loni v témže měsíci přibližně o tři tisíce více, totiž 15 189 a předloni dokonce 16 220.“* *Gian Carlo Blangiardo, ředitel Italského statistického úřadu ISTAT*

* Jsou ovšem oblasti, kde je úmrtnost výrazně vyšší: v italském Bergamu byla úmrtnost čtyřnásobně vyšší a oproti průměru 91 úmrtí v letech 2015–2019 se zvýšila na 398 v roce 2020. Přiměřená opatrnost není zbytečná!

Zdroj: www.vaticannews.va/cs/svet/news/2020-04/italsky-statisticky-urad-lonskeho-brezna-zemrelo-na-dychaci-pot.html

Foto: Dominik Novák / Člověk a Víra

Jak prožívat mši svatou „na dálku“

Nevíme, co nás ještě čeká... Kněz arcidiecéze Toledo ve Španělsku Miguel Garrigós připravil osm rad, jak prožít slavení mše svaté na dálku.

1. Připravte své srdce předtím, než se připojíte k živému vysílání mše svaté. Bylo by dobré, kdybyste si už předem přečetli texty Božího slova, které budou předneseny při mši. Važte si nesmírného daru, jakým je svátost Eucharistie, a děkujte Pánu za to, že umožňuje duchovně se s ním spojit.
2. Pokud se chystáte sledovat vysílání jako rodina, je to velmi dobrá příležitost dát dětem katechezi o každé části mše svaté. Ztište však přítom hlas, aby si děti uvědomily, že se prožívá něco posvátného.
3. Než začne živé vysílání, zkuste odložit stranou všechno ostatní. Nerozptylujte se používáním svých mobilů ani nedělejte nic jiného, co by odvádělo vaši pozornost. S upřímností srdce se spojte s knězem, který v úkonu kajícínosti prosí o odpuštění hříchů, kterých jste se dopustili.
4. Aby se vám podařilo udržet pozornost, živě se zapojte do slavení a dělejte tytéž liturgické úkony a gesta, jako byste byli na mši v kostele. Jedná se o gesta jako stání, sezení či klečení, ale i přežehnání se křížem a odpovídání na knězovy výzvy. Pomáhá to zvláště těm nejmenším.
5. Při obětování – když kněz obětuje chléb a víno – „položte na patenu“ vše, co prožíváte: vaše utrpení a naděje. Obnovte předsevzetí nabídnout Pánu jako oběť celý svůj život.
6. S úctou prožívejte zejména chvíli proměňování. Pokud je to možné, klekněte si a klanějte se tomuto velkému tajemství lásky, které se stává skutečně přítomným vždy, když kněz vyslovuje slova konsekrace – proměňování – a z chleba a vína se stávají Tělo a Krev Ježíše Krista.
7. Když se modlíte modlitbu Otče náš, spojte se v myšlence se všemi bratry a sestrami, dětmi téhož Nebeského Otce, kteří roztroušeni po celém světě stejně chválí našeho Pána.
8. V okamžiku přijímání – pokud můžete – klekněte si a **přijímejte duchovně**. Oživte v sobě touhu přijmout Ježíše Krista do svého srdce. S vroucí láskou mu dejte najevo, jak moc byste ho chtěli přijmout v Eucharistii. „Očima srdce“ kontemplujte

Pána, který vás tak nesmírně miluje. Předložte mu všechny svoje úmysly, touhy a potřeby. Poděkujte mu za jeho velké milosrdenství. Můžete se pomodlit také některé vhodné modlitby, které pro tyto chvíle vytvořila křesťanská zbožnost.

Na konci mše poděkujte Pánu, že jste se prostřednictvím médií mohli zúčastnit mše svaté. (Pozn. red.: A hlavně nezapomeňte: když je pak možnost účastnit se mše svaté „nablízko“, o to víc toho využijte. I ve všední dny!)

Připravil Roman Tomek ■

Zdroj: Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska, překlad FATYM (www.fatym.com)

Když je pak možnost mše svaté „nablízko“, o to víc toho využijte. I ve všední dny!

Jako strom zasazený u vody (Jer 17,8)

Jak na sucho, vyprahlost a náročná období – především na ta životní...? Bible – Bůh sám – má recept. Je geniálně jednoduchý: Buď jako strom zasazený u vody.

Studna, která se nevyčerpá

Když jsem byl malý, moje babička měla zahrádku a v ní pumpu na zalévání. Jednou, když byl hodně suchý rok, jsem slyšel, že v televizi hlásili, jak je málo vody a vysychají studny.

„Čím budeme zalévat, až vyschne i ta naše? Všechno nám uschne...“ řekl jsem s obavou babičce.

„Neboj se, ta naše vyschnout nemůže,“ usmála se babička.

„Ale co kdyby bylo ještě větší sucho a nepršelo několik měsíců?“

„Ta naše nevyschne,“ odpověděla s jistotou.

A pak mi vysvětlila, že zahrádka je jen kousek od břehu řeky Svitavy, a dokud ta poteče, hladina spodní vody v těsné blízkosti řeky nemůže poklesnout pod úroveň hladiny řeky.

Rada proroka Jeremiáše – pro Izraelity i pro nás

V době, kdy na přelomu 7. a 6. století před Kristem hrozilo velké nebezpečí nejen městu Jeruzalému, ale i všem obyvatelům Judska, dává starozákonní prorok Jeremiáš návod: Buďte jako stromy zasazené u řeky. Říká izraelskému národu, ale i nám: „Požehnaný člověk, který doufá

v Hospodina, jehož oporou je Hospodin! Je jako strom, který je zasazen u vod...“ (Jer 17,7–8) Je to vlastně geniální řešení pro náš život – a je vyjádřeno pomocí metafory stromu u řeky. Takový strom přečká i největší sucho – a podobně: takový člověk se nemusí obávat vůbec ničeho. A co víc, i velká řeka (teoreticky) může jednou vyschnout. Boží moc ale ne: Všeho do času, Pán Bůh navěky! – jak to shrnuje jedna stará moudrost.

Ten, kdo se drží Boha, nejenže jako strom u řeky, „když přijde vedro, nestrachuje se, jeho listí zůstává zelené“, ale dokonce „ani v suchém roku nemá starosti, nepřestává nést ovoce“ (srov. Jer 17,8). To je Boží příslib, který platí i pro dnešní nelehkou dobu a také pro jakoukoliv dobu a situaci, která ještě přijde. To, co Bůh řekl a slíbil, platí totiž stále, jak Božím jménem potvrzuje Izaiáš, další starozákonní prorok: „Uschla tráva a opadal květ, slovo našeho Boha však trvá navěky.“ (Iz 40,8)

P. Pavel Zahradníček ■

*Všeho do času,
Pán Bůh navěky!*

Požehnaný člověk, který doufá v Hospodina, jehož oporou je Hospodin! Je jako strom, který je zasazen u vod, který své kořeny vyhání k potoku; když přijde vedro, nestrachuje se, jeho listí zůstává zelené, ani v suchém roku nemá starosti, nepřestává nést ovoce. (Jer 17,7–8)

Muž, který byl Boží odpovědí na problém

Alonso Cano: *Busta sv. Jana z Boha* (vytvořena mezi lety 1660 až 1665) Foto: Wikimedia Commons, Marsupium (CC0)

Když se ve světě rozšířil koronavirus, objevilo se i mnoho vtipů a historek s úsměvnou pointou na toto téma. Jednomu se však člověk nemohl smát, i kdyby chtěl, a spíš při něm běhal mráz po zádech – jevil se totiž až krutě pravdivý: „Pane Bože, vždycky, když se objevil nějaký problém, poslal jsi někoho, kdo jej pomohl vyřešit. Proč nyní neposíláš nikoho, kdo by našel zázračný lék na koronavirus?“ – „Poslal jsem jich dost, ale všechny jste zabili ještě před narozením...“

Svatý Jan z Boha je jedním z těch, kteří ve své době pomohli řešit palčivý problém: tehdy to byla chudoba a s ní související nemoci. V jistém smyslu se stal průkopníkem, předchůdcem těch, kteří skrze milosrdnou lásku dokáží účinně pomáhat potřebným. Nechce i skrze nás Bůh něco ve světě změnit – posunout k lepšímu?

Odsouzený k oběšení

Narodil se 8. března 1495 a zemřel ve svých 55 letech opět 8. března roku 1550. Předpokládá se, že pochází z Portugalska, ale vše kolem jeho rodiny a dětství je velmi nejasné a nejisté. Ve 22 letech byl naverbován do armády, aby bojoval proti Francouzům. Jeho kapitán mu jednou dal za úkol střežit kořist – šaty, které vzali Francouzům. Jan na hlídání zapomněl a šaty mu někdo ukradl. Kapitána to tak rozzlobilo, že nařídil, aby byl Jan oběšen. Těsně před vykonáním rozsudku se za Jana přimluvil jakýsi vlivný člověk, který šel náhodou kolem a projevil zájem o jeho případ. Rozsudek smrti byl změněn na vyhazov: Jan byl propuštěn z armády. A tak se zase stal pastýřem ovcí, tak jak se tomu věnoval před svou službou u vojska. Bylo mu 28 let a později si musel přiznat, že většinu času do té doby spíš jen promarnil...

Hledání

Zlom v jeho životě byl ještě daleko. V této etapě své životní cesty ztrácí na nějaký čas i víru. Znovu se účastní vojenského tažení, tentokrát bojuje u Vídně proti Turkům. Vrací se do Španělska.

Stává se potulným prodávacem knih.

Řadu let hledá pravdu. Pobývá na různých místech, koná skutky milosrdenství, pro které začíná být označován jako Jan z Boha, hledá odpovědi a čeká na znamení. Znovu pocítuje chuť vydat se do neznáma... Až u dědky Gaucín poblíž Rondy u pramene, kde se zastavovali poutníci, ono znamení přišlo. Zaslýchly nevysvětlitelný hlas: „Granada bude tvým křížem.“ Bylo to právě to světlo, na které čekal.

V roce 1538 tedy přichází do Granady – je to rozhodující chvíle jeho života. Granada byla tehdy napůl pohanště a napůl křesťanské město, poslední bašta islámu po osmi stoletích jeho nadvlády. I když sem Církev poslala výborné biskupy a kněze, v Janovi přichází to, co k obrácení ještě chybí – živé milosrdenství. Je zde přepych, ale i velké množství chudobných a žebráků. Jan přichází, aby

Kapitána to rozzlobilo natolik, že nařídil, aby byl Jan oběšen.

město poznával přímo zevnitř, a věnuje se prodeji knih.

Radikální obrácení

V roce 1539 dochází k Janovu úplnému obrácení. Po kázání věhlasného kazatele Jana z Avily, zvaného apoštol Andalusie, s křikem vběhl do města a hlasitě prosil Boha o smilování. Lidé mysleli, že se zbláznil. Doběhl ke svému obchůdku s knihami a rozškubal světské a rytířské romány. Životopisy a obrázky svatých rozdál těm, kteří o ně projevili zájem. Rozdál vše, co měl, i své šaty. Během chvíle se stal zcela chudým.

Blázen – do blázince

Po skutcích výstředního pokání se dal zcela do služeb Kristu v chudých a potřebných. Lidé ho pak dovedli k Janovi z Avily, kterému otevřel své srdce a vyzpovídal se ze všech hříchů. Poprosil Jana z Avily, aby se stal jeho duchovním vůdcem. Jan z Avily jej pak postupně směřoval od extrémních skutků vnějšího pokořování k projevování milosrdné lásky. Zprvu však Jan z Boha pokračoval ve svých přehnaných projevech kajíc- ▷

Portrét sv. Jana z Avily od El Greca, 1580

Foto: Flickr, Ilustrace: Mateu | 969 | (CC BY-NC 2.0)

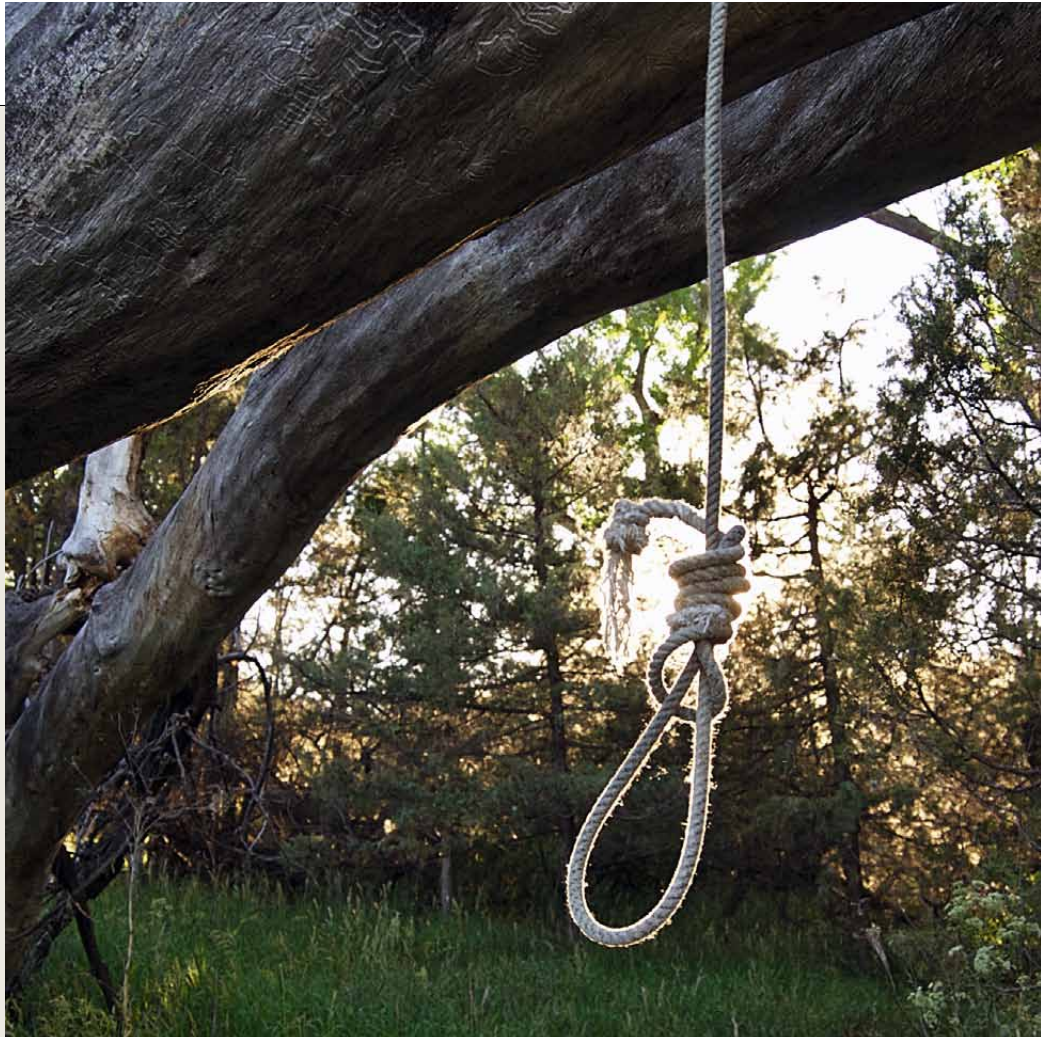

Foto: Flickr, nick.amoscato (CC BY 2.0)

Kastilští vojáci z bojů proti Francouzům kolem roku 1520

Foto: Wikimedia Commons, Chamarasca (CC BY-SA 4.0)

Foto: Pexels, Ba Tik (CC0)

Foto: Flickr, Rafael Jiménez (CC BY-SA 2.0)

Překlad nápisu v královské nemocnici v Granadě: „V této cele byl uvězněn a bičován sv. Jan z Boha, prodejce knih a „Blázen Boží“. Dnes je zde na jeho počest malá knihovna

nosti – válel se v blátě, veřejně vyznával své hříchy, běhal po městě s křížem a podobně. Kvůli takovým výstředním výstupům se nakonec dostal do královské nemocnice jako ten, koho považovali za blázna.

Tam ho léčili obvyklými prostředky té doby: přivázali jej nahého za ruce a nohy a pořádně mu namlátili řemenem. A on jim při tom laskavě domlouval, že takto se neléčí. Doporučoval jim, že by jeho nemocné bratry a sestry měli spíš s láskou umýt a nakrmit, jak jim na to zanechali králové prostředky. Mysleli si, že blázní, a tak mu ran ještě přidali.

Cenná rada

Když se o něm dozvěděl Jan z Avily, poslal k němu jednoho ze svých žáků. Ten mu řekl: „Jan z Avily ti vzkazuje, že máš čas v nemocnici využít k růstu ve ctnosti a pro cvičení se v boji proti třem nepřítelům: žádostem těla, světu a ďáblu.“

Považovali ho za blázna. Přivázali ho nahého za ruce a nohy a pořádně mu namlátili řemenem.

To Janovi způsobilo velkou radost a dodalo mu to duchovní útěchu. Když ho pak příště jako blázna bili, říkal: „Jen bijte, bratři, toto zrádné tělo a nepřítel dobra...“ A když pak mlátili ostatní pacienty, modlil se: „Kéž mi dá Pán Ježíš dožít se toho, abych měl svou vlastní nemocnici, kam bych mohl posbírat opuštěné nemocné chudáky a pomatené a mohl jim sloužit tak, jak by si to sám Ježíš přál.“

Po propuštění z blázince

Ošetřovateli se zdálo, že na něj léčebné procedury dobře zabírají, a tak časem dovolili, aby se mohl volně pohybovat po nemocnici. Hned se pustil do služby všem nemocným. Umýval nádobí, ošetřo-

val, uklízel a všemožně posluhoval. Brzy si jej oblíbili jak nemocní, tak ošetřující. Po čtyřech měsících v blázinci byl propuštěn. Krátce doprovázel svého duchovního vůdce Jana z Avily a pak se na jeho pokyn vrátil do Granady. Každý den se vypravil do lesa, nashbíral otep dříví a ve městě je prodal. To, co vydělal, rozdal chudým. Různí povaleči se mu posmívali a ptali se ho na jeho pobyt v blázinci. Pověst blázna ho neopouštěla.

Nemožné se stává skutečností

A pak získal dům, kam mohl shromažďovat nemocné. Napomáhali mu žáci Jana z Avily, kteří dříve v tomto domě vedli útulek pro chudé. Jan z Boha ho proměnil

Foto: Flickr, Ramon Boersbroek (CC BY-NC 2.0)

Dvorana nemocnice sv. Jana z Boha v Granadě

v nemocnici. Dělal v ní všechno – od péče o nemocné přes uklízení až po žebření almužny, aby nemocné mohl uživit. Sám nemocné vyhledával a přinášel do nemocnice. Stále ho však považovali za blázna, a tak byl odkázán jen na pomoc žáků Jana z Avily – ostatní křesťané sledovali jeho počínání velmi opatrně a zpovzdálí...

Originální způsob žebření

Večer vycházel bosý do ulic a žebrel až do půlnoci. Byla to pro žebrotu dost nezvyklá doba. Mocným hlasem, který děsil, volal: „Kdo chce udělat dobro sám pro sebe? Učiníte dobro z lásky k Bohu, bratři moji?“ Ten chraplavý hlas jim pronikal až na dno duše. Přibíhali, aby viděli nový způsob žebření tohoto neodbytného podivína. A každý dával, co mohl. Jan se vracíval se zaplněným košem a hrnci, které měl na sobě přivázané na špagátu. Chodil v každém počasí a zachovalo se svědectví, že byl viděn takto žebrotu nejmeně šestsetkrát. Tomu, kdo jej obdával, říkával, že přichází od samého Boha a že dar, který dává, je dáván přímo Bohu.

Velkorysý rozdávání

V nemocnici pak poděloval všechny tak, jak potřebovali. Rozdávání však neomezil jen na nemocnici – dával každému,

kdo jej požádal. Sám žil velmi skromně. Často jedl jen to, co už chudí nedojedli. Stále se odvolával na Ježíšovo utrpení a všechny povzbuzoval ke zbožnému životu. Shrnuje svůj pohled takto: „Nejlepší lék a útěchu nacházím v pohledu na ukřižovaného Krista...“

Mezi prostitutkami

V pátek obcházel veřejné domy. Přijetí nebývalo příliš příznivé. Děvčata se mu často posmívala. Byl však ochotný zaplatit prostitutce tak, jak by jí zaplatil jiný muž, aby si koupil její čas. Pak ji požádal, aby si sedla, klekl si před ní a začal vyznávat své hříchy, zároveň prosil Pána za odpuštění. A když takto upoutal pozornost ženy, s obrovským nasazením jí vyprávěl o utrpení Pána Ježíše: o tom, jak trpěl za něho i za ni. A výsledek? Někdy žádný... Některé byly tak zatvrzelé, že si z něj nic nedělaly. Ale byly i jiné, a nebylo jich zrovna málo, které projevíly ochotu a chuť změnit život a odvrátit se od tohoto svého hříšného způsobu života. Mnohé z těch, které se chtěly polepšit, byly hodně zadlužené a nebylo tak jednoduché, aby

Foto: Flickr, photoheuristic.info (CC BY 2.0)

Každý, kdo ho prosil, dostával a nikdo od něj neodcházel s prázdnou.

se vzdaly tohoto snadného výdělku. Jan z Boha hledal cesty, jak každé, která o to měla zájem, pomoci. Citlivě se snažil řešit jejich problémy. Některým pomohl, aby se z nich staly vzorné manželky. Jednou dokonce pořádal šestnáct svateb bývalých prostitutek naráz! Jiným pomohl, aby mohly odejít do kláštera a dělat zde pokání.

Dluhy a zase dluhy...

Pro tyto své snahy zakusil mnoho posměchu a opovržení – on to však ▷

Foto: Flickr, rogiro (CC BY-NC-ND 2.0)

přijímal s pokorou a nevšední trpělivostí. Tak si dokázal získat i mnohé z těch, kteří nejdříve patřili mezi jeho odpůrce. Přestože někteří, pro které toho udělal hodně, nakonec zklamali jeho důvěru, nedal se odradit a dál s hrdinskou velkorysostí pokračoval ve svém díle milosr-

denství. Dluhy měl, kamkoli se podíval. Nestačilo žebrat jen ve městě. Ale i když vyšel s prosbou o dar do vzdálenějších míst a dostal hodně, přece jen se stalo, že se vracel opět s prázdnou. Cestou totiž potkával další potřebné a neodolal a pomohl jim. Každý, kdo jej pro-

sil, dostával a nikdo od něj neodcházel s prázdnou. Když mu vyčítali, že pomáhá i těm, kteří jeho dobročinnost zneužívají, říkal, že to dělá pro Ježíše. Někteří dobrodinci už mu raději nedávali větší obnosy přímo, ale posílali je do Granady, aby uhradili jeho dluhy.

Pán Ježíš o Posledním soudu

(Matoušovo evangelium, 25. kapitola)

Až přijde Syn člověka ve slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici.

Tu řekne král těm po své pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.“

Spravedliví mu na to řeknou: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?“

Král jim odpoví: „Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.“

Potom řekne i těm po levici: „Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít, byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.“

Tu mu na to řeknou také oni: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?“

On jim odpoví: „Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.“ A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.

Foto: Flickr, Kristof Borkowski (CC BY-NC 2.0)

V pátek obcházel nevěstince. Přijetí nebývalo příliš příznivé. Často se mu posmívali.

Tři bolesti pro arcibiskupa

Jana z Boha tento způsob života postupně vyčerpával. Není divu, vždyť hodně pracoval, málo spal a sám žil ve velké chudobě. Tak to šlo celé roky bez přestávky. Když pak onemocněl, tušil, že se blíží jeho konec. Navštívil jej místní arcibiskup, který se dověděl o jeho nemoci. Povzbudil ho a zeptal se, zda má na srdci nějaké trápení, které by mu chtěl svěřit. Jan mu odpověděl: „Otče, trápí mě tři věci: První, že jsem tak málo sloužil Pánu, i když jsem toho od něj tolik dostal. Druhá jsou lidé chudí, kteří se dostali z hříchu a špatného života, a také žebráci. A třetí jsou tyto mé dluhy, které jsem udělal kvůli Ježíši Kristu a které už nemohu splatit.“ A předal mu sešit, ve kterém měl pečlivě zapsané všechny své dluhy. Arcibiskup mu odpověděl: „Bratře, když říkáte, že jste nesloužil našemu Pánu, důvěřujte v jeho milosrdenství. Co se týká chudých, přijímám ▶

Kdybychom ho vzali vážně

Na zvonek u dveří fary někdo zazvonil. Nemám sice u dveří videotelefon, ale hned jsem poznal, že je to nějaký bezdomovec. Takhle totiž zvoní jen hasiči, když hoří – a bezdomovci.

Uhodl jsem to úplně přesně! Byl to bezdomovec. Na jízdenku do Chebu (tam jezdí nejčastěji, protože uznejte sami, do Aše by to bylo až moc okaté...) jsem mu nepřispěl, a tak mě požádal alespoň o něco k jídlu. Šel jsem mu dát kus chleba a chystal jsem se, že mu ukrojím i kousek salámu. Už jsem na něm měl položený nůž tak, abych uřízl asi třicetimetrové kolečko. A pak mi něco proletělo hlavou... Vzpomněl jsem si na slova Pána Ježíše, která se četla nedávno při mši svaté: „Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali!“ (viz infoblok na str. 18)

Napadlo mě: Kdyby u dveří stál Pán Ježíš a prosil o něco k jídlu, uřízl bych mu jen tři centimetry salámu?

A tak jsem mu toho salámu ještě přikrojil. A zašel jsem do sklepa pro vychlazenou „desítku“ (mám jich tam stále několik pro různé brigádníky),

aby to Pánu Ježíši lépe klouzlo do krku. Ten chlapík měl z toho jednoho pivka opravdu velkou radost. A myslím, že nejen on...

***

Bereme Ježíšova slova vážně? On je vážně určitě bere. A to, co řekl „o svých bratřích“ (a o tom, že co jsme udělali pro ně, udělali jsme pro něho samotného – a řekl to také o sestřích, protože v jazyku Bible slovo „bratři“ znamená obojí), to se týká nejen bezdomovců, ale také ostatních. Dokonce i našich blízkých! Vidíme i v nich Pána Ježíše? Kdybychom viděli, hodně by se toho změnilo!

P. Pavel Zahradníček ■

Z pivka měl opravdu radost. A myslím, že nejen on...

Foto: Flickr, samrogers2 (CC BY-NC 2.0)

Foto: sldes

Malíř M. González ztvárnil známou příhodu, kdy sv. Jan z Boha zachraňoval pacienty při požáru královské nemocnice. Není proto divu, že si ho jako svého patrona zvolili baskičtí hasiči (vpravo)

Foto: Wikimedia Commons, Emilio Mañas (CC BY-SA 3.0)

je a beru si je na starost, k tomu se zavazují. A co se týká dluhů, od nyníška si beru na starost, aby byly splaceny, a slibuji vám, že to vše udělám, jako byste to dělal vy sám.“

Arcibiskupova návštěva a jeho slib Jana velmi povzbudily a uklidnily. Zemřel pak

v kleče v den svých 55. narozenin po dvanácti letech služby nemocným a potřebným v Granadě.

I dobro je „nakažlivé“

Tak jako se šíří nákaza a jediný člověk může nakazit desítky nebo stovky

(a dokonce i po tom, co on sám zemře, se nákaza šíří dál a dál) a podobně se šíří i nákaza hříchu, tak také dobro je „nakažlivé“. Když někdo něco dobrého s Boží pomocí začne, šíří se to – opět s Boží pomocí – dál. Dokonce i když on sám už zemřel a přešel z času do věčnosti!

Po Janově smrti jeho následovníci založili řád špitálníchů (řád milosrdných bratří, který působí i v České republice – viz infobloky na této a následující straně) a Jana prohlásili za zakladatele. Janův cíl získat tělesnou službou duše ošetřovaných pro Krista se objevuje v řádovém heslu: „*Per corpus ad animam*“ (tělem k duši).

P. Marek Dunda ■

Zdroj: Bratr Juan José Hernández Torres OH. *Život sv. Jána z Boha*. Granada, 2003.

**Když mu vyčítali,
že pomáhá
i těm, kteří jeho
dobročinnost
zneužívají,
říkal, že to dělá
pro Ježíše.**

Milosrdní bratři

Hospitálský řád sv. Jana z Boha „*Ordo Hospitalarius S. Joannis de Deo*“, Milosrdní bratři, je společenství laických bratří zasvěcených službě nemocným. „*Per corpus ad animam*“ – „*Tělem k duši*“. Toto heslo je naplňováno svědectvím služby trpícím a nemocnému bližnímu, jak k tomu vyzývá sám Ježíš Kristus. Kromě tří obvyklých slibů života čistoty (celibátu), chudoby a poslušnosti bratři skládají ještě čtvrtý slib hospitality – péče o nemocné a jakkoli potřebné.

Celosvětově řád působí v 53 zemích na všech pěti kontinentech a provozuje okolo 450 center. Neomezuje se pouze na nemocné a nemocnice – má též mnoho center pro mentálně postižené, invalidy, seniory, lidi bez domova a také centra pro závislé na drogách. Zakládá střediska s paliativní medicínou, věnuje se péči o nemocné s AIDS, s Alzheimerovou chorobou...

Spolu s více než 1000 bratřími spolupracuje přes 53 000 profesionálů – spolupracovníků, kteří jsou včleněni do misie řádu. Dohromady tvoří Rodinu sv. Jana z Boha. Řádu pomáhá více než 8000 dobrovolníků. Ročně ošetří nebo se jinak postará o okolo 20 milionů lidí po celém světě. V České republice nyní čtyři bratři a přes sto jejich spolupracovníků provozují nemocnici ve Vizovicích, lékárny v Brně a Letovicích, mateřskou školu a společenský sál v Brně. Participují na provozu Nemocnice Milosrdných bratří v Brně a koncertního sálu FOK v Praze. Spolupracují s Nemocnicí Milosrdných bratří Letovice, se společnostmi Babybox, Anonymní alkoholici, Podané ruce a dalšími.

V rozjímání si Jan uvědomil hlubokou pravdu „Boží matematiky“: z lásky k Bohu dáváme chudým to, co on sám dal a dává nám! Takže z podstaty věci o nic nepříjdeme – nedáváme ze svého. Není tedy čeho se bát. A co ještě řekl těm, kteří se k němu přidali, a říká to i nám?

Voda oheň, lásky hříchy...

Dobré skutky, které lidé konají, nepatří jim, ale Bohu, jsou k Boží cti, slávě a chvále, protože Bohu patří všechno.

A proto když každý jdeme k tomu samému cíli, ale každý vlastní cestou a podle Boží vůle, bylo by dobré navzájem si pomáhat.

Tak jako voda hasí oheň, tak láska smývá hříchy.

Kdo by nedal všechno, co má, tomuto božskému kupci, když nám dává výhodnou nabídku a prosí nás s otevřenou náručí, abychom se obrátili, litovali svých hříchů, když nás prosí, abychom lásku projevíli svým duším a k našim bližním?

Když rozjímáme o velikosti Božího milosrdenství, nikdy nepřestaneme konat dobro, kdykoli jen můžeme, protože když z lásky k Bohu dáváme chudým to, co on sám nám dal a dává, slibuje nám stonásobek blaženosti své lásky na věčnosti. To je šťastná práce a užitek!

*„To všechno musíme vytrpět pro Boha...“
svatý Jan z Boha*

Připravil P. Marek Dunda ■

Zdroj: Bratr Juan José Hernández Torres OH.
Život sv. Jána z Boha. Granada, 2003.

Život milosrdných bratří je životem služby, modlitby, obětavosti a radosti z poznání Krista, který je v nemocných, chudých, trpících, utlačovaných a jakkoli slabých. Žijí v komunitách, ale jsou otevření světu, do kterého vstupují, a odpovídají na jeho aktuální potřeby.

Milosrdní bratři jsou řádem, který založil sv. Jan z Boha. Ten svým následovníkům připomínal jednoduchý životní princip: „*Dělejte dobro a dělejte ho dobře!*“

Z malé nemocnice ve španělské Granadě, kterou sám založil, se během půl tisíciletí stalo velké dílo čítající zhruba 400 nemocnic a jiných zdravotních či sociálních zařízení všude ve světě. Více než tisícovka milosrdných bratří a 80 tisíc jejich spolupracovníků ošetří či jinak pomohou asi 20 milionům lidí ročně, a to bez ohledu na původ, pohlaví, sociální postavení či náboženství.

Toto dílo je otevřené všem a mladí muži jsou zváni, aby se sami stali milosrdnými bratry, dělali dobro a dělali ho dobře. Cítíte-li tuto touhu, toto volání, přijďte se k nám třeba jen podívat..., napište na prevor@milosrdni.cz a poznejte naši hospitalitu! Více informací o nás najdete na www.milosrdni.cz.

MILOSRDNÍ BRATŘI

Foto: archiv OH

Říká se, že odrazit se můžete až od úplného dna. Japonsko je toho příkladem. Léta jsme o Japonsku slyšeli jako o zemi, která vymírá. Zemi, kde polovina mladých mužů nemá zájem seznamovat se s děvčaty. Zemi, kde potraty nebyly tématem, které by někdo řešil. Zemi, kde prakticky neexistovalo hnutí pro život. To všechno je pravda. Přesto se v Japonsku něco děje. Jsou to drobné kroky, ale ne nevýznamné. A mnohé z toho, co se děje v Japonsku, může být poučné i pro nás...

Obavy z vymření národa mění klima ve společnost

Foto: Unsplash, victoriano-izquierdo (CC0)

Pomalý, ale patrný posun

Letošní pochod pro život byl nejpočetnější v dějinách. V centru Tokia se sešlo asi pět set lidí. Ano, pět set ze skoro stotřicetimilionového národa! Jenže prvního pochodu pro život se v roce 2014 zúčastnilo přesně třicet tři lidí. Léta také zachovávala katolická církev opatrné mlčení a hnutí bylo spíše záležitostí protestantů. V roce 2018 už dala katolická církev pochodu pro život záštitu. Ale především je už otázka potratů téma. V zemi, která vymírá tempem milion lidí ročně a která zároveň důsledně odmítá řešit situaci migrací, si totiž nemohou dovolit 160 000 potratů každý rok. A Japonci, kteří se průměrně dožívají osmdesáti pěti let, se ptají, kdo se o ně ve stáří postará. Protože

pokud to nebudou děti ani migranti, zbývají už jen roboti. Ano, o tom se v Japonsku vede zcela vážná debata a jsou v tom dále, než bychom čekali.

Nagoro – jedna z mnoha vesnic duchů

Japonsku reálně hrozí, že jich za padesát let bude o třetinu méně. Už nyní je Japonsko zemí jednoho tisíce uzavřených škol a zemí, kde je deset tisíc „vesnic duchů“, v nichž skoro nikdo nežije. Celý svět obešla zpráva o vesnici Nagoro, kde místní umělkyně Tsukimi Ayano vyrábí za každého zemřelého nebo odstěhovaného obyvatele velkou panenku v životní velikosti. Jsou na ulici, v parku i ve školních lavicích. Vláda zkouší kdeso – od finanční podpory

matkám přes stavbu školek až po státní podporu seznamovacím večírkům pro mladé lidi. Politici vyzývají Japonce, aby zakládali rodiny a měli děti.

Místo dětí se postarají roboti?

Výsledky vládních iniciativ nejsou nijak ohromující. Nakonec na ty roboty možná dojde. Už dnes vypadají jako klon mezi člověkem a hodně povedenou panenkou v životní velikosti, mluví, pomáhají v domácnosti a někteří nadšenci je mají doma jako dalšího či spíše jediného dalšího člena rodiny. Popisují to překvapivě shodně podobnými slovy: „Vím, že to není člověk, ale něco k němu cítím...“ Takový robot bude samozřejmě pro péči

o staré Japonce úplně ideální, protože – jak jeden robot sám řekl – „jsem neko-nečně trpělivá, můžu poslouchat lidi donekonečna“.

Trochu sci-fi...?

Jako ze sci-fi ale bohužel bude vypadat i další pravděpodobná úloha robotů – zajišťovat sexuální uspokojení. Ve sci-fi seriálu *Futurama* zajišťovali humanoidní roboti vypadající třeba jako Marilyn Monroe i toto potěšení. Mělo to za následek naprostý úpadek civilizace. Muži, kteří do té doby museli ve snaze zalíbit se ženám neustále podávat nějaké zásadní výkony, naprosto zdegenerovali u sexuálních robotů, kde stačilo zmáčkнуть knoflík. V Japonsku od toho nejsou daleko.

Muži, které nebaví ženy

Třetina mladých Japonců nevidí v tom, že uzavřou manželství a budou mít děti, smysl. Ještě více ale šokuje, kolik Japonců do čtyřiceti let ztrácí zájem nejen o manželství, ale i o jakýkoliv vztah – být i jen krátkodobý nebo ryze sexuální. Třetina Japonců do třicítky za sebou nemá ani jedno jediné rande. Podle jednoho výzkumu nemá čtyřicet procent žen mezi šestnácti a dvaceti čtyřmi lety zájem o sexuální kontakt. U mužů to byla čtvrtina. Psychologové popisují mimořádně stydlivé muže, kteří nedokážou navázat kontakt se ženou, a ženy, které se děsí fyzického kontaktu. Na seznamovacím večírku, který sponzoruje vláda, tak nezřídka slyšíte dívku, která si stěžuje, že by chtěla děti, ale stydí se dát do řeči s muži a muži se zase bojí oslovit ji.

Záměrem umělecko-technologické instalace „Stroj pro péči na konci života“ s robotem hladícím umírajícího je zpochybnit hodnotu intimity bez lidskosti

Foto: Flickr, Ars Electronica (CC BY-NC-ND 2.0)

Celý svět obešla zpráva o vesnici Nagoro. Za každého zemřelého nebo odstěhovaného obyvatele vyrábí místní umělkyně velkou panenku...

Foto: 2x yam pihai (CC BY-NC-ND 3.0)

Figury obyvatel vesnice Nagoro od výtvarnice Tsukimi Ayano (vlevo)

... jsou na ulici,
v parku
i ve školních
lavicích.

Umělá inteligence v roli „dohazovačů“

Díky tomu se pořád daří jedné – u nás vyhnulé – živnosti. Jeden z dvaceti sňatků je v Japonsku i dnes domluvený a dohazovač je vážená funkce. Stále více ho ale nyní nahrazuje umělá inteligence. Nejrozsáhlejší on-line seznamka má osm milionů uživatelů – systém obličejového rozpoznání zajišťuje, že lidé na seznamce jsou opravdu reální, a umělá inteligence je zase řadí k tomu správnému protějšku. Většina nesezdaných Japonců totiž do manželství pořád vstoupit chce. Jen se jim to nějak nedaří.

Foto: Flickr, SnippyHollow (CC BY-SA 2.0)

V Japonsku jste ženatí s firmou a oženit se lze jen s jedním partnerem...

Když dítě, tak v manželství

V něčem jsou ale Japonci velmi konzervativní. Když už se odhodlají mít dítě, rodí se takřka bez výjimky v manželství. Mimo něj se rodí jen dvě procenta dětí, zatímco na Západě mezi třiceti až šedesáti procenty. Mít nelegitimní dítě stále ještě není v Japonsku žádný med. Se silnými rodinnými vazbami a „poutem krve“ souvisí také silná averze vůči adopcím. Ta znesnadňuje situaci těhotným ženám, které by třeba daly dítě k adopci, ale legislativa ani nálada ve společnosti jim nevychází

vstříc. Doktor Noboru Kikuta, průkopník boje proti potratům, gynekolog a porodník, který sám prováděl kdysi potraty, způsobil v 70. letech značnou kontroverzi, když přiznal, že přesvědčil 220 žen, které čekaly nelegitimní dítě, aby ho donosily. Děti následně předal matkám, které děti mít nemohly a chtěly a které zároveň papírově vedl jako skutečné biologické matky.

Také přetrvává tradiční rozdělení rolí mezi muže a ženy. Muž pracoval svých deset dvanáct hodin denně, žena se doma starala o dítě, kdysi i o víc dětí, a zajišťovala

muži kompletní servis. Dát dítě do školky, nebo dokonce do jeslí se považovalo takřka za zločin. Se stoupajícím zapojením žen do trhu práce je ale tento model čím dál těžší udržet, a tak řada mladých lidí neví, jak vztahy nastavit. I to je jeden z důvodů, proč jsou raději sami. Se zvyšujícím se vzděláním žen a jejich pronikáním do vyšších kariérních stupňů tak klesá ochota mít děti. V Japonsku jste ženatí s firmou a oženit se lze jen s jedním partnerem... Ostatně polovina manželů nemá intimní styk ani jednou za měsíc a nejčastěji udávaným důvodem je to, že jsou... unavení z práce. K tomu připočteme již přes dvacet let trvající recesi, kdy se lidé obávají přibrzdít, aby nepřišli o místo.

Robot PARO (vlevo) v podobě tuleního mláděte slouží k tzv. „pet terapii“. Nevelký a lehký android Telenoid (vpravo) je určen především pro seniory. Slouží pro jednoduchou slovní a fyzickou komunikaci – jeho prostřednictvím se lze spojit i se vzdálenými členy rodiny

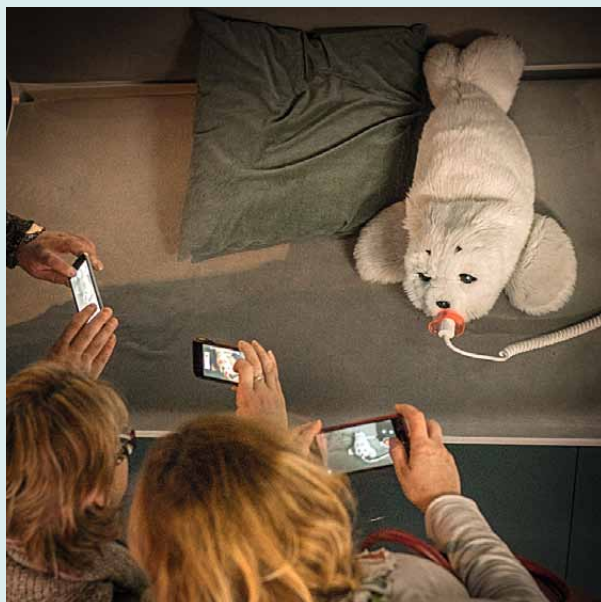

Foto: 2x Flickr, Ars Electronica (CC BY-NC-ND 2.0)

V zemi, která vymírá tempem milion lidí ročně, se potraty stávají tématem!

Foto: Flickr, Magalie L'abbé CC BY-NC 2.0

Sošky mizuko jizo mají prý „usmířit ducha potracených dětí“

Všechno je možné

Je tedy nějaké světlo na konci tunelu? Ano! Demografická krize připomněla Japoncům hodnotu každého lidského života. Počet potratů v poměru k počtu obyvatel vytrvale klesá. A především, po desetiletích mlčení je dnes potrat tématem. Debaty o důslednějším vynucování stávající legislativy, kdy je potrat *de iure* zakázán, ale *de facto* povolen, probíhají již několik let. Populační vývoj je v Japonsku tak dramatický, že komentátoři píšou, že „všechno je možné“. Po letech stigmatizace postižených včetně jejich sterilizace probíhá konečně opačný proces. Přispěla k němu i slavná herečka Yoshie Okuyama, která porodila dítě s Downovým syndromem. Věděla o diagnóze, odmítla potrat a veřejně označila každý život za hodný pokračování.

Potraty a buddhismus

Japonsko je zemí, ve které se prolíná většinový buddhismus a šintoismus (asi 80 % obyvatel se hlásí současně k oběma náboženstvím, křesťanů je 1 až 3% – pozn. red.). Drtivá většina Japonců ale víru neprojektuje tak, jak jsme zvyklí z Evropy. Jde spíše o formu tradice a úctu k předkům. Japoncům je vesměs jedno, zda tak činí v buddhistické či šintoistické svatyni.

Historie potratů v Japonsku

Čistě technicky je umělý potrat v Japonsku nelegální. Má to ale jedno velké „ale“. Lékař může potrat doporučit s poukazem na zdraví matky. **Tato výjimka se postupně stala pravidlem.** I stres nebo ekonomické obtíže jsou dnes v praxi uznatelným důvodem. Potraty byly v Japonsku poprvé povoleny až po válce za spojenecké okupace. Mělo to pragmatický důvod, na kterém se shodli jak okupanti, tak okupovaní. Protože došlo k nezanedbatelnému počtu znásilnění japonských žen americkými vojáky, měla americká okupační správa zájem, aby plodů znásilnění bylo co nejméně. Stejně smýšleli i Japonci, tradičně zaměřeni na rasovou čistotu svého národa, kde největší obavy vzbuzovaly děti černých amerických vojáků. Výsledkem byl v roce 1948 tzv. eugenický zákon, který umožnil nejen potraty do sedmého měsíce těhotenství, ale i sterilizaci duševně a fyzicky postižených. To se nakonec týkalo celkem 25 000 osob. Džina do lahve už nešlo vrátit.

Potrat se stal formou antikoncepce a už v roce 1957 bylo v Japonsku 71 potratů na sto narozených dětí. Dnes jich je 17. Nejčastěji chodí na potrat ženy mezi 20 až 24 lety těsně následované věkovými skupinami 25–29, 30–34 a 35–39. Zajímavé je, že nejčastějším prostředkem antikoncepce je kondom. Japonci jich používají nejvíce na světě. Naopak hormonální antikoncepci povolili Japonci jako vůbec poslední členský stát OSN až v roce 1999 a její užívání je minimální – především kvůli obavám z vedlejších zdravotních důsledků.

Buddhismus není strukturované náboženství s jasnými dogmaty (tj. jasně formulovanou naukou – pozn. red.) jako křesťanství, ale obecně se dá říct, že buddhistická duchovní tradice stojí v opozici proti potratům. Považuje potrat za horší a závažnější, pokud je dítě již starší a důvod pro zvažování potratu je nepřesvědčivý. Řada žen v Japonsku řeší morální dilema potratu tak, že do svatyně

koupí kamennou sošku zvanou *mizuko jizo*. Ty se pořizují nejen jako vzpomínka na potracené děti, ale i na mrtvě narozené či spontánně potracené děti. V některých chrámech a svatyních je takových sošek i několik tisíc. Mají usmířit ducha potracených dětí...

Připravil Matyáš Zrno (podle hnutiprozivot.cz, redakčně upraveno) ■

Užívání hormonální antikoncepce je v Japonsku minimální – především kvůli obavám z vedlejších zdravotních důsledků.

Mezinárodní konference o populaci a rozvoji 25 (ICPD25) v Nairobi, Keňa

Foto: Flickr, GovernmentZA (CC BY-ND 2.0)

Jak vyčarovat zdání „mezinárodního práva na potrat“

Jak prosadit právo na potrat do mezinárodních dokumentů a pak si toto „právo“ vynucovat po celém světě? Jak to jen udělat, když většina zemí po ničem takovém netouží? Jak na to, když by něco takového nikdy neprošlo na valném shromáždění OSN? Využijete jednu z odborných organizací při OSN, uděláte honosně znějící summit, na něj pozvete účastníky naprosto neprůhledným systémem, všechny dokumenty předem připravíte, nenecháte prakticky žádný čas na diskusi, o ničem nehlasujete a závěrečné body prostě „schválíte“ potleskem.

Další pokus

Tak, jak je výše uvedeno, vypadal honosně znějící třídní summit Populačního fondu OSN a vlád Dánska a Keni v listopadu 2019 v keňském Nairobi. Summit se oficiálně jmenoval *Mezinárodní konference o populaci a rozvoji 25 (ICPD25)*. Číslo 25

připomínalo, že se koná u příležitosti čtvrt století od stejné konference v Káhiře v roce 1994. Tehdy před 25 lety ovšem diplomacie Svatého stolce, Spojených států a řady islámských zemí pomohla zabránit největším excesům. V závěrech konference tak stálo, že „potrat nemůže být prosazován

jako metoda plánování rodičovství“. Přesto se od devadesátých let v mezinárodních dokumentech prosazovala mantra „sexuálních a reprodukčních práv“, což je jen lépe znějící název pro právo na potrat a antikoncepci. V Nairobi v listopadu 2019 už organizátoři nenechali nic náhodě. Za velkými slovy o „transformaci světa pro ženy a dívky“ se v závěrech summitu neskrývá nic jiného než „právo na ‚bezpečný‘ potrat“.

Káhira se opakovat nebude!

Vatíkán zjevně ještě před začátkem summitu v Nairobi pochopil, o co jde, a rozhodl se nezúčastnit. Bylo jasné, že 9500 delegátů ze 170 zemí a stovek nevládních organizací nestihne během pouhých tří dnů nic jiného než za pečlivě choreografie organizátorů poslušně schválit vše, co se

Foto: Flickr, edson.ac (CC BY 2.0)

Tento „pohled do zákulisí“ ukazuje, jak je prosazováno nejen právo na potrat. Podobně je tomu např. i s tzv. genderem...

předem připraví. Pro představu, káhirska konference trvala v roce 1994 dva týdny. Zatímco závěry summitu ve skrytu připravovali byrokraté OSN a zástupci největších propotratových organizací jako Federace plánovaného rodičovství IPPF, klíčové prorodinné organizace měly smůlu. „Přihlásili jsme se, ale prostě nás ignorovali, dlouho nám nedali vůbec vědět a nakonec naši žádost bez udání důvodů zamítli. Přitom léta jsme aktivní na fórech OSN a máme statut zvláštního konzultanta v ekonomickém a sociálním výboru OSN,“ řekl nám Stefano Gennarini z vlivné americké organizace Centrum pro rodinu a lidská práva. Anna Jackowska z polské organizace Ordo Iuris

má podobný zážitek. „Registrace vyřizoval od léta výbor složený ze zástupců Populačního fondu OSN a dánské a keňské vlády. Na spoustu žádostí vůbec nereagovali. My jsme se na summit dostali jen díky tlaku keňské vlády.“

Keňská vláda se ocitla v kleštích. Organizace summitu pro ni byla politicky prestižní záležitostí, zároveň se v zemi zvedla vlna občanského odporu. Katoličtí biskupové v Keni vydali ostré stanovisko: „Odmítáme zavádění ideologie založené na genderu a dalších praktikách cizích africké kultuře a našemu náboženskému dědictví. Vidíme tuto agendu jako něco, co má zkorumpovat naši mládež a zotročit ji cizími ideologiemi.“ Keňský par-

lament odmítl poskytnout summitu své prostory. A sdělovací prostředky byly plné ostré kritiky agendy summitu. Prezident Kenyatta se proto ve svých proslovech zaměřil na nekonfliktní agendu ženské obrázky a zdůraznil, že ne všemi závěry se Keňa musí řídit. (Přístup, který známe i z prosazování genderové ideologie: „vlastně o nic nejde,“ tvrdí se na začátku... – pozn. reakce.)

Spojené státy proti

Nejostřejší stanovisko nakonec vydala koalice Spojených států a deseti dalších zemí (Brazílie, Bělorusko, Egypt, Haiti, Maďarsko, Libye, Polsko, Senegal, Svatá Lucie a Uganda): „Závěry tohoto summitu nejsou důsledkem mezivládních jednání ani konsensu. Neměly by být proto používány v budoucích dokumentech...“ Jenže o to právě jde. Řeknete si, proč ale takové lamentování nad něčím, co vlastně není právně závazné? Není to rezoluce, neprošlo to Valným shromážděním OSN, neprošlo to vlastně vůbec žádným hlasováním... Potíž je v tom, že přes to všechno mohou nyní zastánci potratů po celém světě mávat dokumentem OSN, kde je jasně uvedené právo na potrat. Mohou se zaštiťovat tím, že jde o závěr celosvětového summitu. Budou vládám říkat: „A proč jste se tedy proti tomu nevyjádřili v Nairobi, když s tím nesouhlasíte?“

Připravil Matyáš Zrno (podle hnutiprozivot.cz, zkráceno a redakčně upraveno) ■

Foto: Flickr, garryknight (CC BY 2.0)

Bylo jasné, že 9500 delegátů ze 170 zemí a stovek nevládních organizací nestihne během tří dnů nic jiného než poslušně schválit vše, co se předem připraví.

V poslední chvíli

Foto: Designed by Freepik

Bylo mi dvacet čtyři...

Nevím, jak začít, ale můj zážitek s Bohem mě vlastně zachránil před těžkým hříchem. Můj život byl dost složitý. Stejně i moje cesta k Bohu. Bylo mi 24 let, měla

jsem už čtyři děti a přišla jsem znovu do jiného stavu. Musím říct, že už třetí a čtvrté těhotenství jsem si hodně obřečela. Měla jsem vlastně tři děti během tří let a psychicky mě to hodně vzalo. Neuměla jsem si to vůbec představit a říkala jsem si, že by měl Bůh dát děti těm, co je nemají.

... jejich reakce jako od věřících lidí mě velice překvapila.

Nejzajímavější svědectví z časopisu *Milujte se!*

Nemáte starší výtisky časopisu? Nejzajímavějších 49 svědectví z prvních dvaceti čísel časopisu *Milujte se!* vyšlo v knize

Ze života pro život

(editoři sborníku: P. Marek Dunda a P. Pavel Zahradníček)

Knížku s 96 stranami, ze které jsou i svědectví na této a předcházející straně, můžete pro sebe i pro šíření ve svém okolí objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč (+ obyčejné poštovné České pošty) pomocí kuponu na str. 41 nebo na www.amims.net a www.fatym.com. Na těchto webových stránkách je také možné knihu zdarma přečíst a stáhnout v kompletní verzi ve formátu PDF.

To nejtěžší: reakce okolí

V nemocnici mě zase doktoři přesvědčovali, že to takhle nemůžu, že si moje tělo musí odpočinout, že jsem nezodpovědná vůči svým dětem, že to nezvládnou, že se o ně nebudu moci dobře postarat a že bych to dítě měla dát pryč (to už mi říkali i při třetím a čtvrtém těhotenství).

Když jsme řekli manželovým rodičům, že čekáme páté dítě, jejich reakce jako od věřících lidí mě velice překvapila. Maminka mi říkala, že to s námi není možné, že bychom s tím měli „něco“ udělat. Můj muž na ni hrozně dá, a tak se přiklonil k jejímu stanovisku. Nenápadnou a nenásilnou formou mě směřoval k tomu, co bych měla asi udělat.

Jen jsem pokrčila rameny

Měla jsem v sobě zmatek, cítila jsem, že to nemůžu udělat, ale při tom shonu doma jsem v tom začala vidět jakési „vysvobození“ nebo něco jako úlevu. A když jsem přišla na kontrolu, pokrčila jsem rameny a pan doktor to bral jako souhlas.

Dostala jsem se do mašinerie kontrol, ze kterých jakoby nebylo úniku, všechno šlo rychle, vlastně v jednom týdnu. Najednou jsem do ruky dostala lejstro, že „zítra“ ráno přijdu na miniinterrupci, nebo jak se to přesně jmenuje.

Celou tu dobu jsem si říkala, jestli mi Bůh dá nějak najevo, co mám udělat, nebo

aby mi v tom nějak zabránil. Anebo něco udělal, naznačil... ale pořád nic.

Jedna věta ve správnou chvíli

Ráno jsem přišla na místo, zase nějaké vyšetření a potom jsme přišly na pokoj – bylo nás tam asi pět žen. Převlékly jsme se do nočních košile a čekaly jsme. Začala jsem myslet na Boha a říkala jsem si: „Tak a teď jsem jako ony. Pane Bože, já nechci být jako ony...“ Přišla sestra a odvedla první.

V tom přišla nějaká uklízečka, nebo kdo to byl, a řekla něco, na co nikdy nezapomenou. Že Einstein se narodil jako jedenáctý a být to v dnešní době, tak by skončil v kýblu. A to byl ten impuls, kterým mi Bůh vlastně řekl všechno. Rozsvítil mi v hlavě a za to – a nejen za to – jsem mu vděčná. (Pozn. redakce: informace uklízečky o počtu sourozenců Alberta Einsteina ve skutečnosti nebyla správná, zato Einsteinův otec Hermann byl sku-

tečně z početné rodiny: ze sedmi dětí – a kdyby nebyl on, nebyl by ani jeho syn Albert Einstein.)

„Vrátili jsme se ti oba...“

Když jsem se vrátila domů, sedla jsem si manželovi na klín a řekla: „Tatko, my jsme se ti vrátili oba dva.“ Dnes mám sedm dětí a jde to. Nyní teprve vím, jak moc nás má Bůh rád. Až mám někdy pocit, že si to ani nezasloužím. Nebýt Boha, kdo ví, kde bych byla...

maminka sedmi dětí (jméno na přání autorky svědectví s ohledem na její rodinu neuvádíme; z knihy „Ze života pro život. Skutečné příběhy skutečných lidí otištěné v časopise „Milujte se!“; A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2013 – možnosti objednávky viz upoutávka na této straně) ■

Sedla jsem si manželovi na klín a řekla: „Tatko, my jsme se ti vrátili oba dva.“

<http://linkapomoci.cz>

Čekáte-li nečekaně dítě

volejte 800 108 000

hnutiprozivot.cz

informační stránky
Hnutí Pro život ČR

linkapomoci.cz

celorepubliková poradna
pro ženy v tísni

nesoudimepomahame.cz

projekt pomoci ženám
nuceným k potratům

modlitbyzanejmensi.cz

modlitby za obnovu
kultury života

Foto: Pixabay, Ri_Ya (CC0)

Co je to moudrost?

Dá-li Bůh, přílohou příštího čísla časopisu „Milujte se!“ bude kniha „Mozaika duchovní moudrosti“ od P. Dominika Doubravy, O.Praem., a P. Marka Dundy se sbírkou citátů významných osobností. Je to působivé čtení, ale i pomůcka pro preevangelizaci!

Co je to moudrost, vysvětluje kniha v úvodu na příběhu:

O jednom z amerických prezidentů se vypráví, že když byl malý, posílala ho maminka do místního obchůdku nakupovat. V obchodě se scházivali lidé z měsťečka, klábosili ve frontě, a když jim už došla témata, vždy se našel někdo, kdo se rozhodl pobavit na chlapcův účet. Sáhl do kapsy a vyndal dvě mince: jedna měla sice větší průměr, ale menší hodnotu, druhá byla menší, ale hodnotu měla dvojnásobnou: „Chlapče, dám ti penízek. Který si vybereš?“

Hoch pravidelně sáhl po té, která byla na pohled větší. Celá společnost se tomu pokaždé od srdce smála. Ti, kteří se považovali za zvlášť inteligentní, si navíc klepali na čelo...

Jednou bylo nějakému sousedovi kluka líto. Počkal na něj nenápadně za rohem a povídá mu: „Víš, ta jedna mince je sice větší kolečko, ale za tu, co vypadá menší, si ve skutečnosti koupíš dvakrát tolik.“

„Ale strejdo,“ usmál se klučina, „to já vím samozřejmě taky. Ale myslíte si, že by to na mě ještě někdo příště zkusel a nabízel mi mince, kdybych si jednou vzal tu s vyšší hodnotou?“

Moudrý umí vidět dál. Snaží se totiž vidět až za horizont přítomného okamžiku. Skutečně moudrý umí dokonce vidět až za horizont času – do věčnosti. A tak se ptá nejen: „Co mi to přinese pro dnešek, zítřek, nebo třeba za dvacet let...“, ale nezapomene si položit a zodpovědět i velmi důležitou otázku: „Co to přinese mně (a také ostatním) pro věčnost?“

A pak již kniha nabízí stovky citátů významných osobností: o radosti, přátelství, výchově a sebevýchově, lásce, naději... – to tak na úvod pro vtažení do četby. Potom přechází k tématu víry a jejího vztahu k vědě. Jestlipak víte, kdo řekl: „Věda vůbec není v konfliktu s nábo-

*Skutečně moudrý
umí vidět „dál“ –
dokonce až
za horizont času.*

Foto: Flickr, popofatticus (CC BY 2.0)

ženstvím. Naopak, stala se jeho spojencem. Lepším nahlédnutím do přírody učíme se lépe poznávat i Boha přírody a úlohu, kterou v dramatu kosmického světa hrajeme.“ Byl to Arthur H. Compton, nositel Nobelovy ceny za fyziku. Podobných výroků posbírali autoři knihy desítky...

Půjde již o druhé vydání, takže už nyní je kniha dostupná i on-line na www.fatym.com, kde si ji můžete zdarma přečíst. Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. (*Apostolatus Marie Immaculatae Matris Spei* – Apoštolát P. Marie Neposkvrněné, Matky naděje) vydává knihu ve vysokém nákladu (dohromady již 100 000 výtisků), aby mohla sloužit duchovnímu vzdělání a především preevangelizaci (tj. přípravě, která předchází další evangelizaci – třeba tím, že odbourává předsudky, vzbuzuje

zájem...). Díky podporovatelům tiskového apoštolátu A.M.I.M.S. ji můžeme nyní nabídnout pro preevangelizační účely za zvlášť výhodných podmínek: příspěvek na tisk 10 Kč za kus při odběru 500 a více kusů: třeba pro rozdávání při tříkrálové sbírce, jako dárek pro vánoční návštěvníky kostela a betléma, při preevangelizačních akcích farností, skupin i jednotlivců... Kdyby i 10 Kč za knihu s 96 stranami bylo pro daný účel moc, je možné domluvit ještě jakkoliv lepší podmínky tak, aby se váš záměr dal realizovat. Již nyní mě můžete kontaktovat na mailu pavel@fatym.com.

P. Pavel Zahradníček, koordinátor
tiskového apoštolátu A.M.I.M.S.
(www.amims.net) ■

Deprese, léčba... ... a modlitba

Chtěla bych se s vámi podělit o svědectví svého uzdravení. Několik let jsem měla depresi. Nepomáhaly mi návštěvy psychiatrů ani léky (vždy je potřebné využít dostupných možností léčby, i zde platí známé „Člověče přičiň se a Pán Bůh ti pomůže“ – pozn. redakce).

Pomaloučku jsem se naučila s touto nemocí žít, ale bylo to velmi těžké. V té době jsem se přiblížila k Bohu. Jednou, když už jsem všechno téměř vzdávala a neměla naději, že se má situace někdylepší, jsme se spolu s mojí kamarádkou začaly modlit nověnu k Božím milosrdenství. Osmého dne nověny jsem pocítila, že se cítím úplně normálně. Dost mě to překvapilo, co se se mnou děje. Potom mi došlo, že právě končíme modlitbu nověny k Božím milosrdenství!

A jako by to nestačilo. Bezprostředně na to mě navštívila další kamarádka a řekla, že se právě vrátila z poutního místa Božím milosrdenství v Lagiewnikach u Krakova, ve kterém se v 15.00 modlila za mé uzdravení.

Od té doby se cítím dobře, a když se mi vracejí různé divné myšlenky, obracím se s nadějí k Pánu Ježíši a všechno špatné ustupuje.

Mnohokrát děkuji Pánu Ježíši a svatě sestře Faustyně za zdraví a milosti, které jsem dostala. (Pozn. redakce: sv. Faustyna Kowalská je nazývána „apoštolkou Božím milosrdenství“ – viz článek *Svatá Marie Faustyna Kowalská – apoštolka Božím milosrdenství, první svatá třetího tisíciletí* v *Milujte se!* 1/2007, str. 20–24, dostupné on-line v archivu všech vydaných čísel na www.milujte.se – pozn. red.)

Antonina ■

**Potom mi došlo,
že právě končíme
nověnu k Božím
milosrdenství!**

Foto: Unsplash, Priscilla Du Preez (CCO)

Korunka k Božím milosrdenství

(Ize se modlit na obyčejném
růženci)

Na začátku:
Otče náš...; Zdravas Maria...;
Věřím v Boha...

Na zrnkách Otčenáše:
Věčný Otče, obětují Ti Tělo
a Krev, Duši i Božství Tvého
nejmilejšího Syna a našeho
Pána Ježíše Krista, na smír
za hříchy naše i celého světa.

Na zrnkách Zdravasů:
Pro Jeho bolestné utrpení
bud' milosrdný k nám
i k celému světu.

Na závěr (tříkrát):
Svatý Bože, Svatý Silný,
Svatý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi
a nad celým světem.

Imprimatur
Mons. Karel Otčenášek, biskup královéhradecký,
v Hradci Králové dne 7. července 1995

Ty jediný jsi naší nadějí

Hospodine, dobrý Bože, obracíme se k tobě ve své tísní. Přiznáváme nejen svou omezenost, ale i bezmocnost. Vracíme se k tobě a vyznáváme, že ty jsi všemohoucí. Ty jediný jsi Pán. Jen tobě patří všechna moc a sláva. Pokorně a se zahanbením v tváři přiznáváme, že jsme byli příliš zahledění do svých práv a nároků, hledali příjemnost a pohodlí, zábavu či adrenalin, nedbali jsme na druhé ani na tebe a tvůj řád. K přírodě jsme byli bezohlední a chtěli stále víc. Cestováním za krásami jsme znečistili vzduch i moře. Svou bezohledností jsme nakupili hory odpadků. Svou chamtivostí jsme zamořili pole pesticidy, vody antibiotiky, hormony a antikoncepcí, chovali se jako páni světa a vládci stvoření, upravovali si zákony i pravidla myšlení. Přestals pro nás být jistotou, když je vše relativní, a absolutní je už jen naše nabubřelé já. Z toho pak pramení mnohé naše konflikty.

Ve své zaslepenosti jsme neuměli číst znamení. Hlasatelé radostně oznamovali, že zase bude sluníčko. Většinou nevadilo, že schnou stromy a množí se myši, že v zemích bez deště je hlad a lid utíká za chlebem. Jiní prchají před válkou, která se vede proto, aby měl někdo větší zisk, vliv a moc, aby byl odbyt zbraní a jinde měli slušní lidé práci.

Peníze a zisk se nám staly nejvyšším bohem, jemuž jsme obětovali spravedlnost a právo i bídu chudáků v rozvojových zemích. Šťěstí jednotlivců jsme stavěli výš než zodpovědnost, chvilkové pocity nad věrnost manželským slibům, práva dospělých nad práva dětí na lásku obou rodičů, na jistotu domova a zdravé morální životní prostředí, protože jsme se nedokázali zříct špatného příkladu. Sobectví nám zabránilo žít pro další generaci, milionům počatých dětí jsme nedovolili se narodit, a tak vymíráme a nemá na nás kdo pracovat. Uprchlíky nepřijímáme, protože se jich bojíme. Jako bezohlední kolonizátoři přijímáme z jiných zemí jen šikovné ruce a chytré hlavy, zatímco jejich země bez nich upadají a nedokáží se samy pozvednout.

Přijmi, Pane, naši kajícnost a pokorné vyznání.

Očisti nás, když s lítostí uznáváme svou vinu.

Dopřej nám znovu povstat a vrátit se k tobě,

který jsi Cesta, Pravda, Jistota a Moudrost.

Společáme na tvou lásku a tvé milosrdenství.

Stáhni trestající ruku a zastav lavinu nemoci.

Obrať nás a my se k tobě vrátíme.

Vezmi nám srdce kamenná a dej srdce z masa.

Vrať nám radost ze své ochrany

a bezbožné budeme učit tvým cestám,

svědčit o tvé lásce a hlásat tvou dobrotu.

Dej nám svého Ducha, aby v nás miloval on,

když ze sebe nezištně milovat nedokážeme.

Dej nám odvahu umírat sobě a žít pro tebe,

nechat se vést moudrostí tvého slova,

aby v nás vítězil tvůj život a rostlo tvé království,

království spravedlnosti, lásky a pokoje.

Ty jediný jsi naší nadějí a my pevně věříme,

že nás, Bože, nezklameš.

Amen

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký

(podle www.cirkev.cz) ■

*Vezmi nám srdce kamenná
a dej srdce z masa.
Vrať nám radost
ze své ochrany.*

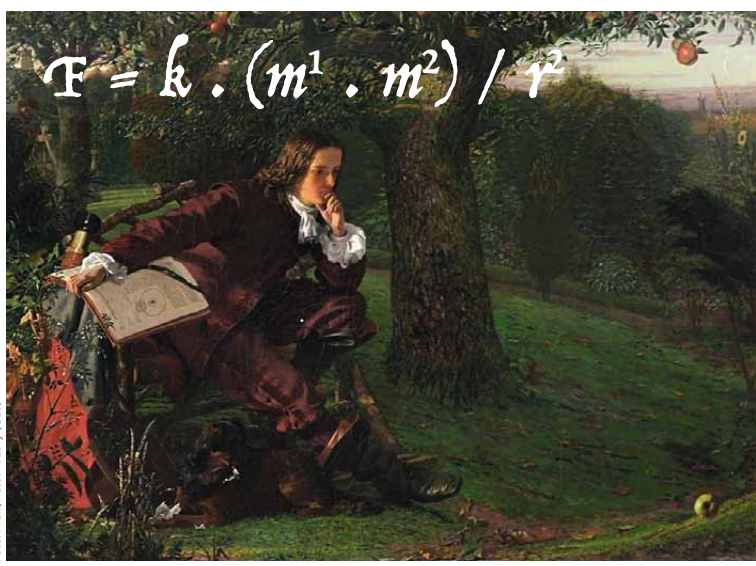

Foto: Flickr, Peter K. Levy (CCO)

Foto: Pixabay, somnus3d (CCO)

Objev v době epidemie

Mám rád příběhy pro zamyšlení.
Ty smyšlené, ale ještě raději ty,
co se skutečně staly.

V roce 1665 vypukla v Anglii morová epidemie – bývá nazývána Velký mor (anglicky *Great Plague*). V průběhu dvou let si v Anglii vyžádala celkem 70 000 až 100 000 obětí. Předpokládá se, že nákaza se do Anglie dostala holandskou obchodní lodí dopravující bavlnu z Amsterodamu. První zaznamenanou obětí byla 2. dubna 1665 Margaret Porteousová. O pět měsíců později, v září 1665, když epidemie vrcholila, umíralo v Londýně až 7000 lidí týdně. Výskyt moru postupně slábl až do září následujícího

**Objevil ho,
protože dobře
využil čas.**

roku, kdy tzv. Velký požár Londýna, který propukl 2. září 1666, zničil značnou část města. Požár zastavil šíření nákazy zřejmě proto, že byly usmrceny krysy a jejich blechy, které mor roznášely (onemocnění způsobuje bakterie *Yersinia pestis* a bubonická forma moru, neboli dýmějový mor, je na člověka přenášena blechami, druhy *Pulex irritans*, *Xenopsylla cheopis*, které se infikují na nakažených hlodavcích, hlavně na krysách).

Po dobu morové epidemie byla téměř na dva roky přerušena i výuka na světoznámé univerzitě v Cambridge.

Jeden ze studentů, třiaadvacetiletý Isaac, se proto musel vrátit na statek své rodiny do Woolsthorpu. Ale ty dva roky neprozaháležel. Čas, který se mu tak nečekaně naskytl, věnoval soukromému studiu – a také promýšlení toho, co nastudoval. Není sice úplně historicky jisté, zda mu jednou na rodném statku při studiu pod korunou stromu spadlo jablko na hlavu, jak to vypráví jedna historička o okolnostech objevení gravitačního zákona. Ale

jedno jisté je: za ty dva roky nucených, ale dobře využitých „epidemiových prázdnin“ objevil nejen gravitační zákon, ale pracoval i diferenciální počet a vytvořil vlastní teorii podstaty světla a barev. Ten mladý student se jmenoval celým jménem Isaac Newton (čti „ňútn“) a fyzikální zákon, který tehdy objevil, nese dodnes jeho jméno: Newtonův gravitační zákon. Objevil ho, protože dobře využil čas – v době epidemie...

P. Pavel Zahradníček
(zdroj: Wikipedia, hesla „Isaac Newton“, „Velký londýnský mor“) ■

**Co děláš ty s časem,
který získáš „navíc“?
Dobře využiješ?
Promarníš?**

Modlitba „Odevzdání se službě Bohu“

Věčné Slovo, jednorozený Synu Boží, nauč nás pravé velkomyslnosti. Nauč nás tobě sloužit, jak to právem zasluguješ. Ať dáváme a nepočítáme, ať bojujeme a nedbáme ran, ať pracujeme a nehledáme odpočinek, ať se obětujeme a nečekáme jinou odměnu kromě vědomí, že jsme splnili tvou vůli.

(sv. Ignác z Loyoly, † 1556; z „Kancionálu“, č. 021)

Co s ním uděláme?

Foto: Designed by pressfoto / Freepik

Evropan jel na letiště vyzvednout svého japonského kolegu. Pomohl mu se zavazadly a vedl ho k autobusové zastávce před letištním terminálem. Najednou vykřikl: „Už tam stoj!“ – a rozběhl se i s kufry ke dvě stě metrů vzdálené zastávce. Japonec za ním – co jiného měl taky dělat...

S vypětím všech sil dosprintovali k autobusu. Naskočili dovnitř. Dveře se

těsně za nimi zavřely a autobus se rozjel. Chvilí ještě nemohli popadnout dech. Japonec se díval na svého kolegu nechápavě, ale ten vyhrkl: „Jezdí jednou za patnáct minut. Získali jsme celou čtvrt-hodinu času!“

Japonec se usmál a zeptal se: „A co s ním teď uděláme?“

Nyní se pro změnu zatvářil nechápavě Evropan...

Proč máme dobře využít čas?

1. Čas je Boží dar.
2. Život člověka je poměrně krátký a konec je nejistý.
3. Ztracený čas se nikdy nevrátí a zůstane promarněný.
4. Na tom, jak čas využijeme, závisí naše věčnost. Často lidé říkají: škoda, že nejsem mladší atd... Naříkáním a sebelítostí se promarňuje ještě i přítomný okamžik.

Nezapomeň, že:

- využívat čas neznemá spěchat, ale jde o to žít tak, aby každý okamžik měl hodnotu pro věčnost;
- kdo pracuje mírně a klidně, udělá víc a stačí mu méně odpočinku;
- nestačí být pilný, ale je třeba být v milosti posvěcující, pak je každá činnost modlitbou;
- důležitý je také úmysl – chci to dělat z lásky k Pánu Bohu;
- Bůh si nás stvořil, abychom ho oslavili svým životem, v našem životě jde o to, oslavovat Boha vším, co děláme. Ať tedy využijeme čas, který nám Bůh dává, aby Bůh byl oslaven.

P. Marek Dunda (podle knihy „Krokodýl, aneb můžeš růst“, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2017; možnost objednávky pomocí kuponu na str. 41 nebo na www.amims.net a www.fatym.com; doporučený příspěvek na tisk je 15 Kč; dostupné také jako e-kniha v PDF formátu zdarma) ■

Foto: Wikimedia Commons, Dv8stees (CC BY-SA 4.0), Pexels, Jordan Benton (CC0)

Prožívání týdne podle tradice Církve

Podle církevní tradice je možné každý den v týdnu prožívat určité tajemství naší víry. Asi víte, že každá neděle je připomínkou a oslavou zmrtevýchvstání Pána Ježíše, že Panna Maria dává zvláštní ráz našim sobotám, páteční den je tradičně věnován úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu – pátek je den, kdy náš Pán zemřel pro naše hříchy na kříži. Ve čtvrtek si připomínáme Nejsvětější svátost oltářní, Eucharistii; ve čtvrtek totiž Pán Ježíš Eucharistii ustanovil. Ale také pondělí, úterý a středa, i když je to méně známé, mají ve starobylé tradici Církve svůj zvláštní význam. Pondělí je zasvěceno Duchu Svatému, úterý andělům strážným, středa svatému Josefovi. Takové rozčlenění týdne má význam pro každého, ale mimořádný význam pro nás může získat zvlášť tehdy, když na delší dobu onemocníme, budeme upoutaní na lůžko a nebudeme se moci účastnit pravidelného liturgického života Církve... Takto může každý člověk určitým způsobem „žít s Církví“. Samozřejmě, že je možné a dobré sledovat také různé svátky a památky svatých, které na daný den v kalendáři připadají. Ale pro nemocného je někdy obtížné sledovat stále něco nového, a tak mu může pravidelný rytmus, který zde nabízím, pomoci celý týden dobře duchovně prožít.

Takové prožívání týdne má význam pro každého, ale mimořádný význam pro nás může získat zvlášť tehdy, když na delší dobu onemocníme.

Foto: Wikimedia Commons, Johann Jaritz (CC BY-SA 3.0) (CC BY-NC-ND 2.0)

Čtvrtek: Nejsvětější svátost oltářní (Eucharistie)

Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. Kdo jí a pije, a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. Proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných a mnozí umírají. (1 Kor 11,26–30)

Tady je zdroj života!

Milí přátelé, Kristovo tělo a jeho krev jsou zdrojem života. Zakusily utrpení, poznaly smrt a jsou navěky prostoupeny silou vzkříšení. Ať si každý nemocný snaží zajistit pravidelné přinášení Eucharistie! Tělo a krev Kristova bývají nazývány také lékem nesmrtnosti. Oproti životu, který máme zde na zemi a který slábne a ztrácí se, zasévá

do nás tělo a krev Kristova jiný život, který je silami tohoto světa nezničitelný a který v nás může stále růst. Nejedná se navíc o nějaký život jen duchovní, který by pomíjel záležitosti našeho těla. Život, který dává Eucharistie, má přinést zdraví nejen naší duši, ale i našemu tělu. Někdy se může stát, že nám zdraví nepřinese, ale kdesi do hloubky našeho těla uloží zrnko, ze kterého jednou bohatý tělesný život vytryskne. Byť by to bylo až po vzkříšení z mrtvých!

Tajemství, které má dvě tváře

Čtvrteční den si tedy připomínáme Nejsvětější svátost oltářní, Eucharistii. Ve čtvrtek totiž Pán Ježíš Eucharistii ustanovil. Známe dvě tváře tohoto tajemství. Mši svatou a Svaté přijímání. Obě dvě patří k sobě a jsou projevem téže skutečnosti:

Mše svatá je oběť, Kristus dávající se Bohu.

A Svaté přijímání je svátost, Kristus dávající se lidem.

Ježíš je ten, kdo se úplně vydává druhému. Dává svůj život Bohu, kterého nevidí, který ho na kříži opustil, dává se lidem, kteří nejsou jeho lásky hodní a také ji často neopětují. Ty, kdo ho při-

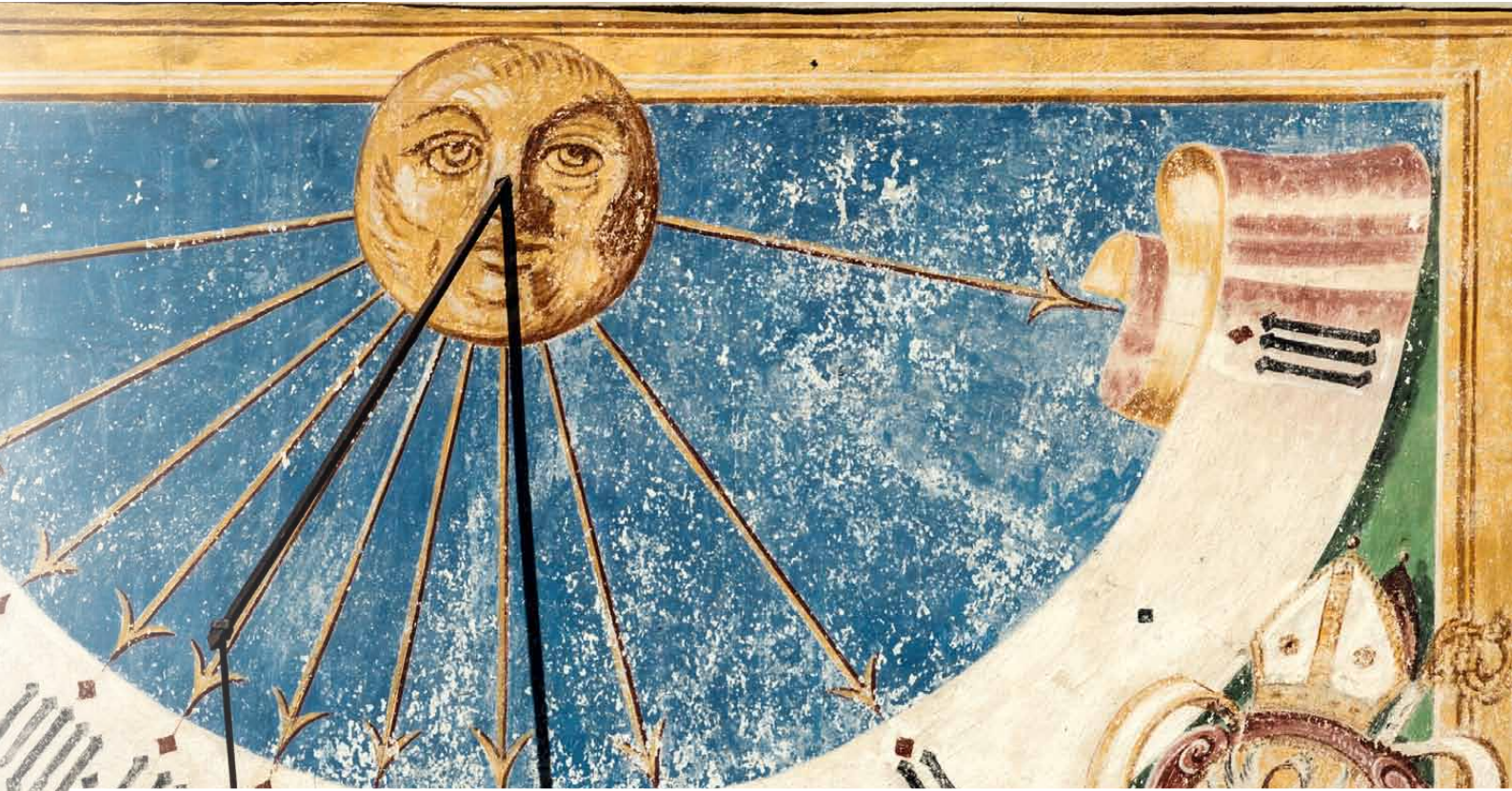

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

jímají, proměňuje v sobě podobné, v lidi otevřené a rozdávající. Mše svatá a Svaté přijímání spolu souvisí. Jen ten, kdo se vydá Bohu, může se vydat lidem. Jen Kristova oběť přinesla na svět definitivně lásku, která se může bez zábran šířit. Jen mše svatá může vydat tak vzácný plod, jakým je Svaté přijímání. ▷

***Dvě tváře tajemství Eucharistie:
Mše svatá je oběť, Kristus dávající
se Bohu. A Svaté přijímání je svátost,
Kristus dávající se lidem.***

Zapoj se do procesu záchranu světa

Přijímáme-li tedy tělo Kristovo, zapojujeme se do toho procesu záchranu světa, kterým je Kristovo vtělení, jeho život, smrt, vzkříšení a které jsou znovu pří-

tomny ve mši svaté. Přijímáme jeho ovoce, radujeme se ze spásy, kterou nám Ježíš dává, ale zároveň také přijímáme podíl na jeho práci, záchranu světa. V nemoci to znamená vzpomenout na vyjádření svatého Pavla o utrpení, kterým doplňujeme

za Církev to, co zbývá vytrpět do míry utrpení Kristových: „Teď sice pro vás trpím, ale raduji se (z toho), protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět (do plné míry) Kristových útrap; (má z toho prospěch) jeho tělo, to je církev.“ (Kol 1,24) Objevit tedy v plodu Kristova utrpení, kterým je Svaté přijímání, smysl a možné budoucí ovoce svého vlastního utrpení.

Ať si každý nemocný snaží zajistit pravidelné přinášení Svatého přijímání – Eucharistie!

Duchovní Svaté přijímání

Ale i když nemůžeme přijmout Svaté přijímání, nabízí se nám stará a pozoruhodná tradice, ve které se s Ježíšem přítomným v Nejsvětější svátosti setkáváme duchovně. Nazývá se duchovní Svaté přijímání (více viz str. 50–52). Spočívá v hluboké touze a duchovním spojení s Eucharistií. Jedná se o zdánlivý

Duchovní Svaté přijímání

Pane Ježíši Kriste, věřím, že jsi pravdivě a skutečně v Nejsvětější svátosti přítomen jako Bůh a člověk. Věřím, že mě miluješ. Také já chci tebe dokonale milovat, ale co mohu, Pane, bez tebe?

Ty jsi, Bože, má síla. Toužím po tobě. A protože tě právě nyní nepřijímám v oltářní svátosti, prosím, přijď ke mně aspoň duchovně a učíš si u mě příbytek. Pane, zůstaň se mnou a nedopusť, abych se od tebe odloučil.

Kancionál, č. 042

(též na webu: kancional.cz)

Pátek: Nejsvětější Srdce Ježíšovo

Na všech stranách jsme tísněni, ale nejsme zahrnutí do úzkých. Jsme bezradní, ale nejsme v koncích. Jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni. Jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi. Stále nosíme na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven. Vždyť my, pokud žijeme, jsme pro Ježíše stále vydáváni na smrt, aby byl na našem smrtelném těle zjeven i Ježíšův život. (2 Kor 4,8–11)

Den Ježíšova utrpení – za nás!

Páteční den je tradičně věnován úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Pátek je den, kdy náš Pán zemřel pro naše hří-

chy na kříži. Z jeho probodeného srdce vytryskla krev a voda. Jeho srdce je symbolem lásky, která ho vedla až na kříž. V jeho srdci se setkává jeho lidství a bož-

ství, které hoří společným plamenem lásky k lidem. Jeho srdce je zdrojem milostí pro celé lidstvo. Krev a voda symbolizují křest a Eucharistii nebo také Ducha Svatého. Jeho obětované, probodené srdce vlévá do celého světa hojivou Boží přítomnost a pokoj.

Hlava a tělo

Svatý Jan Eudes, když hovoří o Nejsvětějším Srdci Ježíšovu, rozebírá tajemství našeho spojení s Ježíšem. Ježíš je naší hlavou a my jsme jeho tělem. Ježíš je totiž hlavou Církev. Tento obraz ale není pro Jana Eudese jen mrtvým přirovnáním, ale inspiruje ho k následujícím myšlenkám. Je-li Ježíš skutečně naší hlavou, je třeba, abychom tuto hlavu také používali. Touto hlavou máme myslet, rozhodovat se

paradox, neboť Svaté přijímání má svou sílu právě v tom, že se jedná o viditelný a hmatatelný symbol, což duchovní přijetí samozřejmě neumožňuje. Ježíš ale své milosti neodmítá nikomu jen proto, že

dotyčný člověk se nemůže fyzicky dostat k jejich zdroji. A navíc je Eucharistie tak velkým tajemstvím, že i duchovní přijetí a rozjímání o ní dokáže proměňovat do hloubky celou naši bytost.

Kristovo tělo a jeho krev jsou zdrojem života. Zakusily utrpení, poznaly smrt a jsou navěky prostoupeny silou vzkříšení.

Foto: Pixabay, aaron00023 (CC0)

V Ježíšově utrpení je skryta mocná síla, ze které můžeme čerpat, jestliže nás naše vlastní útrapy zmáhají.

a nechat se vést. Ježíšovo myšlení má být naším myšlením, jeho vůle má být naší vůlí a jeho cesta naší cestou. Ale jsme-li Ježíšovým tělem, má mít také Ježíš právo toto tělo používat. Má právo používat naše nohy i ruce k tomu, na co je podle své vůle potřebuje.

I nejnítěrnější síly naší osobnosti máme mít s Kristem společné. Všichni známe modlitbu: „Srdce Ježíšovo, přetvoř naše srdce podle srdce svého.“ Ježíš si přeje používat všech našich schopností

a sil, jako by byly jeho. Celý náš život má být zapojený do jeho života. A také všechno, co patří Ježíšovi, jeho duch, jeho srdce, všechny síly jeho duše mají žít a vládnout v nás. Jeho srdce se má stát naším srdcem.

A co utrpení?

Také naše utrpení, naše neschopnost účastnit se běžného života, naše nemoc mohou být spojeny s utrpením, osamělostí a bolestmi Ježíšovými. V Ježí- ▶

Struktura modlitby růžence

Úvod:

- Znamení kříže • Věřím v Boha
  - Otče náš • 3x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. v kterého věříme, 2. v kterého doufáme, 3. kterého nade všechno milujeme) • Sláva Otci

Pět desátků:

- Otče náš • 10x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš se přidávají růžencová tajemství) • Sláva Otci

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):

1. kterého jsi z Ducha Svatého počala
2. s kterým jsi Alžbětu navštívila
3. kterého jsi v Betlémě porodila
4. kterého jsi v chrámě obětovala
5. kterého jsi v chrámě našla

II. Tajemství světla (čtvrtek):

1. který byl pokřtěn v Jordánu
2. který zjevil v Káně svou božskou moc
3. který hlásal Boží království a vyzýval k pokání
4. který na hoře Proměnění zjevil svou slávu
5. který ustanovil Eucharistii

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):

1. který se pro nás krví potil
2. který byl pro nás bičován
3. který byl pro nás trním korunován
4. který pro nás nesl těžký kříž
5. který byl pro nás ukřižován

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):

1. který z mrtvých vstal
2. který na nebe vstoupil
3. který Ducha Svatého seslal
4. který tě, Panno, do nebe vzal
5. který tě v nebi korunoval

Po každém desátku:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchráň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:

• Zdrávas Královno • Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních. • Modleme se: Bože, tvůj jednorozentý Syn nám svým životem, smrtí a zmrtnýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

šově utrpení je skryta mocná síla, ze které můžeme čerpat, jestliže nás naše vlastní útrapy zmáhají. Z jeho proboděného srdce vytryskla krev a voda. Tryskají vlastně z každé jeho bolesti. Celý Ježíšův život nám totiž přináší spásu.

On prožívá – a my prožíváme...

Ježíšovo srdce je naplněno prožitky, které potkávají i nás. Ježíš zná úzkost, lásku,

hněv, bezmocnost i bolest. Zná ale také krásu Otcovy náruče a slávu vzkříšení. Nechme proniknout své srdce, plné hořkosti, sladkostí srdce Ježíšova.

Ježíši, tichý a pokorný srdcem, předávám ti tento páteční den, abys nad ním vládl. Je to den tvé smrti. Přemoz všechny mé bolesti a utrpení svým křížem. Dej mi sílu nést můj kříž a radovat se z toho, že mohu mít svůj život podobný tvému. Kéž

mé trápení pomůže lhostejným a vlažným, aby znovu objevili tvou lásku.
Amen.

P. Leo Zerhau (dokončení příště; upraveno podle knihy „Vyřídte sijónské dceři. Kázání pro nemocné“, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2010; možno objednat pomocí kuponu na str. 41, příspěvek na tisk 7 Kč, on-line zdarma na www.fatym.com) ■

*Ježíši,
dej mi sílu nést
můj kříž a radovat
se z toho, že mohu
mít svůj život
podobný tvému.*

Foto: Pheabay, iC_cards (CC0)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Bůh se stal člověkem, aby vykoupil lidi. ^[De fide]

Bůh nebyl nijak nucen – zvnějšku nebo zevnitř – aby vykoupil lidi. ^[Sent. cert.]

Ani v případě Božího úradku vykoupit lidstvo nebylo vtělení absolutně nutné; bylo však potřebné, jestliže Bůh žádal plnohodnotné dostiučinění. ^[Sent. comm.]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Proč nás musel Ježíš zachránit právě smrtí na kříži?

Kříž, na kterém byl nevinný Ježíš strašlivým způsobem popraven, je místem vrcholného ponížení a opuštěnosti. Ježíš Kristus, náš Spasitel, si vyvolil kříž, aby na sebe vzal vinu světa a aby na sobě vytrpěl utrpení světa. Tak svou dokonalou láskou přivedl svět zpátky k Bohu. Bůh nám nemohl projevit svou lásku přesvědčivěji, než že se v osobě Syna (Bůh Syn, který se stal člověkem je druhou Božskou osobou! – pozn. redakce) dal přibít na kříž. Římstí občané nesměli být odsouzeni

k trestu ukřižováním, i kdyby se provinili jakkoliv závažným zločinem. Bůh tak vstoupil do nejpropastnějšího utrpení lidstva. Od té doby už nikdo nemůže říct: „Bůh neví, jak trpím.“

Proč máme i my přijímat utrpení ve svém životě, „brát na sebe kříž“ a následovat Ježíše?

Křesťané nemají vyhledávat utrpení. Pokud jsou konfrontováni s nevyhnutelným utrpením a pokud ho připojují k Ježíšovu utrpení, mohou v něm objevovat smysl: „Vždyť Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích.“ (1 Petr 2,21) Ježíš řekl: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě!“ (Mk 8,34) Úkolem křesťanů je zmiřňovat utrpení ve světě. Jenže utrpení tu bude vždycky. Ve víře můžeme přijímat vlastní utrpení a sdílet utrpení druhých. Tímto způsobem se lidské utrpení sjednocuje s Kristovou spásnou láskou a stává se tak součástí božské síly, která proměňuje svět k lepšímu.

Srov. „YouCat: Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Foto: archiv FDC – Filiae Divinae Caritatis

KONGREGACE DCER BOŽSKÉ LÁSKY

Kongregace Dcer Božské Lásky je mezinárodní, vznikla v době průmyslové revoluce ve Vídni v roce 1868. Založila ji Boží služebnice Františka Lechnerová. Zakladatelka vtiskla do názvu kongregace naše charisma – každá Dcera Božské Lásky má svůj vztah k Bohu prožívat jako „dcera“ k Otcí, řeholní společenství se snaží čerpat vzor ze vztahů Nejsvětější Trojice. Naše spiritualita se odráží ve zvláštní úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, k ukřižovanému Kristu a k Panně Marii pod titulem Tříkrát obdivuhodná Matka. Svatému Josefu svěřujeme všechny naše domy i finanční záležitosti podle příkladu naší zakladatelky, která k němu měla silnou důvěru a kterou nikdy nezklamala.

Naším posláním je modlitba a služba druhým. Věnujeme se seniorům, nemocným, dívčí mládeži, jedna sestra vykonává vězeňskou duchovní péči, provozujeme rekreační penzion. Máme radost z blahořečení našich pěti sester, známých jako „drinské mučednice“, které byly zavražděny v roce 1941 a blahořečeny 24. 9. 2011 v Sarajevu.

Kontaktní osoba: s. M. Cecilie Heneberková, e-mail: kongregacefdc@centrum.cz, mobil: 731 704 497; Rooseveltova 47, Opava 746 01, www.dcerybozskelasky.webnode.cz

Jeho poslední den

Láska k Pánu Ježíši roste poznáním jeho úmyslů, názorů. Aby člověk přemýšlel o úmyslech Pána Ježíše, je dobré si během dne vzpomenout, co v určitou hodinu poslední den Pán Ježíš prožíval.

Podstatnější než „kdy“ je „co“

Nemusíme tvrdit, že se to či ono v tu dobu přesně stalo, ale vnímání těchto souvislostí se může stát ziskem pro náš duchovní růst.

Láska roste poznáním.

Posledních 24 hodin „z Ježíšova kalendáře“ – prožitych i pro tebe:

18. hod. *Uvažuj, jak umýval nohy apoštolům, kolik v tom bylo lásky vůči každému.*
19. hod. *Vzpomeň si, jak ustanovil mši svatou.*
20. hod. *... jak se loučil s apoštolů a odcházel do Getsemanské zahrady,*
21. hod. *... jak se modlí v Getsemanské zahradě,*
22. hod. *... jak se potil krví, co pro nás obětoval, jak věděl, že tím pohrdneme,*
23. hod. *... jaké to bylo, když Jidáš políbil Ježíše, aby ho zradil,*
24. hod. *... jak Ježíš stál před Annášem, jak dostal políček, jak si nechal líbit toto pokoření,*
1. hod. *... jak byl nespravedlivě předveden před Kaifáše,*
2. hod. *... jak jej ponižovali a vysmívali se mu,*
3. hod. *... jak Petr zapřel Pána Ježíše,*
4. hod. *... jak byl opuštěný a odevzdaný do vůle Boží,*
5. hod. *... jak byl veden před Piláta,*

Foto: Wikimedia Commons, Frank Vincentz (CC BY-SA 3.0), Unsplash, Sharon Garcia (CCO)

objednávkový kupon

Jméno:	adresa:	PSČ:					
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk			kusů				
Řekli svatí a to platí I., II. a III. (citáty svatých a blahoslavených; A5, 80–84 stran, 3 x 20 Kč)			I.	II.	III.		
Krausová: Manželství – cesta ke svatosti (sv. manželé 20. stol.; A5, bar. obálka, 320 stran, 40 Kč)							
Krausová: Příběhy moudrosti (k zamyšlení – i jako dárek; A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)							
Ze života pro život (nejzajímavější svědectví z časopisu Milujte se!; A5, bar. obálka, 96 str., 20 Kč)							
sv. Alfons: Návod na dobrý život (stručný, ale jasný; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)							
Dunda, Zahradníček (ed.): Dotyky nebe a země (Turín. plátno atd.; A5, bar. ob., 128 str., 30 Kč)							
Dunda: Krokodýl aneb můžeš růst (duch. život stručně a jasně; A5, bar. obálka, 64 stran, 15 Kč)							
Woods: Jak katolická církev budova západní civilizaci (A5, 208 str. + 16 str. bar. příloh, 180 Kč)							
Zerhau: Vyřídte sionské dceři (kázání pro nemocné; A5, 24 stran, 7 Kč)							
Kázání sv. Jana Marie Vianneye (celkem 5 svazků A4 viz upoutávka na str. 61; á 15 Kč)			I.	II.	III.	IV.	V.

Nezapomeňte prosím uvést své jméno, adresu a PSČ!

Objednávkový kupon odstříhnete a pošlete na adresu
A.M.I.M.S.
Římskokatolický farní úřad
671 03 Vranov nad Dyjí 20
 (je možné objednávat i na internetu
www.amims.net nebo e-mailem
 na apostolat@fatym.com,
 či telefonicky 515 296 384).
 Knihy přijdou na vaši adresu
 s přiloženou složenkou na uhrazení
 příspěvku na tisk a poštovné.

**Asi 100 dalších publikací
 najdete na www.amims.net!**

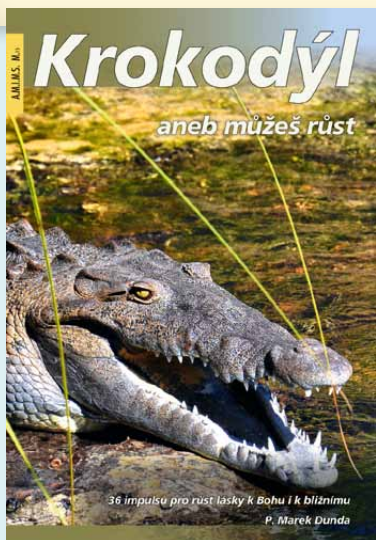

Posledních 24 hodin „z Ježíšova kalendáře“ – prožitých i pro tebe:

- 6. hod. ... vzpomeň si, jak se mu posmíval Herodes,
- 7. hod. ... jak lidé dávají přednost zločinci a volají „my chceme Barabáš“,
- 8. hod. ... jak byl Pán Ježíš bičován a s odevzdaností to přijal,
- 9. hod. ... jak byl korunován: vojáci udělali něco, co udělat nemuseli, dal nám příklad, jak snášet toto utrpení,
- 10. hod. ... jak byl odsouzen k smrti, jak dokázal přijmout nespravedlnost,
- 11. hod. ... jak nesl kříž po křížové cestě,
- 12. hod. ... jak byl křížován, jakou bolest musel prožívat,
- 13. hod. ... jak Pán Ježíš visel na kříži,
- 14. hod. ... jak trpěl obrovskou bolestí,
- 15. hod. ... jak pro nás zemřel na kříži,
- 16. hod. ... jak byl snímán z kříže,
- 17. hod. ... a pak si připomeň, jak byl ukládán do hrobu.

P. Marek Dunda (podle knihy „Krokodýl aneb můžeš růst“, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2017 – viz upoutávka na této straně) ■

P. Marek Dunda: Krokodýl aneb můžeš růst

V knize najdete celkem 36 impulsů (nebo spíše okruhů) pro duchovní růst. Jsou to většinou staré myšlenky z různých pozapomenutých katolických příruček, vysloveny řečí dnešní doby. Mnozí se diví, jak jsou tyto stručné myšlenky a postřehy konkrétní, aktuální a jak otevírají široké možnosti pro duchovní růst. Kniha by mohla mít i podtitul „Stručná encyklopedie základů duchovního života“. Oživují ji obrázky krokodýlů – ti jsou starým symbolem duchovního života, protože krokodýl také roste po celý život... Knihu vřele doporučujeme i jako dárek!

64 stran, příspěvek na tisk 15 Kč + obyčejné poštovné České pošty, možno objednat na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 41 (kniha je i zdarma ke stažení v pdf na www.fatym.com a www.milujte.se)

Kříž je tou nejpoučnější knihou...

Když zažiješ, že tě někdo má rád, ale velmi rád – to změní úplně všechno! Proto stojí za to, znovu si připomínat a prožívat, co pro tebe Pán Ježíš na kříži prožil. Že tě má rád! Svatý Jan Vianney o uvažování nad utrpením Ježíše Krista, které prožil kvůli nám a z lásky k nám na kříži, řekl: „Kříž je tou nejpoučnější knihou, jakou člověk může číst. Kdo nezná tuto knihu, je nevzdělanec, i kdyby přečetl všechny ostatní knihy.“ A co řekli o „tajemství kříže“ další svatí?

Ne všem dovoluji životní povinnosti a zdraví konat tvrdé pokání. I když všichni přiznávají, že jejich životní cesta je prostoupena kříži. Přijímání těchto křížů v duchu pokání, to je široké pole k praktikování pokání.
sv. Maxmilián Maria Kolbe

Když se budeš žehnat křížem, satan se lekne a bude vidět hřeby, jimiž byl Pán přibitý.
sv. Jan Zlatoústý

Pán navštěvuje své vyvolené kříži, a ty z toho chceš být vyňatý? Jestliže budeš vyňatý z utrpení, pak i z odměny.

sv. Augustin

Udělat ze sebe oběť... Není to jednoduché! Znamená to zřít se svého já: brát na sebe život neustálého posvěcování se pro druhé; brát na sebe s úsměvem na rtech každodenní kříže; žít v sobě z lásky k Ježíšovi lásku ke kříži.

sv. Uršula Ledochowska

Vím, že mnozí z těch, kteří se považují za přátele Krista, Ho znají jen málo. Hledají u Něj totiž útěchu a povzbuzení pro sebe a mají raději sebe než Jeho utrpení a smrt.

sv. Jan od Kříže

Pamatuj vždy na to, že to, co se ti přihodí dobrého nebo zlého, je od Boha, abys z jedné strany neupadal do pýchy a z druhé neztrácel odvahu.

sv. Jan od Kříže

Lépe je trpět pro Pána než konat zázraky.

sv. Jan od Kříže

Připravil P. Pavel Zahradníček (podle knihy Marka Dundy „Řekli svatí a to platí“, 1. a 2. díl, A.M.I.M.S., 2009 a 2010; kompletní text on-line na www.fatym.com, objednávka tištěné publikace na www.amims.net nebo kuponem na straně 41, příspěvek na tisk á 20 Kč) ■

Náš Pán umřel na kříži v ponížení, a přece to byla nejkrásnější smrt z lásky.
sv. Terezie z Lisieux

Řekli svatí a to platí aneb Citáty blahoslovených a svatých (1., 2. a 3. díl)

Každý svazek obsahuje 777 citátů blahoslovených a svatých, které mohou povzbudit, potěšit... Brožurka s výroky svatých a blahoslovených se může stát průvodcem v upřímném hledání správných životních postojů pro každého, kdo o to bude stát. Editorem obou svazků je P. Marek Dunda; formát A5, 80, 84 a 84 stran, doporučený příspěvek na tisk jednoho svazku je 20 Kč; možno objednat pomocí kuponu na straně 41 nebo na www.fatym.com a www.amims.net.

„Kristus je přibitý na kříž, a ty?... Ještě jsi cele ponořený ve svých potěšeních. Přesněji: přibitý vlastními potěšenými.“

sv. Josemaría Escrivá

Pán je úžasný frajer

Foto: Flickr, meophamman (CC BY-NC-ND 2.0)

„Dnes je to těžké...“ říkají někteří. A tak raději ani nezačnou. „Nedělejme nic – a nebude nic!“ říkávají jiní. Toto dnes již okřídlené rčení začal používat jáhen František z Vranova nad Dyjí, kde má sídlo časopis „Milujte se!“. Následující svědectví může být povzbuzením pro jedny i druhé – a také pro vás.

Zkusme pozvat ty, kteří sami nepřijdou

Z Boží vůle a z vůle biskupa sloužím v malé farnosti Dobruška v podhůří malebných Beskyd. Do farnosti přináležejí pouze dvě vesnice, a to Dobruška a Vojkovice. Do našeho farního kostela chodívají také věřící z okrajových částí okolních vsí.

Před lety vznikla myšlenka uspořádat dobruškou pouť sv. Filipa a Jakuba jako farní den. Nezapomínali jsme přitom, že

do farnosti patří všichni lidé žijící na jejím území, také ti, kteří se neúčastní slavení pravidelných bohoslužeb. Proto jsme vyvěsili plakáty na autobusových zastávkách nejen našich, ale i okolních obcí a zvali návštěvníky i na internetových stránkách. Po mších svatých následoval oběd, program pro děti i dospělé, vystoupili pozvaní hosté – a tak jsme od té doby každý rok prožili nejen nádhernou poutní liturgii, ale také jsme zakoušeli radost z daru otevřených srdcí a farního společenství. Asi padesát lidí, kteří se zapojili do služby, mělo velkou radost, že se mohli rozdělit o svůj čas a s ochotou a úsměvem sloužit druhým.

Potom vznikla myšlenka uspořádat něco podobného také v obci Vojkovice, odkud lidé jezdívají do farního kostela do Dobrušky, protože ve vsi mají jen malou kapli pro 10 až 15 osob. Obec nyní čítá asi 650 obyvatel. Kaplička i okolní pozemek získaly v posledních letech díky obětavosti mnohých lidí krásnější vizáž. Byl restaurován i pískovcový kříž před kaplí.

Stačí jen „opatrná verze“? Šli jsme „do rizika“!

Někteří věřící tvrdili: „Po mši svaté stačí rozdat přítomným koláčky. Všichni půjdou domů na oběd.“ Ale jiní zase postupně dostávali chuť jít do většího rizika. Uvědomoval jsem si, že uspořádat podobnou akci ve velké obci nebo ve městě je snadnější. Je tam větší procentuální „jistota“, že se najde skupina lidí, která nabídku přijme. Ale začít evangelizovat malou obec, začít v malé obci s něčím novým... Boží Duch mi vnuknul geniální nápad: Ve Vojkovicích je poutí Navštívení Panny Marie okolo 31. května, a hned následující den je 1. červen – Den dětí a Den Dítěte Ježíše – při té příležitosti oslovíme rodiny s dětmi a připravíme pro ně program. Kolik navařit porcí jídla? Nadsadíme, přichystáme 80 porcí.

Pán Ježíš je frajer – dokáže přetrumfnout naše očekávání

Otec děkan požehnal nově opravený kříž a svou přítomností podpořila shromáždění

Snímky z akcí farnosti Dobruška

paní starostka. Byli pozváni děti s rodiči ze Staré Vsi, ti nám na louce u kaple zahráli scénku o velrybě a Jonášovi. Asi 50 dětí skákalo v nafukovacím hradu a bohužel,

nebo bohudík, 80 porcí guláše nestačilo. Těm, kteří odcházeli hladoví, jsme se omluvili a slíbili, že příští rok bude jídla dost. Největší radostí byly pro mne rozzářené oči sloužících farníků – radost, která byla radostí dobrého Pána v nás, kteří jsme se dali do jeho služeb.

V následujícím roce již nikdo nediskutoval, zda do toho opět jdeme, nebo ne. Hostem byl salesián P. Jan Gacík, rodák ze sousední obce Dobruška. Vymodlené krásné počasí, spolupráce s místními hasiči, kteří připravili lavičky a stoly, téměř 150 porcí rozdaného jídla, mládež si připravila hry pro děti a krásná atmosféra – to je jen bleskový průřez vydařenou akcí.

Pout' u kapličky ve Vojkovicích

**„Nedělejme nic – nebude nic!“
jáhen František**

Foto: 4x archiv farnosti

Tato pout' je dílem Božím. Sloužícím dává nezměrnou radost a v mnohých lidech přicházejících z obce, kteří si „vzpomenou“ na Pána Boha, zase rozžehne touhu po tom přesažném, neuchopitelném, a přesto přítomném, kterého chtějí alespoň trochu zakusit.

At' nás Pán vede dál...

Prosím Pána, at' nás vede dál. Snad bychom mohli tuto louku okolo kaple nabídnout jako místo pro rozhovory o víře po vzoru Dnů víry uskutečněných v Praze? Nebo pozvat několik sociálně znevýhodněných rodin s dětmi? Nebo pozvat děti, které pravidelně vidávám se sestrami z kongregace Misionářek lásky z Ostravy-Přivozu 1. července na Prašivé? Nebo...? Jak můžeme více žít pro Krista v potřebných, v chudých duchovně nebo materiálně?

P. Jan Wojnar (redakčně upraveno) ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Ježíš Kristus nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem.^[De fide]

Kristus poskytl svým utrpením a smrtí zástupné dostiučinění za hříchy lidí.^[De fide]

Kristovo zástupné dostiučinění je na základě své vnitřní hodnoty nejen plnohodnotné – adekvátní –, ale i nadbytečné – pozitivní hodnota smíru je větší než negativní hodnota hříchu.^[Sent. comm.]

Kristus nezemřel pouze za predestinované (tj. předurčené ke spáse) ani pouze za věřící, nýbrž za všechny lidi bez rozdílu.^[Sent. fidei prox.]

Kristovo dostiučinění se nevztahuje na padlé anděly.^[Sent. cert.]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Slyší Bůh naše modlitby? Ano!

V časopise „Milujte se!“ uveřejňujeme pravidelně i různé příběhy obyčejných lidí o tom, co prožili s Bohem. Často jsou to svědectví o mimořádném vyslyšení proseb. Někoho může napadnout otázka: To se opravdu děje tolik mimořádných Božích zásahů – zázraků? Ze své zkušenosti mohu potvrdit, že ano – když o ně prosíme! Sám jsem jich celou řadu zažil a vypráví mi o nich i lidé, jejichž životní příběhy velmi dobře znám. O dvou takových mimořádných událostech, které se odehrály během posledního měsíce, mi krátce před uzávěrkou tohoto čísla časopisu (připravujeme ho s více jak půlročním předstihem) vyprávěla žena, kterou osobně znám z Vranova nad Dyjí, kde jsem farářem. Chtěl bych se o ně s vámi „za čerstva“ podělit a současně vás požádat: Vyprosili jste si i vy mimořádné vyslyšení? Podělte se o ně – třeba to povzbudí víru dalších.

Příběh první: ledvinový kámen

Již několik let trpím ledvinovými kameny a byla jsem s tím i několikrát na operaci – vždy naroste nový. Když jsem byla na kontrole v srpnu 2019, byl zjištěn rychle rostoucí nový kámen, každého půl roku vyrostl o 5 mm a v srpnu měl už 1,8 centimetru. V únoru 2020 jsem šla se strachem na kontrolu. Věděla jsem, že opět hrozí operace. Před touto kontrolou se v našem kostele o víkend u dělovalo svatoblažejské požehnání. Přijala jsem ho právě s vědomím blížící se kontroly. Tentokrát

Foto: Pixabay, sveva_fall (CC0)

vyšetření probíhalo dlouho, až nakonec mi paní doktorka s úžasem oznámila, že se kámen zmenšil na 1,5 milimetru. Nevěřičně kroutila hlavou. Bohu díky!

Příběh druhý: neprůchodný slzný kanálek

Moje neteř má ročního synka, který se narodil s vrozenou vadou – má neprůchodný slzný kanálek. Chlapec trpěl neustálými záněty oka, protože kvůli neprůchodnosti kanálku chyběly slzy. Tuto vadu jsou schopni operovat jen specialisté v ostravské fakultní nemocnici. K tomu, aby mohla operace proběhnout, musí být pacient naprosto zdravý. Už byl na operaci objednan třikrát, ale vždy před

termínem operace onemocněl. V sobotu 1. února jsem jela na pravidelnou měsíční pouť k Panně Marii do Hlubokých Mašůvek (poutní místo u Znojma). Tam bývá zvykem, že si poutníci mohou na lísteček napsat prosby s určitým úmyslem, za které se pak společně modlíme. Napsala jsem prosbu k Panně Marii za jeho uzdravení. V následujícím týdnu vezli rodiče synka na předoperační vyšetření. Při něm bylo zjištěno, že se oční kanálek sám otevřel, takže k operaci už nemusí dojít. Věřím, že k tomuto nečekanému uzdravení došlo zvláštním zásahem Panny Marie. Bohu díky!

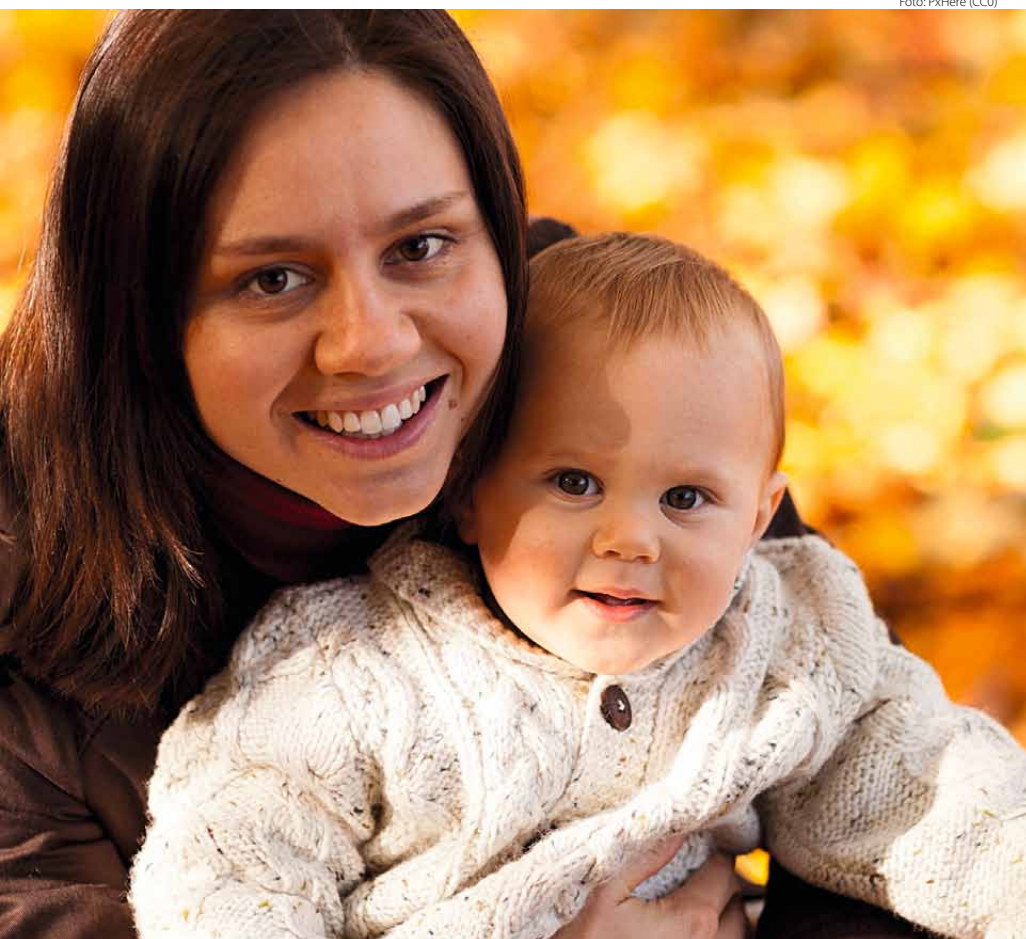
* * *

Zapsal jsem dva příběhy z mnoha. Z poslední doby... Kromě takových se ale často setkávám ještě s jiným druhem svědectví o mimořádných Božích dotycích v životě lidí: jde o příběhy, kdy někdo o něco naléhavě prosí – a nedostane. A pak pochopí, že Bůh mu připravil něco ještě lepšího a pro něj prospěšnějšího, i když je to třeba těžší... Věřím, že i něco takového jste již zažili. I o to je možné se – pro vzájemné povzbuzení – rozdělit s druhými.

Zapsal P. Marek Dunda ■

Foto: PxHere (CC0)

Vyprosili jste si i vy mimořádné vyslyšení? Podělte se o ně – třeba to povzbudí víru dalších.

Zvěstování (Gerard David, malba, cca 1510)

Foto: Wikimedia Commons, Robert Lehman Collection, 1975 (CC0)

Modlitba Anděl Páně za Evropu

Původ této modlitby sahá do roku 1456. Turecký paša Mohamed II. se tehdy chystal zasadit smrtící úder křesťanským zemím. Odpovědí byl list papeže Kalista III., kterým nařídil polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě. A křesťanská Evropa byla tehdy zachráněna... V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato. Modlíte se již pravidelně Anděl Páně za obnovu víry v Evropě?

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii a ona počala z Ducha Svatého.

Zdrávas, Maria...

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“

Zdrávas, Maria...

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zdrávas, Maria...

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

*Modleme se:
Pane, poznali jsme andělské poselství o vtělení Krista, Tvého Syna;
vlej nám, prosíme, do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž přivede k slávě vzkříšení.
Skrze Krista, našeho Pána.
Amen.*

Ty jsi uzdravován.

Věř!

Od dvou let jsem měl ekzémy na rukou. Když se jejich stav zhoršil, byly popraskané až do krve. Bylo mi řečeno, že ekzémy jsou kvůli špatně fungujícím ledvinám. Musel jsem chodit na pravidelnou kontrolu do nemocnice na nefrologii. Ekzémy se rozlézaly až skoro k loktům a objevovaly se i jinde. Taky jsem měl dost poškozená játra.

Doktoři mě už asi neuzdraví...

Uvědomoval jsem si, že mě doktoři asi neuzdraví. Začal jsem doufat v záchranu v Ježíši Kristu. Jel jsem na exercicie s otcem Anthonyem (pozn. redakce: P. Anthony Saji, VC, je indický kněz z Kongregace vincentinů, který cestuje po světě a vede šestidenní exercicie v mlčení zaměřené na obrácení a uzdravení, lidové misie a speciální programy pro mládež; zbytek svého času a sil věnuje východoafrické misii; je pokračovatelem díla P. Josepha Billa – viz www.frbill.net/cs/). Tam jsem pochopil, že Bůh chce, abych na něj spoléhal, vytvořil si k němu vztah a měl víru. A pak mě uzdraví. Vyhledával jsem a četl v Bibli o všech uzdraveních a snažil se je prožít osobně, jako by se mě to týkalo. Připoutával jsem se ke Kristu. Modlitby, svátosti, čtení z Bible každý den, půst, almužny atd.

Věř, Jane!

Potom jsem se zúčastnil jednodenního setkání s otcem Jamesem Manjackalem v Koclířově. Bylo to první sobotu v červnu 2011. Když po mši svaté probíhalo uzdra-

Foto: Unsplash, Cassidy Kelley (CC0)

Toužil jsem po uzdravení, ale pochopil jsem, že Bůh chce, abych na něj spoléhal, vytvořil si k němu vztah a měl víru.

vování, vyvolával většinou ženská jména. Přemýšlel jsem nad tím. Potom řekl: „Jsou uzdravováni lidé z nemocných jater a ledvin. Čtyři Jany jsou uzdravovány.“ A já jsem si v duchu řekl: „Zase ženské...!“ Otec James na to do mikrofonu: „I ty, Jane, jsi uzdravován.“

V duchu jsem si řekl: Proč bych to měl být já? Vždyť kolik je tu Janů? A otec James opět do mikrofonu: „Věř, Jane! Ty jsi uzdravován. Věř!“ Od té chvíle jsem nepochyboval. Vnímám jsem, že mě Ježíš miluje a že to On takto promluvil skrze otce Jamese. Byl jsem dojatý, chválil Boha a děkoval mu. Žádnou změnu jsem nepociťoval. Ale věřil jsem.

Vy jste zdravý! Proč sem chodíte!?

Další týden jsem se objednal na nefrologii. Vzali mě přibližně až za dva a půl měsíce. To už jsem měl ekzém jen na pravé ruce.

Levá byla už úplně zdravá. Doktoři se divili, když vzorky z moči a krve vyšly výborně. Říkali, že jsem zdravý – proč sem chodím... Pátrali, kde se stala chyba, a že musím jít za tři čtvrtě roku ještě jednou na celkovou kontrolu i se sonografií. Tak jsem je nechal pátrat a svědectví o tom, co se mi stalo, odložil na příště. Za tu dobu se ekzémy téměř zcela vyhojily. Jen na třech prstech pravé ruky se občas objeví nepatrné suché mapky. Kdo ví proč. Možná abych nezapomněl...

Když jsem přišel na druhou kontrolu, zjistili, že moje původně malá ledvina je zvětšená do normálu na 11,6 cm a ta nemocná se naopak zmenšila na 11,3 centimetrů. A vzorky z moči a krve vyšly opět výborně. Doktoři si nevěděli rady a začali zpochybňovat přístroje, práci svých kolegů... Vysvětlil jsem jim, jak se věci mají a že nemusejí ničit práci zpochybňovat. Řekli mi, že se přijdou podívat na exercicie s otcem Jamesem... Vyřadili mě z evidence pacientů. Jsem zdravý. Již řadu let. Chvála patří Kristu Králi. Děkuji Ti, Ježíši.

Jan ■

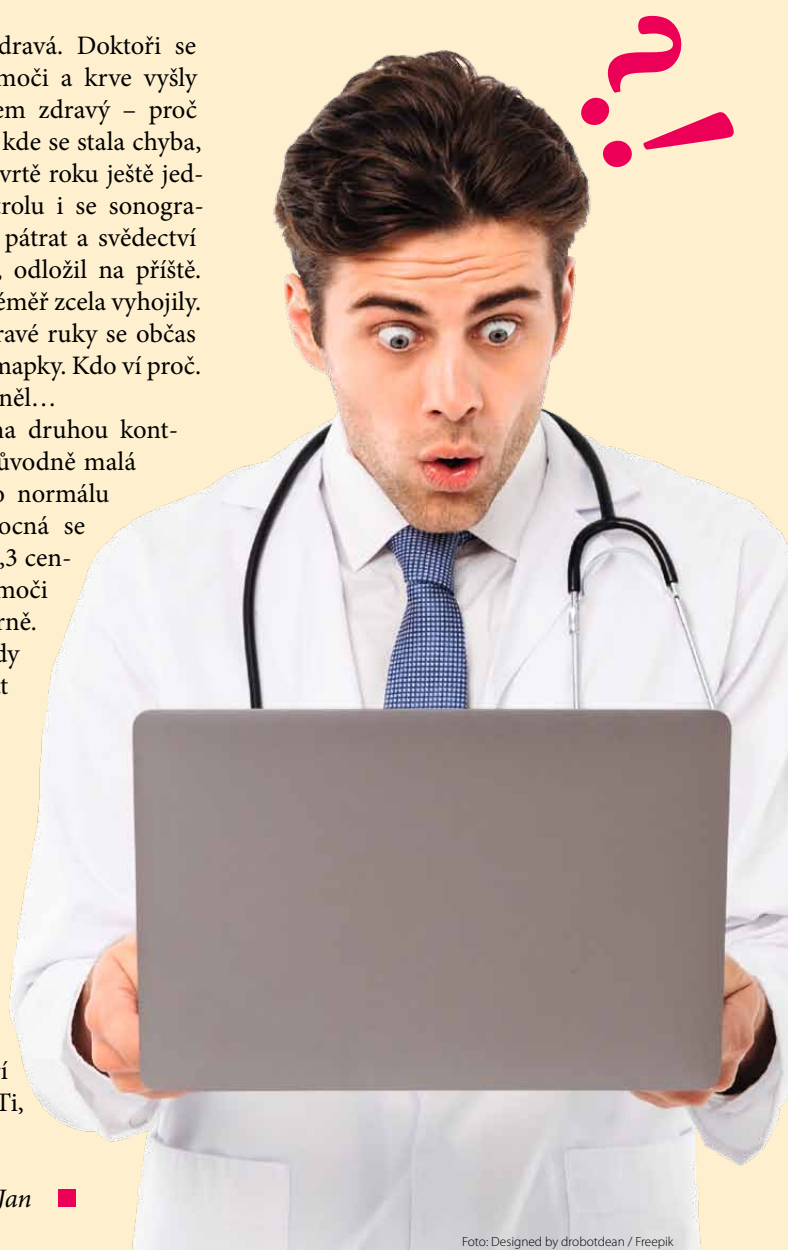

Foto: Designed by drobotdean / Freepik

Jen na třech prstech pravé ruky se občas objeví nepatrné suché mapky. Kdo ví proč? Možná abych nezapomněl...

Foto: Unsplash, Nell McClintock (CC0)

Duchovní a svátostné Svaté přijímání

Epidemie koronaviru kvůli obtížnosti (viz pozn. 1) přijímat Pána Ježíše svátostně obrátila více než kdy jindy pozornost k duchovnímu Svatému přijímání. Téma „Duchovní přijímání u sv. Tomáše Akvinského a u jiných velkých učitelů církve a v Učitelském úřadu církve“ je tématem doktorské práce P. Damiána Jiřího Škody. Nabízíme z ní několik důležitých bodů a rozlišení, které mohou být užitečné nejen v době epidemie.

Foto: Pixabay, KristineLejniece (CC0)

Základem je dobrá dispozice – připravenost

Na úvod je třeba zdůraznit: k tomu, aby-
chom duchovní Svaté přijímání mohli
vykonat, nestačí pouze vzbuzení touhy,
ale je také potřebná správná dispo-

zice k jeho přijetí. Proč? Protože pokud
věřící není v milosti posvěcující, nemůže
přijmout plody duchovního přijímání

Eucharistie, protože mu schází Boží
láska, kterou ztratil, když vykonal těžký
hřích. Nemůže se tedy sjednotit s Kris-

Pozn. 1: V naprosté většině nešlo o nemožnost, protože kdo chtěl, mohl požádat kněze
a domluvit se na možnosti soukromě Eucharistii přijmout (pozn. redakce).

tem. Kde je smrtelný hřích, tam nemůže být jednota s Kristem.

Neoddělitelné skutečnosti

Od doby, kdy svatý Alfons z Liguori († 1787) a další velcí světci vyzývali k hojnému duchovnímu přijímání i během dne, především před vystavenou Nejsvětější svátostí, se duchovní přijímání stále více chápalo pouze jako „úkon zbožnosti“, tedy něco podobného jako pomodlit se litanie nebo jiný zbožný úkon modlitby. **Důvodem bylo přílišné oddělení duchovního přijímání od svátostného.**

My můžeme a máme, pokud jsme správně disponováni, vykonat si „duchovní přijímání“ i třeba vícekrát za den, ale s touhou, abychom ho mohli co nejdříve přijmout také svátostně a duchovně, což je na této zemi dokonalejší!

„Pěvec Eucharistie“ ukazuje správnou cestu

Svatý Tomáš Akvinský, „Učitel Eucharistie“, jak ho nazývá papež Pius XI. ve své encyklice *Studiorum Ducem*, je velkým „pěvcem Eucharistie“. Napsal mnoho krásných a hlubokých textů o Eucharistii, ale určitě k vrcholným dílům patří jeho traktát o Eucharistii v *Sumě teologické*. Tento traktát je jedno z posledních a vrcholných děl svatého Tomáše. Přesto si byl vědom toho, jak jsou všechna naše lidská slova nedostačující tváří v tvář Božím skutečným. Asi znáte událost, která se přihodila v období, kdy traktát o Eucharistii psal: „V prosinci roku 1273 zavolal svého přítele a sekretáře Reginalda, aby mu oznámil rozhodnutí přerušit veškerou práci, protože během slavení mše svaté po nadpřirozeném vidění pochopil, že to, co až dosud napsal, bylo jen „kupou slámy“. Je to tajemná epizoda, která nám pomáhá pochopit nejen Tomášovu osobní pokoru, ale také fakt, že všechno to, co o víře dokážeme jakkoli vznešeně a ryze myslet a říci, je nekonečně překonáno velikostí a krásou Boha, jež nám v plnosti budou zjeveny v Ráji.“ (Benedikt XVI., katecheze z 2. června 2010)

Svatý Tomáš Akvinský se ptá, zda se mají rozlišovat dva způsoby přijímání Těla Kristova, tedy duchovní a svátostné.

První věc, kterou si chce sv. Tomáš vyjasnit, je skutečnost, zda toto rozlišení na svátostné a duchovní lze uplatnit u všech svátostí, nebo pouze u Eucharistie. A jeho odpověď je, že rozlišení na svátostné a duchovní je u všech svátostí, protože někteří přijímají samotnou svátost a jiní naopak svátost společně s jejím účinkem. Je zde však rozdíl mezi Eucharistií a ostatními svátostmi, protože když u ostatních svátostí se užívá při svátosti materie (například u křtu voda), u těchto svátostí přijmout svátost znamená též vykonat svátost. U Eucharistie se naopak vykonává svátost, když se posvěcuje materie (proměňuje se chléb v jeho Tělo a víno v jeho Krev), ale přijímání – užívání svátosti svátostně a duchovně – je pozdější než samotná svátost, tedy nejdříve se vykonává svátost a poté se užívá, přijímá svátost. A zatímco ve křtu a v ostatních svátostech, které udělují charakter – trvalé znamení (křest, biřmování, kněžství) –, ti kteří přijímají svátost, při ní přijímají vždy také duchovní účinek neboli charakter, u Eucharistie tomu tak není. **Zde je tedy jasné, že rozlišení mezi způsobem svátostným a duchovním při přijímání svátosti Eucharistie je daleko větší než u křtu svatého a u jiných svátostí.**

(srov. „Suma teologická“, 3. část, první článek otázky 80)

Duchovní přijímání (tedy přijetí duchovního užitku) je cílem svátostného přijímání.

(Poznámka: Sv. Tomáš se tématu Eucharistie věnuje v *Sumě teologické* ve třetí části v otázkách 73–83 a konkrétně v otázce 80 se zamýšlí nad „užíváním či přijímáním svátosti Eucharistie“. Už jenom sled témat v této otázce nám může nastínit, co je pro sv. Tomáše důležitější a co méně. V prvním článku se ptá, zda jsou dva způsoby požívání této svátosti, totiž svátostný a duchovní.)

Duchovní je cílem svátostného

Poté, co si sv. Tomáš ve svém traktátu vyjasnil, zda je legitimní rozlišovat u přijímání svátostí na svátostné a duchovní (viz infoblok na této straně), jde hned v dalším zamýšlení k jádru věci, a tím je, že svátostné přijímání je nasměrováno k duchovnímu přijímání jako ke svému

cíli. **Duchovní přijímání (tedy přijetí duchovního užitku) je tedy cílem svátostného přijímání (tedy cílem přijetí svátosti Eucharistie). Proto svátostné, které náleží k duchovnímu přijímání jako ke svému cíli, je v duchovním obsažené.** Ale mohlo by protirečit duchovnímu přijímání takové svátostné přijímání, které nedosáhne svého účinku, a to tehdy, když by přijímal svátost Eucharistie věřící ve smrtelném hříchu.

Podobně, jako existuje „křest touhy“...

Až poté, co si sv. Tomáš vyjasnil, že svátostné přijímání je zaměřené k duchovnímu přijímání jako ke svému cíli, a vidí tedy velmi důležitou spojitost mezi oběma způsoby přijímání, objasňuje, zdali může být účinek svátosti (milost, plod svá-

Dokonalý způsob přijímání Eucharistie je, když ten, kdo přijímá svátost, přijímá také její účinky (přijímá také duchovně).

Skrze touhu můžeme přijímat duchovně (tedy přijmout účinek) i tehdy, když nemůžeme přijímat Krista svátostně...

... tak jako může být křest touhy, mohou někteří přijímat duchovně Eucharistii dříve, než obdrží samotnou svátost.

Foto: Unsplash, Jordi Zamora (CCO)

tosti) přijat někým, kdo přijímá pouze svátost touhy, bez přijetí svátosti ještě ve skutečnosti. A zde sv. Tomáš přirovnává: tak jako může být křest touhy, mohou někteří přijímat duchovně Eucharistii dříve, než obdrží samotnou svátost.

Co je cílem Eucharistie, svátosti lásky?

Cílem je spojení člověka s Kristem skrze víru a lásku, aby nás Kristus mohl skrze Eucharistii stále více přetvářet v sebe: Když mě přijímáte ve svátosti Eucharistie, tak ne vy mě přetváříte v sebe (jak se to děje u běžného pokrmu), ale já vás přetvářím v sebe. (srov. svatý Augustin)

Máme nejen duši, ale i tělo

V závěru ještě sv. Tomáš nezapomene připomenout, že není zbytečné přijímat svátost svátostně, tedy ve své materii (někdo by si mohl říct, stačí pouze duchovně), protože účinek svátostného a duchovního přijímání Eucharistie je dokonalejší; stejně jako ve křtu je dokonalejší, když se přijme svátostně a duchovně, než když se přijme pouze duchovně (tj. skrze křest touhy – např. u někoho, kdo toužil být pokřtěn, ale zemřel dřív, než stačil svátost křtu přijmout – pozn. red.), protože to více odpovídá tomu, jak přijímáme zde na zemi. Máme tělo a duši.

Dva způsoby a jejich kombinace

Z toho pro sv. Tomáše vyplývá zřejmý závěr, který potom přebírá ve svém stručném učení i Tridentický koncil. Když při-

jímáme svátost Eucharistie, můžeme u ní hovořit o dvou způsobech přijímání, a to o svátostném přijímání a o jeho účincích, plodech, tedy o duchovním přijímání.

- Dokonalý způsob přijímání Eucharistie je, když ten, kdo přijímá svátost, přijímá také její účinky (přijímá také duchovně, proto je Eucharistie nazývána též „duchovní pokrm“).
- Může se ale stát, že někdo nepřijímá účinky svátosti, když přijímá svátost ve smrtelném hříchu nebo totálně rozptýlen, nesoustředěn.
- Jiný může přijímat duchovně, ale musí k tomu být řádně disponován.

P. Damián Jiří Škoda
(redakčně upraveno) ■

Existuje (hrozí) ale i jiná možnost: přijímat Krista sice svátostně, ale ne duchovně (tj. bez duchovního účinku). Tak je tomu, když jsme ve smrtelném hříchu.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

V Eucharistii je skutečně, reálně a podstatně přítomno Tělo a Krev Ježíše Krista.^[De fide]

V každé části obou způsobů je i po rozdělení přítomen celý Kristus.^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc, Matice cyrilometodějská, 1994.

Adorace na břehu Labe

V životopisech řady světců jsem si již dříve všiml, že se v nich často mluví o obrovské síle Eucharistie. Svätý Jan Bosko řekl: „Důvěřujte jako bez rozumu v Eucharistii a v Pannu Marii a uvidíte, co jsou zázraky.“ Ugandští mučedníci, mladí hoši, kteří byli pážaty krále Mwangy, prosili, aby mohli Eucharistii přijmout před tím, než si je král zavolá k sobě – aby měli odvahu a sílu odmítnout královny homosexuální touhy, i když věděli, že je to bude stát mučení a smrt. A zakladatel jezuitského řádu svätý Ignác z Loyoly řekl, že kdyby se dozvěděl, že celé jeho životní dílo se rozpadlo, stačilo by mu patnáct minut adorace před svatostánkem, aby znovu nabyl duševní klid a mohl nově začít...

To vše jsem věděl, ale tak nějak pouze teoreticky. A pak mě v roce 1988, když jsem dostudoval třetí ročník teologie, povolali na vojnu. Musel jsem přerušit přípravu na kněžství a stát se na nějakou dobu vojákem – pontonistou. Cítil jsem se jako ve vězení – nebo snad ještě hůř. Alespoň ti mí „spolubojovníci“, kteří před nástupem na vojnu už stihli i pobyt ve vězení (a takových byla u naší roty téměř třetina), se shodli na tom, že „v base“ bylo lépe než na vojně... Domů jsem se poprvé dostal až na dovolenou – po půl roce vojny. „Zahradníčku, proč ty chceš dovolenku o Velikonocích? Ty přece vůbec nechlastáš...“ divil se velitel. Když jsem mu vysvětloval, že to jsou hlavní křesťanské svátky, kroutil nevěřícně hlavou: „To jsem v životě neslyšel, že by Velikonoce měly něco s vírou...“ Ale dovolenou mi nakonec dal, protože věděl, že mu i v jiných věcech nelžu. Za celý ten první půlrok vojny jsem se z kasáren dostal na vycházku jen na jedno odpoledne. Byl jsem opravdu šťastný, že právě ten den byla v kostele ve vsi odpolední nedělní mše svatá a mohl jsem i k Svätému přijímání a svätosti smíření. Některých věcí si nezačneme doopravdy vážit, dokud jsou pro nás snadno dostupné.

A pak jsme vyjeli na cvičení. Stavěli jsme celé dny plovoucí pontonové mosty na Labi. Voda byla ledová. Většina vojáků se cvičení bála. Já také. Stačila chvíle nepozornosti a několikátunový ponton by vás mohl rozdrtit doslova na kaši. I při našem cvičení se to jednou málem stalo – šlo jen o centimetry. Mně samotnému tam těsně před koncem cvičení těžká nájezdová rampa zlomila dva prsty.

Foto: media.defense.gov, Sgt. Balinda O'Neal/Dresel

Foto: ac.army.cz, kpt. Jana Sedláčková

Přesto tohle cvičení považuji za jednu z nejkrásnějších částí mé vojenské služby. Hned první den jsem totiž uviděl, že přímo naproti našemu tábořišti na protějším břehu Labe stojí kostel. „Jistě je tam také svatostánek s Eucharistií – s Pánem Ježíšem,“ pomyslel jsem si. A pak jsem vždy večer chodil na břeh řeky naproti kostelu a „adoroval jsem“: vyprávěl jsem si s Pánem Ježíšem o tom, co prožívám,

nebo někdy jen „byl s ním“. A byl jsem opravdu šťastný. Těšil jsem se na ty chvíle po celý den.

Vlastně právě svému pobytu na vojně vděčím za to, že jsem objevil, co uprostřed obtíží života – a dokonce velkých obtíží – může znamenat Pán Ježíš v Eucharistii.

P. Pavel Zahradníček (podle „Milujte se!“ 30/2014) ■

Některých věcí si nezačneme doopravdy vážit, dokud jsou pro nás snadno dostupné.

Krize

Stále znovu slyšíme, jak se blíží „krize“. Nebo že tu již je... Ale krize naštěstí neznamená totéž co katastrofa. To platí o těch hospodářských, ale také o různých jiných – včetně krizí životních.

S úsměvem jde vše lépe...

A protože s úsměvem jde všechno lépe, tak nejdříve jedna židovská „krizová“ anekdota:

Za hospodářské krize bylo všechno na příděly a byly přísné kvóty na veškeré potraviny. Kohn a Mayer chovali husy a načerno je prodávali. Kohnovi se dařilo, ale Mayerovi vůbec ne.

Mayer jednou přijde za Kohnem a povídá: „Poslouchaj, Kohn, jak to, že jim jde kšeft a mně ne? Jak se o nich lidi dozvědí?“

„Ale Mayer, to je strašně jednoduchý – každé tejdén mám v novinách inzerát – a dveře se u mě netrhnou!“

Mayer si tedy také podá inzerát: Alfons Mayer, prodej hus po 200 korunách. Ale hned druhý den jsou u něho financové, všechno mu seberou a ještě musí zaplatit tisíc korun pokuty.

Kohn na to kouká mezi dveřmi a pak povídá: „Teda, Mayer, voni jsou úplnej mešuge! Takhle na plnou hubu vytroubit, že prodávaj husy, když se to nesmí. To se pak nesměj divit, že jsou plajte!“

„Ale Kohn, vždyť říkali, že si sám dávaj každé tejdén inzerát...“

Řecké „krisis“ znamená „rozhodná chvíle“ nebo „rozhodná doba“ – tedy krátký či dlouhý čas, ve kterém se o něčem rozhoduje.

Foto: Unsplash, Ava Sol (CC0)

„Hospodin je dobrý, je záštitou v den tísně, zná ty, kdo se k němu utíkají...“

(Nah 1,7)

Prosba o vedení Duchem Svatým

Duchu Svatý,
osvěcuj mě, ved' mě, posiluj
a utěšuj.

Řekni mi, co mám dělat,
dej mi své vnuknutí.

Chci přijmout a uskutečnit
všechno, co chceš ty,
podrobit se tvému vedení.

Daruj mi k tomu sílu,
vytrvalost a nadšení.

Z Kancionálu (č. 020);
též na webu: kancional.cz

*Krize nutí k rozhodnutím a změnám,
protože tak, jak to šlo doposud,
to už dál nejde...*

Foto: Flickr, Manuel Mage (CC BY-NC 2.0)

„No jo, ale to na to musej jít chytře – v tom mým inzerátu totiž stojí: Včera jsem ztratil na Wilsonově nádraží 200 korun. Poctivý nálezce obdrží jako odměnu vykrmenou husu. A to by nevěřili, Mayer, každě den tu mám tak deset, patnáct poctivejch nálezců!“

... s Bohem ještě lépe

Ale není všechno jen legrace. A tak tedy nyní i vážně. Především je dobré vědět, že krize, když už přijde, neznamená katastrofu. A to jakákoliv krize, nejen ta hospodářská! Význam některých slov se vytrácí a je třeba si ho znovu připomenout. Jejich význam dokáže hodně napovědět a správně se zorientovat... Řecké *krisis* znamená „rozhodná chvíle“ nebo „rozhodná doba“ – tedy krátký či dlouhý čas, ve kterém se o něčem rozhoduje. Podstatné jméno *krisis* pochází v řečtině ze slovesa *krino*, a to znamená: „vybírám či měřím mezi dvěma opačnými variantami“.

Krize tedy není sama osobě nějaká katastrofa. Je to doba, často velmi těžká a náročná, ve které se člověk osvědčuje a rozhoduje o svém dalším směřování. Často je doslova dotlačen k nějakým rozhodnutím a změnám, protože tak, jak to šlo doposud, to už dál nejde... Když ho krize přivede k dobrým rozhodnutím a on udělá potřebné změny, do budoucna získá. Může ale také zareagovat špatně – a pak může následovat skutečná katastrofa. Přeji vám to první.

Člověk do budoucna nevidí. Bůh ano. Rozhodovat bychom se proto neměli sami. Doporučuji vám kratič-

kou modlitbu „Prosba o vedení Duchem Svatým“ (viz infobox). Jen tak můžeme dělat rozhodnutí, která budou „mít perspektivu“.

Základ pro „dobré rozuzlení“ jakékoli krize

A snad pro vás bude užitečné i něco z toho, co o tom říká Boží slovo, tj. Bible – konkrétně List svatého apoštola Pavla Římanům: „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému...“ (Řím 8,28)

P. Pavel Zahradníček ■

Když člověka krize přivede k dobrým rozhodnutím a on udělá potřebné změny, do budoucna získá. Může ale také zareagovat špatně...

„Bud' veleben Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy. On nás těší ve všech našich souženích, abychom pak mohli těšit druhé v jakémkoli soužení tou útěchou, jakou Bůh potěšuje nás. Jako se na nás ze všech stran valí Kristovo utrpení, tak se nám také skrze Krista dostává všestranné útěchy.“

(2 Kor 1,3–5)

Vlk v beráncím rouše

neboli Jako ovoce nahnilé zevnitř

Ano, mluvím o pornografii.

Foto: Unsplash, Jesse ortico (CC0)

Petrovi je dnes už 42 let. Když se toto jeho svědectví před časem objevilo na webu signaly.cz, jeden ze čtenářů do komentáře napsal: „Teda jo. Máš můj obdiv za tvou odvahu pozvat nás do hloubi své duše a ještě ke všemu na bolavá místa. Fakt si toho moc vážím.“

Na každém kroku (a kliku)

Každý z nás má nějakou slabost, která ho někdy doslova ovládne, a těžko s tím jde v tu chvíli něco dělat. Vznětlivost, žárlivost, vztek, alkohol, kouření, televizní seriály, noční chuť na čokoládu atd. Zkrátka něco, co nám a někdy i našemu okolí neprospívá, nebo přímo škodí. Rád bych vám napsal svůj příběh o něčem, co

přinesla až moderní doba. Setkáme se s tím v každé trafice nebo na benzínce, zpravidla ve výšce dětských očí (a dnes samozřejmě hlavně na internetu...). Ano, mluvím o pornografii.

Svou „zpověď“ nechci přesvědčovat, ale pomoci

Chci svědčit svým příběhem o deformaci zdravého rozumu v důsledku vlivu pornografie. Chci ukázat argumenty, které jsou ze života. Nechci o nich nikoho přesvědčovat ani o nich diskutovat, jen doufám, že to nebyl ztracený čas, když jsem tento svůj příběh pro vás psal. Pokud nemáš chuť ani čas číst celý příběh, skoč dolů přímo na argumenty.

Pokud bereš pornografii jako součást svého života, nečti dál a nenech se poučovat ani ovlivňovat své názory. Pokud však tvá duše bojuje s tvým tělem a ty nevíš, jak

Chci ukázat argumenty, které jsou ze života.

dál, pro tebe píšu slova, která zná jen Bůh. Než vám svěřím tajný příběh svého dospívání, měli byste o mně něco vědět: nikdy jsem neměl problémy v komunikaci s dívkami a ženami a s milostným životem jsem začal poměrně brzo.

Sexuální výchovu moji rodiče svěřili škole

Začalo to před více než patnácti lety, kdy tato témata byla ještě tabu, tedy alespoň u nás v rodině. Už se mnou dobré tři roky značně cloumala síla převratu dítěte v mladého muže. Byl jsem v těchto věcech naprosto uzavřený, takže jsem

o tom nedovedl mluvit ani s nejbližším člověkem, mým tatínkem. Věděl jsem, že by se mi snažil upřímně poradit, ale snad i proto, že sexuální výchovu naši rodiče svěřili školním osnovám sedmé třídy, jejichž obsah jsem díky starším kamarádům znal podrobně již v páté třídě, nebyl jsem schopen toto své tajemství s nikým konzultovat.

„Devatero“

Už tehdy jsem věřil v Boha a chodil jsem do kostela, ale jako většina mladých kluků jsem byl rebel proti církevním zákazům a příkazům. Zkrátka z „Desatera“ jsem si udělal „devatero“ (vypustil šesté přikázání „Nesesmilníš!“). S odstupem času vidím věci jinak. Cesta je mnohdy důležitější než cíl a situace jsou zkoušky nebo spíš výzvy, na které musíme nějak reagovat. Většinou je vždy dvojí volba a pro ženskou představitost je naprosto nepředstavitelné, jak velkým mukám pokušení umí vystavit mužské tělo svého majitele nejen v době dospívání a prověřit tak jeho vyzrálost právě ve schopnosti správné volby.

Příběhy, časopisy, kazety...

Začalo to nenápadně, když jsem jednou u svého staršího bratra náhodou našel psané erotické příběhy. Tehdy začal můj vnitřní boj s „vlkem v beráncím rouše“, ale to jsem ještě nevěděl. Když jsem nacházel další a další časopisy s postupně čím dál tvrdšími akty spojujících se milenců, moje zvědavost sílila. Vlk v mém nitru dostal ale největší trumf, když jsem našel první bratrovu videokazetu. Užíval jsem si u televize krásné a vzrušující chvíle, končící osvobozujícím uvolněním mého mladistvého těla, a s každým dalším takovým zážitkem sílilo vlkovo sebevědomí. Mojí největší starostí bylo, aby brácha nepoznal, že si jeho kazety půjčuji. Strašně jsem se za to styděl. Nebezpečí závislosti jsem už ale tušil, protože se mi myšlenky k těmto virtuálním krasavicím stále vracely a při každé příležitosti, kdy jsem zůstal doma sám, jsem neváhal se s nimi opět setkávat prostřednictvím obrazovky.

Viděl jsem, že se měním

Začal jsem sex považovat za jediný smysl života. Viděl jsem, že se měním a že se

mnou něco není v pořádku. Začal jsem mít výčitky vůči Bohu, ale ke zpovědi jsem se neodvážil. Když jsem pak v šestnácti letech přestupoval na jinou školu a odcházel jsem z domu na internát, zakázal jsem si koupit jakýkoli erotický časopis a díky tomu jsem utlumil svou pravděpodobně počáteční závislost. Můj vztah s virtuálními kráskami se automaticky omezil na občasné víkendové setkání.

Duch Svätý a Zlý duch

Své výčitky jsem si omlouval tím, že se to určitě změní, až budu mít vážnou známost.

V předposledním roce studia jsem začal chodit na přípravu k biřmování. Těsně před biřmováním nám přál náš pan farář, abychom zažili pravý Boží průvan v našich životech. Ale čerstvý nebo znovu-zrozený křesťan není osvobozen od pokušení... – ba naopak. Přichází znovu a někdy v mnohem větší míře. Dábel se stále snaží nám znetvořit duši hříchem a dostat nás od Boha. Průvan v mém životě opravdu nastal, ale ten Boží to nebyl. Šel jsem jednou po klidné ulici ▷

Foto: Designed by Freepik

Začal jsem sex považovat za jediný smysl života.

a našel tam pornočasopis... Myslíte, že to byla náhoda? Nevěřím v náhodu. A i když jsem několik let dodržel svůj zákaz něco takového si koupit a i přes čerstvou Boží milost biřmování jsem se pro svou novou zvědavost neudržel a časopis si nechal. Špatná volba a byl jsem zase tam, kde jsem být už nikdy nechtěl. Polapen ďáblou nástrahou. Krásný příklad toho, že plácnout si s Bohem nestačí. Musíme se ho držet a někdy i zuby nehty.

Hledám věřící dívku, ale „s devaterem“

Neměl jsem ze sebe v té době moc dobrý vnitřní pocit. Boha jsem ve svém životě pociťoval čím dál víc, byl jsem bez vážného vztahu, hledal jsem věřící dívku, nejlépe takovou, která by „měla devatero“ jako já, a k tomu jsem byl občasným spotřebitelem pornoprůmyslu. Vražedná kombinace, která nemůže dát nikdy dobrý výsledek. Chtěl jsem něco, co jsem nemohl mít.

Nejlepší kamarád a biřmovací kmotr

Na druhou stranu jsem prožíval krásné a bezstarostné období ve vztahu se svým

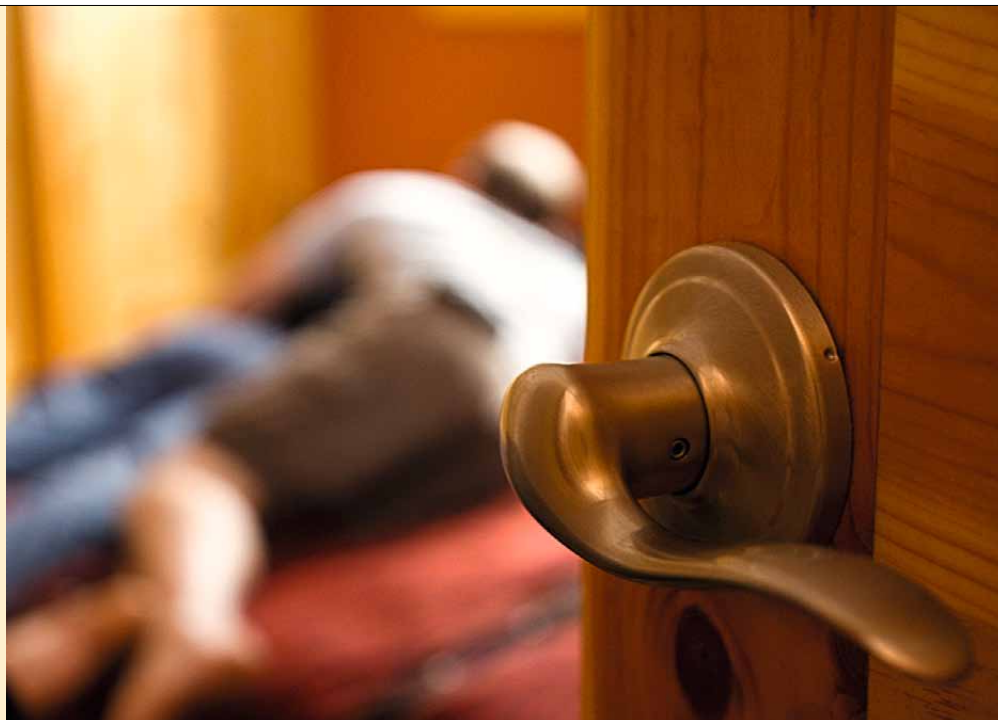

Foto: Flickr, weldonwk (CC BY 2.0)

nejlepším kamarádem a biřmovacím kmotrem, se kterým jsme bydleli pět let ve společném podnájmu. Náš vztah se dal přirovnat ke vztahu dvojčat. On mi byl inspirací v období mé rozervanosti, protože měl od šestnácti let jednu věřící dívku, se kterou ctili Desatero více než deset let a dnes mají dvě krásné děti. Hodně jsme mluvili o Bohu a on mě za ním táhl, přestože uvěřil mnohem později než já.

Když se naše životní cesty na konci školy rozdělily a každý šel pracovat na druhý konec republiky, měl jsem před sebou období nejtěžších bojů s vlkem v beráncím rouše. Zůstal jsem na to sám.

Začal normální život, spousta možností, ale kde je to štěstí? S věřícími děvčaty to vždycky nějak nešlo. Proč? Cítil jsem, že pro ně nejsem dost dobrý, právě pro svůj občasný hřích, ze kterého jsem se nedovedl vymanit. A k tomu představa, že bychom byli do svatby bez sexu...? Přestal jsem s tím bojovat a čekal, až to přejde věkem. Zakázal jsem si video, nalezený časopis schoval na půdě a žil jsem jen z představ. Jenže i ty jsou vlastně hříchem. Namluvil jsem si, že tohle mi Bůh toleruje, a nějak jsem to už neřešil. Převlečený vlk mi ležel u postele a čekal na další příležitost, kdy znovu zaútočí na mou duši.

Pokušení

Ptal jsem se nedávno na pokušení jednoho chirurga v penzi. Je mu přes osmdesát let, ale je čilý a stále mu to velmi dobře myslí.

Řekl mi svou zkušenost s pokušením a s tím, jak se mění s věkem:

V dětství je největším pokušením neposlušnost a mlsání.

V dospívání zvládnutí sexuality.

Ve středním věku pokušení zbožštění vlastní práce, a také pokušení moci.

„Jaké je pokušení ve stáří?“ zeptal jsem se ho.

Odpověděl mi, že ve stáří útočí na člověka pokušení všechna!

No, nepotěšil mě...

Radim Ucháč ■

Foto: Flickr, David Blackwell (CC BY-ND 2.0)

Rady zpovědníka

1. Nemysli si, že pokušení zmizí s věkem – jen tak samo.
2. Součástí každé zpovědi je úmysl nehřešit. Tedy racionálně přemýšlet, jak se vyhnout příležitosti. Obrazně řečeno: Jak „hospodu obejít o tři bloky“, protože když jdu kolem hospody, určitě v ní skončím.
3. Je tedy třeba racionálně si uvědomit, kdy do pornografie padám. Vyhodit chytrý mobil a koupit si tlačítkový. Zrušit wifi a nechat si doma jen kabel v kuchyni...
4. Nenechat zlu mnoho prostoru: eliminovat nudu zájmovým kroužkem, věnovat se něčemu prospěšnému. Tělesně se utahat sportem...

Foto: Designed by Freepik

A pak přišel internet

Ta přišla, když jsem začal chytat v bytě, kde jsem žil, internet, a to byla poslední kapka. Lidská zvědavost nemá hranic, pokud jí je nedáme. A internet je pro pornofilmy naprosto zlouba. Nedokázal jsem odolat tomuto novému pokušení v takovém rozsahu. Nejdřív fotky, potom filmy. Nejdřív klasika, ale pak i ta nestačí a chcete víc a víc a zdá se najednou normální, když jsou na to tři a víc... Připadal jsem si jak úchyl. Mezitím pár živých holek, které přišly vhod. Slovo věrnost ztratilo svůj význam... Slovo láska, co to je? Hledal jsem důvody proč už ne, znovu a znovu. Měl jsem spoustu datumů, od kdy jsem chtěl přestat, ale vydržel jsem to jen pár dnů. Pár sekund tělesného blaha, pak duševní muka. Čas mi utíkal pod prsty a s dalším novým argumentem, proč už ne, přišel nový protiargument, proč je to zbytečně omezovat.

Myslel jsem, že kvůli ní...

Pak jsem potkal jednu ženu... Náš vztah byl zpočátku na dálku. Já myslel, že už teď vlka v beráncím rouše zkontrolím a vyženu ze svého života, že ona je ten argument, proč už opravdu NE, ale zlozvyk je železná košile. V důsledku toho jsem byl také zpočátku našeho vztahu hrozně žárlivý, protože jsem měl v hlavě nesku-

tečné představy. Tato žárlivost byla naprosto nesmyslná a málem mi vzala můj nejhezčí vztah se ženou. Zhoršovaly se vztahy, hlavně s rodiči. Pornografie v člo- věku posiluje sobectví a pěstuje egoismus. Nemyslí pak na nic jiného, než kdy zase bude sám a bude si užívat nikým neome- zované slasti. Člověk je suverénní a má

Chtěl jsem něco, co jsem nemohl mít.

pocit, že je šťastný, ale přitom balancuje nad propastí. Viděl jsem ty výjevy pak už všude a pořád. Napadalo mě, že bych chtěl i někomu fyzicky ublížit... Vůbec jsem neovládal myšlenky. Nedokázal jsem se toho zbavit, a když už se mi mé zvrhlé myšlenky vracely i při bohoslužbě a já měl pocit, že to mám napsané na čele a všichni to vědí, bylo mi jasné, že už si sám nepo- můžu. Musím jít ke zpovědi... Ještěže jsem kvůli tomu nepřestal chodit do kos- tela! Ale i to jsem měl už také na mysli...

Mladý pan farář měl pochopení a hře- jivým slovem mě povzbudil. Bohužel to nezvládla jen jedna zpověď, ale viděl jsem pokroky a Bůh mi dal zakusit teplo u srdce v odpuštění z lásky.

Méně pádů, ale bolestivější

Teď už těch pádů nebylo tolik, ale při každém jsem trpěl mnohem víc, protože jsem to myslel už opravdu vážně a vní- mal jsem to jako svou další osobní pro- hru. A právě z těchto posledních porážek vím, že si nikdy nemůžu myslet, že jsem už vyhrál proti ďáblu. Pokud bych se neobracel k Bohu v modlitbě, nikdy bych se z toho nedostal. Byly i chvíle, kdy jsem se už i před Ježíšem natolik styděl, že jsem se začal obracet k Panně Marii. Koupil jsem si růženec, nechal ho posvětit a nosil ho u sebe. Člověk musí být k hříchu stále pokorný, protože ďábel zná naše slabiny. Tato věta je pro nevě- řící lidi nepříjemná, protože jsou vysa- zení na slovo ďábel nebo satan, to jsou přece postavy z pohádky. Tak by se to pro ně dalo říct i takto: Pokud se člověk ve svých slabostech sám neumravňuje, vždycky zvítězí ta naše horší stránka, ten zlozvyk, ono je to totiž pohodlnější. Ale Ježíš zvítězil nad tím zlým, co je v nás, a tak v něm máme naději. Nezaslou- žil jsem si tolik lásky a trpělivosti, kte- rou mi Ježíš dával v průběhu mého boje s vlkem a kterou mi dal v Eucharistii, že mě někdy jeho blízkost donutila k slzám štěstí... – tento pocit nejde popsat. A tak jsem se stal „závislý na Eucharistii“... ▷

Snad bylo v mém vyprávění dost argumentů, ale jen bych to ještě shrnul.

Nejprve všeobecné argumenty proti pornografii, tedy i pro nevěřícího:

- čas trávený tímto způsobem, kdy oko se kochá a tělesné vzrušení je příjemné, ubíhá neskutečně rychle a člověk ho může mnohem lépe využít;
- pornografie naprosto otupí přirozený stud a může se v extrémním případě stát nezbytnou potřebou pro schopnost kvalitního sexuálního vzrušení;
- vezme přirozenou schopnost vnímat, že sex je vyvrcholením milostné lásky dvou lidí;
- pozvolna a nepozorovaně to mění myšlení a vnitřní morálku;
- otupuje svědomí;
- představy a vzpomínky, které se vra-

- cejí, zastírají a omezují soustředěnost;
- posiluje sobectví a pěstuje egoismus;
- mám pocit, že to vezme i schopnost dát do vztahu vše ze svého srdce;
- vyvolá nesmyslnou žárlivost;
- je návyková;
- způsobí, že naše sexualita začne ovládat nás, než bychom ovládali my ji. Nezřízená sexualita už způsobila hodně bolesti a rozpadů vztahů.

Jsem z hloubi duše přesvědčen i o tomto argumentu:

Svým způsobem života jsme do okamžiku předání genetické informace (zplodění potomka) zodpovědní za všechno, co děláme, protože mu předáme nejen ušlechtilé vlastnosti své osobnosti, ale i naše slabosti a závislosti. Je snadné se vymlouvat na dědečka alkoholika při svém sklonu k alkoholu, ale já jsem ten, který se rozhoduje, a můžu s tím bojovat, a tak ve svém genu pro své potomky posílit ušlechtilost a potlačit omezenost. Je to jako s těmi hřívnami..., vždyť to znáte.

Argumenty pro věřícího člověka jsou, myslím, jasné, tak jen shrnu:

- porušuje přikázání, a proto je hříchem;
- hřích oslepuje vnitřní zrak a ohlušuje

- vnitřní sluch pro Boží vnuknutí a jeho vedení v našem životě;
  - vzdaluje nás od Boha a narušuje naši schopnost žít v jeho blízkosti;
  - pokud máme partnera, tak samozřejmě poskvrňuje i tento vztah;
  - život a čas v něm mi byl půjčen, takže bych ho neměl využívat jen k vlastním potřebám a slastem, ale především k užtku druhých;
  - zájmem Stvořitele je žít se svým stvořením a to je také argument a důvod nežít nadále v hříchu;
  - komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává (nevím, jestli správně cituji z Evangelia), takže když jsem dostal tak velký dar, jako je víra, mám mnohem větší zodpovědnost vůči Dárci;
  - mnohokrát mě také napadalo, jestli se nedopouštím nespravedlnosti na lidech, kteří neměli tolik štěstí co já... lidé nemocní, postižení, hladovějící, bezdětní...
  - Pracovně se hodně pohybuji na silnicích a nikdy si nemůžu být jist, že se vrátím, i když své kroky svěřuji Pánu, a tak mě jednou napadl i pro mě pádný argument: Bylo by pro duši asi velké utrpení sejít ze života bez smíření s Bohem prostřednictvím zpovědi a aktivního života v Eucharistii, zvláště když by tento stav potom trval věčně.
- Prosím o případné doplnění, pokud jsem na něco zapomněl.

***

Jak jsem psal na začátku, nechci o těchto argumentech s nikým diskutovat, protože jsem k nim došel sám za dobu více než patnácti let a trvalo mi to pak přes dva a půl roku, než jsem se zbavil tohoto zlozvyku nebo, chcete-li, závislosti. Každému chci na závěr popřát hodně síly a pevné vůle při odmítání všech životních svodů a věcí, které by vás vzdalovaly od životního štěstí, pramenícího ze života ve společenství s vašimi blízkými a s naším Stvořitelem.

Petr Skála (podle www.signaly.cz, titulky a perex redakce) ■

Prosím o případné doplnění, pokud jsem na něco zapomněl.

Pozvolna a nepozorovaně mění myšlení a vnitřní morálku – a je návyková.

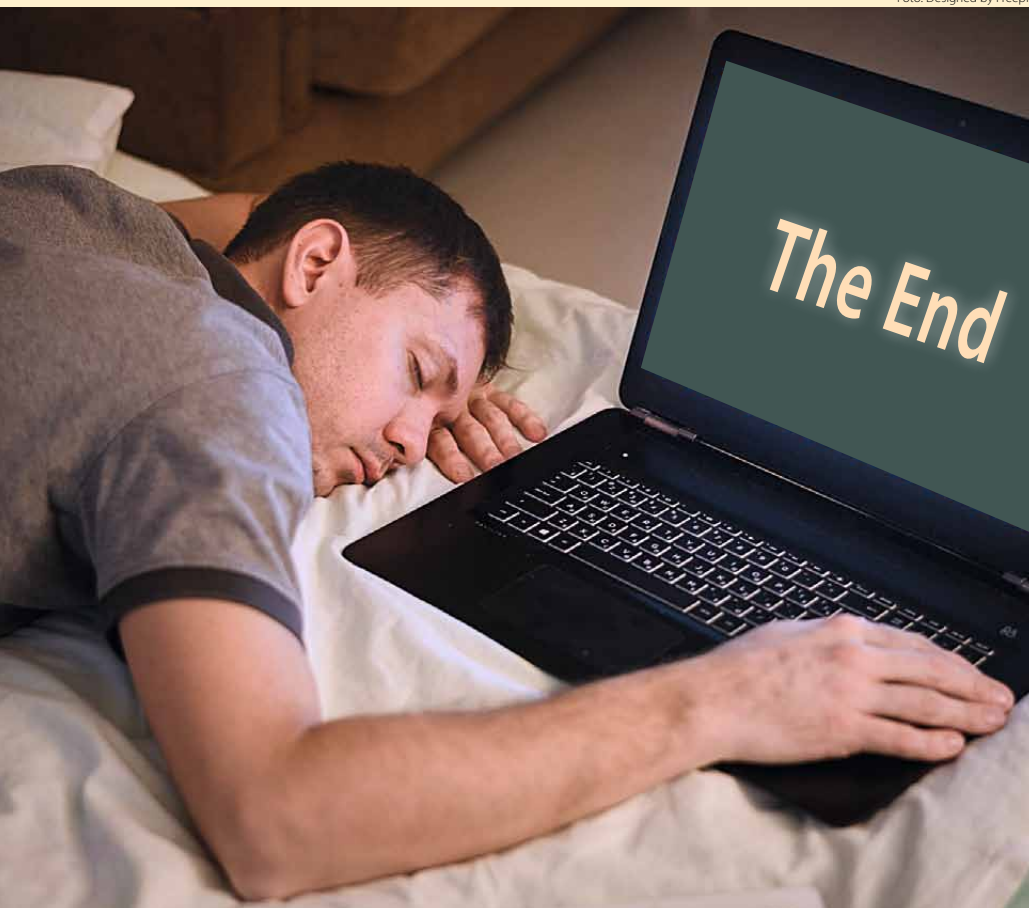

Foto: Designed by Freepik

Na bojišti poznáš rozdíl...

Foto: Pixabay, rihaj (CC0)

Každoročně o první neděli postní čteme při mši svaté o tom, jak byl Pán Ježíš pokoušen na poušti. Svatý Jan Maria Vianney k tomu řekl:

Náš Božský Vykupitel, který je naším vzorem ve všem, chtěl být pro nás vzorem i v pokušení. Proto se nechal vyvést na poušť.

Tak jako statečný voják nemá před bojem strach, tak nemá mít strach ani dobrý křesťan před pokušením. **Všichni vojáci jsou udatní v kasárnách, ale teprve na bojišti se pozná rozdíl mezi statečnými a zbabělci.**

Největším pokušením je, když žádné pokušení nemáme. (Pozn. redakce: Nemáme ale vyhledávat pokušení a tak zbytečně riskovat! Stará moudrost říká: Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm.) Můžeme skoro říci, že jsme šťastní, když jsme pokoušeni. Pokušení je časem duchovní sklizně, kdy sklízíme pro nebe. Jako v období žni lidí vstávají časné z rána

a hodně se namáhají, ale nikdo nenaříká, protože jsou právě žně.

Ďábel pokouší jen ty duše, které se chtějí zříci hříchu, a ty, které jsou ve stavu milosti. Ostatní mu patří, nemá potřebu je pokoušet.

*sv. Jan Maria Vianney
(z knihy Marka Dundy „Z myšlenek
svatého Jana Marie Vianneye“;
A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí 2010;
informace o dostupnosti on-line zdarma
a o objednání tištěné knihy
viz upoutávka na této straně
a kupon na str. 41) ■*

**„Pokušení nás
upevňují ve ctnosti
pokory a chrání
nás před pýchou.“
sv. Jan Maria Vianney**

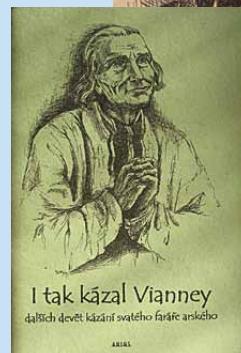
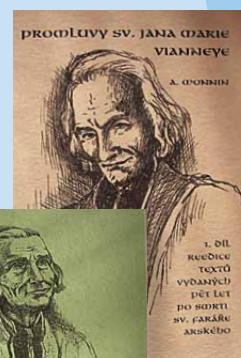
„Nejběžnějšími pokušeními jsou pýcha a nečistota. Jeden z prostředků, jimiž nejjistěji klademe odpor, je pracovitý život ke cti a slávě Boží. Kolik lidí se oddává pýše a zahálce! Proto také není divu, že je má ďábel v hrsti.“

sv. Jan Maria Vianney

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney5.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com nebo na straně 41 tohoto čísla za příspěvek 15 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Dáváš angličáky?

Jsou lidé, kteří sami sebe považují za věřící, ale občas od nich uslyšíte větu: „Pán Bůh ví, že ho mám rád, ale to ještě kvůli tomu nemusím chodit do kostela. Já se můžu pomodlit doma nebo si ho můžu uctít v lese, alespoň se nemusím otravovat s těmi lidmi, co chodí do kostela.“

V poslední době se mi při takovýchto a podobných výrocích vybaví jedno děvče, které vyprávělo o svém klukovi, s kterým chodí: „Je výborný a má mě moc rád. Ale občas mi přijde, že je tak trochu natvrdlý. On totiž sbírá angličáky (malé modely aut – pozn. redakce) a vždy, když máme rande, donese mi jednoho angličáka jako dárek. Nechci mu pokazit radost, a tak si autíčko vždycky vezmu. Mám jich doma už skoro metr, ale popravdě není to pro mě jednoduché. Větší radost by mi udělala čokoláda anebo obyčejná květina, třeba pampeliška.“ Ten kluk totiž ve sku-

Proč jít na mši svatou?

Mše svatá se nekoná jen kvůli nám, ale smyslem mše svaté je také (dokonce na prvním místě!) pocta Bohu, a to tak, jak nám to on sám nařídil. A druhá věc – v lese nemám možnost setkat se tělesně s Kristem v jeho lidském těle skrytém v Eucharistii ani nemám možnost se přímo tělesně účastnit dění na Golgotě. (Mimochodem to jsou přesně i důvody, proč nemohou video-přenosy plně NAHRADIT fyzickou účast na mši svaté.)

tečnosti myslel asi takto: Dám své holce to, co by udělalo radost mě. A ona čekala, a právem, že se pokusí vcítit do toho, co by udělalo radost jí.

Když se vrátím k našemu vztahu k Pánu Bohu, pak je to poměrně jednoduché: Nejde totiž o to uctívat Pána Boha tak, jak se nám líbí, to bychom se pak podobali klukovi, který nosí své holce angličáky, ale je třeba se ptát: „Pane, jak si to představuješ ty?“ A on nám to ukázal poměrně jasně. Řekl svým apoštolům, prvním představitelům Církve, kteří pak svou moc předali svým nástupcům: „Kdo vás poslouchá, mě poslouchá.“ (srov. Lukášovo evangelium, Lk 10,16) A také jim dal moc ustanovovat jeho jménem v Církvi různé věci, když jim řekl: „Co svázete na zemi, bude svázáno na nebi.“ (Mt 18,18) To tedy znamená, že když se chováme tak, jak nás učí Církev, že právě takto je to správné v očích Božích. Pokud jde například o nedělní účast na bohoslužbě, vidíme, že už první křesťané se takto scházeli k nedělní bohoslužbě (srov. Skutky apoštolů, Sk 20,7). Nejde zde o nějaký novodobý „svěpomocný“ katolický výmysl, ale o úctyhodnou praxi, vyplývající z pochopení významu Zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista a seslání Ducha Svatého – dvou největších událostí, které se patří ten den (staly se v neděli) oslavit účastí při zpřítomnění Kristovy vykupitelské oběti, tj. při mši svaté.

A normální člověk neslaví sám, ale s dalšími. V tomto světle výroky typu „Já přece svou víru nemusím prožívat tak, že bych chodil každou neděli do kostela, já mám k Pánu Bohu blíž v lese...“ vyznívají v plném světle jako něco, co se podobá těm „angličákům“.

Navíc je za tím ještě patrný určitý stupeň pýchy: Já si to přece udělám po svém. Já přece nemusím poslouchat Církev. Bůh ano, ale Církev ne. A přitom ti, kteří pravidelně chodí na mši svatou a učí se z ní čerpat a žít, mohou dosvědčit, jak je to velký poklad a dar.

Samozřejmě, že pohled na dávání angličáků se nemusí vztahovat jen na mši svatou. Je dobře se nad tím zamyslet mnohem šířeji.

P. Marek Dunda ■

Pod ochranou Nejvyššího

Žalmy jsou modlitbou starozákonního izraelského lidu. Modlí se je i Pán Ježíš a modlí se je také Církev. Žalm 91 (90) je modlitbou důvěry v nejtěžších chvílích. Církev se tento žalm modlí každý týden v breviáři – v kompletáři, tj. modlitbě před spaním. Přidává k němu, podobně jako k modlitbě ostatních žalmů, ještě Sláva Otci...

Kdo přebýváš v ochraně Nejvyššího, kdo dlíš ve stínu Všemocného, řekni Hospodin: „Mé útočiště jsi a má tvrz, můj Bůh, v něhož doufám!“

Neboť on tě vysvobodí z léčky ptáčníka, ze zhoubného moru.

Ochrání tě svými perutěmi, uchýlíš se pod jeho křídla, štít a pavéza je věrnost jeho.

Nemusíš se bát noční hrůzy, šípů létajícího ve dne,

moru, který se plíží ve tmě, nákazy, jež pustoší o polednách.

I když padne po tvém boku tisíc a po tvé pravici deset tisíc, k tobě se přece nepřiblíží.

Sváma očima jen můžeš hledět, a spatříš odplatu bezbožníků.

Neboť Hospodin je tvé útočiště: za ochranu zvolil sis Nejvyššího.

Nepřihodí se ti nic zlého

a útrapa se k tvému stanu nepřiblíží.

Vždyť svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě střežili na všech tvých cestách.

Na svých rukou tě ponosou, abys nenarazil o kámen svou nohou.

Po zmiji a hadu budeš kráčet, šlapat budeš po lvu i draku.

„Vysvobodím ho, protože lne ke mně, ochráním ho, protože zná mé jméno.

Vyslyším ho, až mě bude vzývat, budu při něm v tísní,

zachráním ho a oslavím.

Nasytím ho dlouhým věkem a ukáži mu svou spásu.“

Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jako byla na počátku, i nyní i vždycky a na věky věků. Amen.

*Nemusíš se bát noční hrůzy...
...nákazy, jež pustoší o polednách.*

Foto: Unsplash, Elizabeth Nelson (CC0)

*Kde jinde
ještě „dávám
angličáky“?*

NEBOJTE SE!

Moc Kristova kříže a vzkříšení je větší než veškeré zlo, z něhož by člověk mohl a musel mít strach.

Nebojte se toho, co jste sami vytvořili, nebojte se ani všeho, co člověk vyrobil a čím je den ode dne více ohrožován! A konečně, nebojte se sami sebe!

Kristus po svém zmrtvýchvstání řekl apoštolům a ženám: „Nebojte se!“ Tato slova potřebujeme dnes možná více než kdy jindy.

Je nutné, aby zesílila jistota, že existuje ten, kdo drží v rukou osudy tohoto pomíjivého světa, kdo má v rukou klíče od smrti a podsvětí, kdo je alfou i omegou.

A tento někdo je Láska... Jen on se může plně zaručit za slova „Nebojte se!“.

Ze slov svatého papeže Jana Pavla II. při jeho uvedení do úřadu v říjnu 1978

Zdroj:
www.vira.cz/texty/clanky/nebojte-se-poselstvi-pro-kazdeho

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Foto: Unsplash, Nathan Bingle (CCO)

<http://librinostri.catholica.cz>
Kvalitní katolické publikace s nadčasovou hodnotou on-line

Možná jste o nich slyšeli? Možná se vám i kdysi dostaly do rukou a dnes k nim již nemáte přístup? Možná vám je někdo doporučil... V minulosti vydané kvalitní katolické publikace s nadčasovou hodnotou včetně některých velmi hodnotných překladů Bible s poznámkovým aparátem (Hejčl, Sýkora, Sušil) vám nyní v elektronické formě (ve formátu PDF) zpřístupňuje zdarma projekt *Libri nostri* (Naše knihy) na <http://librinostri.catholica.cz>. Knihy je možno číst on-line nebo uložit do svého počítače nebo čtečky.

Katolík by měl být „podobný hospodáři, který vynáší ze své zásoby věci nové i staré“ (srov. Mt 13,52). Zatímco věci nové jsou všude v nepřeborném počtu, věci staré málokdo zná. K jejich poznání nabízí své služby on-line *Knihovna Libri nostri*.

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se

Foto: Flickr, archer10 (Dennis) (CC BY-SA 2.0)